

KP

K Y R K P R E S S E N

TORSDAG 30 SEPTEMBER. NR 20/2021

ISSN 0356-1275
ISSN 2737-0003

PLANETENS GÅRDSKARL KÖR BIOGAS

Sidan 8

Maria & Tomas Höglund: Vi har klarat kriserna Sidan 10

John Vikström: Jag skulle bjuda Jesus på fisk Sidan 20

Kantorerna känner sig nedprioriterade Sidan 4

Kyrkoval utan tydliga trender

»Men att definiera vad som är kyrkans egna frågor kan ibland vara nog så svårt att göra.«

FÖR EN DRYG VECKA sedan hölls kyrkoval i Sverige. På basis av valutgången går det att hitta ett par vinnare, men med några undantag är det svårt att hitta tydliga trender. Om man börjar med att söka vinnare: Vänstern i Svenska kyrkan lyckades i stort sett dubblera sitt väljarstöd och tog nu över sju procent av rösterna, vilket gav 18 mandat i kyrkomötet. I Kyrkans tidning förklarar Mona Olsson, som är ordförande för Vänstern i Svenska kyrkan, den framgången med att man hittat rätt frågor att fokusera på i valet. Men frågan är ändå om inte valframgången i lika stor utsträckning kan förklaras av den medvind Vänsterpartiet har för tillfället i rikspolitiken i stort.

Vänsterns framgång i valet speglar ändå inte en trend som varit tydlig i flera kyrkomötesval på raken, nämligen att de politiska partierna som historiskt sett varit starka i kyrkovalet i Sverige går bakåt. Socialdemokraterna, Centerpartiet och Sverigedemokraterna backar sammantaget med över sju procentenheter. Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan (Posk) är i sin tur en av valets vinnare och ökar sitt väljarstöd med närmare 2,5 procentenhe-

ter. Posk fick välkommen – och kanske något oväntad – draghjälp inför valet av ärkebiskop Antje Jackelén, som sade att systemet med nomineringsgrupper kopplade till politiska partier principiellt sett är en anakronism och att det mest konsekventa vore att inte ha nomineringsgrupper med partipolitisk anknytning. Hon konstaterade att det faktum att man har nomineringsgrupper som har partipolitisk anknytning har att göra med Svenska kyrkans historia som statskyrka. Hade man börjat från noll idag så hade man knappast haft ett sådant system, menar Jackelén.

En del anser också att Svenska kyrkan skulle må bra av att distansera sig från de politiska partierna. Jan Strid, som är universitetslektor vid Göteborgs universitet och som forskat om kyrkovalet, sällar sig till den skaran. Han menar att det är ett problem för Svenska kyrkan att man förknippas med de politiska partierna och den allmänna samhällsutvecklingen. Strid anser att väldigt mycket av kyrkans egna frågor hamnar i bakvattnet på grund av det här.

Så är det säkert. Men att tydligt definiera vad som är kyrkans egna frågor och samhällsutvecklingsfrågor kan ibland vara nog så svårt att göra. Inför detta kyrkoval handlade exempelvis en av de frågor som fick mest utrymme om huruvida präster i Svenska kyrkan ska vara tvingade att viga samkönade par.

Nicklas Storbjörk är ansvarig redaktör på Kyrkpressen.

KP
KYRKPRESSEN

REDAKTIONEN

Ansvarig redaktör, vd
Nicklas Storbjörk
tfn 040 144 6200

Redaktionsansvarig
Sofia Torvalds
tfn 040 831 6748

Prenumerationer
Åsa Nordström
tfn 040 831 6614
(ej sms)

Layout
Malin Aho
tfn 040 831 6902

Redaktör
Ulrika Hansson
tfn 040 831 6788

Redaktör
Christa Mickelsson
tfn 050 361 6491

Redaktör
Erika Rönngård
tfn 040 831 6322

Redaktör Österbotten
Johan Sandberg
tfn 040 831 3599

Redaktör
Pian Wistbacka
tfn 040 831 5797

Redaktörer e-post:
förnamn.efternamn@kyrkpressen.fi

KONTAKTUPPGIFTER

Redaktionen i Helsingfors
Tölötorrgatan 2 B vån.8
00260 Helsingfors
tfn 040 831 6545
redaktionen@kyrkpressen.fi

Redaktionen i Österbotten
Norrmalmsgatan 21 A, 68600
Jakobstad, tfn 040 831 3599

Utgivare: Fontana Media Ab
Paradbild: Johan Sandberg
Tryck: Botnia Print, Karleby
ISSN 0356-1275

DÄRFÖR FÅR DU KYRKPRESSEN

Kyrkpressens adressuppgifter kommer från församlingarna, som för register över sina medlemmar. Kyrkpressen sänds till alla hem i församlingar som prenumererar på den till sina medlemshushåll. Den är en hälsning från den församling och kyrka du tillhör. Kontakta din församling för adressändringar eller om du inte vill ha KP. Privata prenumeranter kontaktar Kyrkpressen: prenumeration@kyrkpressen.fi - tfn 040 831 6614

PRENUMERATIONSPRISER:
Finland 60 € Utlandet 84 €

www.kyrkpressen.fi

facebook.com/kyrkpressen

instagram.com/kyrkpressen

I DETTA NUMMER

Bytte Stockholm mot Helsingfors

Jan Olov Fors har jobbat i över tjugo år som präst i Stockholm. Nu väcker han liv i barndomsfinskan. **Sid 24**

Vi lever i överflöd

– Jag tror att kyrkans största uppgift är att påminna oss om vad som är tillräckligt, säger Sarah Tiainen. **Sid 6**

Tillsammans i ett helt liv

Maria och Tomas Höglund vet inte om de hängt ihop om de inte båda brunnit för musik. **Sid 10**

Blir vi klokare när vi blir äldre?

Bokaktuella John Vikström fyller nittio: – Jag hoppas att min inre människa har utvecklats. **Sid 20**

Avdelningar: Nyheter **Sid 4** / Feature **Sid 8** / Inkast **Sid 13** / Den här söndagen **Sid 14** / På gång i din församling **Sid 15** / På gång i stiftet **Sid 19** / Kultur **Sid 20** / Feature **Sid 22** / Opinion **Sid 31**

”Det är viktigt att tillåta sig själv att tvivla”

Vem är du? Markus Riuttu spelar Vanja i pjäsen Morbror Vanja av Anton Tjechov på Åbo Svenska Teater i höst.

– Vanja bär på en stor, stor känsla av meningslöshet.

TEXT: **CHRISTA MICKELSSON**
FOTO: **PETTE RISSANEN/ÅBO SVENSKA TEATER**

Hur känns det att spela teater inför publik igen?

– Det kändes jätteroligt och spännande, säger Markus Riuttu, när jag ringer upp honom dagen efter premiären på ÅST.

– Jag har, med många i teatervärlden, frågat mig om det finns någon plats för teater längre, eller överhuvudtaget för gemensamma saker. Vi har hållit på med våra egna saker så länge. Men feedbacken var positiv, och det känns skönt.

Kan du berätta lite om Vanja?

– Vanja jobbar jättehårt, och plötsligt kör

han in i väggen. Han bär på en stor känsla av meningslöshet. I vår uppsättning är Vanja utbränd. Vanja är inte bara trött, utan för honom tappar allt sin betydelse. För honom räcker det inte bara med att få vila, han borde också få känna att det finns en framtid.

– Vanja lever i en liten gemenskap. Att han är den som blir sjuk eller får symptom visar kanske att omständigheterna och atmosfären inte är helt hälsosamma. När han blir sjuk rubbas hela kretsen.

Får Vanja några svar på sina många frågor?

– Jag tror inte det. Och det är egentligen ganska fint. Frågorna stannar hos publiken. Det väsentliga är att man har frågor. Även fast man inte får något svar kanske man kan se världen på ett lite annorlunda sätt bara för att man ställer frågorna.

Vanja frågar sig också om Gud finns och om rättvisa finns? Har ni tagit upp det i föreställningen?

– Ett enkelt svar skulle vara att frågan om Gud finns där som en allestädes närvarande fråga. I Tjechovs pjäs finns trosfrågan där, men hans karaktärer tar aldrig tag i

GÖR: År skådespelare.

FAMILJ: Sambo och två barn i skollåldern. Bor i Helsingfors.

KURIOSA: Är tvåspråkig (svenska, finska). Är intresserad av europeiska språk, pratar god engelska och tyska. Gör sig förstädd på franska, spanska och ryska.

den – till skillnad från den ryska författaren Fjodor Dostojevskijs karaktärer, som ser tron som en nyckel och en lösning för sina karaktärer.

– Pjäsen behandlar också frågan om rättvisa. Finns det en belöning för det som vi gör?

Kan du identifiera dig med Vanja?

– Ja, jag identifierar mig mycket med Vanja, och också med många andra karaktärer i pjäsen.

– Har det som jag gör någon betydelse? Har det någon betydelse att vi gör teater? Har det någon betydelse för publiken att just JAG gör teater? Och – har det någon betydelse för MIG att jag gör teater?

Har du fått något svar?

– Nej! Jag väntar mig inte svar heller. Och det får variera från dag till dag. Det är viktigt att frågan finns och får finnas. Annars blir man fångslad i sig själv. Det är viktigt att tillåta sig själv att tvivla.

Du kan lite ryska. Tycker du att det har hjälpt dig att förstå Tjechov bättre?

– Det vågar jag inte påstå. Men det kan hända att Tjechov hjälpt mig att förstå ryska bättre.

Vad händer med kantorstjänsterna?

Försvinner A-kantorstjänsterna mystiskt från församlingarna? Kantor Niels Burgmann är orolig över utvecklingen. De kyrkoherdar som varit med om att spara bort A-tjänster säger att det också handlar om pengar.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

I förra veckans nummer av KP skrev **Niels Burgmann**, kantor i Matteus församling och ordförande i Kyrkomusikerföreningen, att kantorstjänster som kräver högre utbildning håller på att försvinna från församlingarna.

– Den senaste församling där jag reagerade på att det hände var Vasa svenska församling. Vasa är ändå en stor stad med ett rikt musikliv, och i den finska församlingen finns två A-kantorstjänster.

I vår kyrka finns tre olika sorters kantorer, som till vardags, för enkelhetens skull, kallas A-, B- och C-kantorer. C-kantorn har en 3,5-årig yrkesutbildning från exempelvis Novia i Jakobstad. B-kantorn har en 5,5-årig magistersutbildning. A-kantorn är en B-kantor som gått en fördjupande utbildning i till ex-

Niels Burgmann är oroad över att kantorstjänster nergraderas. FOTO: ARKIV/MARIA YLÖSTALO

empel körledning, sång eller orgelspel.

Kyrkpressens utredning visar att vårt stift år 2011 hade tretton A-kantorer. Tio år senare, år 2021, var de nio. På grund av församlingssammanslagningar har också antalet B- och C-kantorer minskat, men inte lika mycket som antalet A-kantorer.

TIPSA OSS!

Har du ett nyhetstips?
Epost:
redaktionen@
kyrkpressen.fi
Telefon:
040 831 6902

Kantorernas löner

C-kantorer placeras vanligen i lönegrupp 502 eller 503, vilket innebär en minimilön på 2426 euro respektive 2551 euro.

Både B- och A-kantorer har en högre universitetsexamen, och hamnar då i allmänhet i kravgrupp 601, 602 eller 603. Minimilönen i de grupperna är 2789 euro, 3296 euro och 3791 euro.

– I Matteus församling, där jag jobbar, försvann A-kantorstjänsten då den som hade den gick i pension. I Ekenäs, där jag jobbade tidigare, försvann A-kantorstjänsten i samband med att församlingar slogs ihop, säger Burgmann.

Musikprofilen diskuteras

Mikael Forslund, kyrkoherde i Vasa svenska församling, säger att det var ekonomiska orsaker som låg bakom att A-kantorstjänsten blev en B-kantorstjänst.

– Vi hade ett mångårigt sparprogram framför oss och tanken var att alla arbetsområden behöver bidra till spartalkot. Men vi förde också en diskussion om församlingens musikaliska profil. Där fanns det olika åsikter: en del ville bredda den musikaliska profilen och andra ville behålla en mer högklassisk profil, säger Forslund.

Niels Burgmann är tveksam till att församlingarna skulle spara betydande summor genom att förvandla en A-kantorstjänst till en B-kantorstjänst.

– Att ha en C-kantor blir förstås billigare. Men skillnaden i lön mellan en A- och B-kantor är marginell, eftersom lönesystemet är sådant att lönen mer bygger på

uppgifter och ansvar än på utbildning, säger Burgmann.

Han känner att det i församlingarna finns en misstanke om att A-kantorerna är elitistiska och bara vill ägna sig åt högkultur.

– Man är rädd att A-kantorerna bara vill spela orgel och inte alls vill ta tag i ungdomsmusiken. Jag tror det är en förlegad bild. Ju skickligare musiker, desto lättare är det att anamma olika musikstilar.

Musikaliskt språk för breda lager

En annan Helsingforsförsamling där A-kantorstjänsten försvunnit är Petrus församling. Kyrkoherde **Daniel Björk** tror att det är flera faktorer som påverkat kantorsbesluten i församlingen.

– Det är antagligen både ekonomiska realiteterna och en ständigt pågående utveckling av församlinglivet som gör att efterfrågan på A-kantorer minskar, säger Björk.

Han tror också att utvecklingen har att göra med en förändrad syn på kyrkomusik.

– Jag tror att en del av musiken redan länge rört sig i en mera folklig och lättillgänglig riktning. Jag tror att det är bra att kyrkan hittar ett musikaliskt språk som tilltalar breda lager. Att kyrkan alltid ska representera "högkultur" är inte självklart. Det behöver finnas plats för båda.

Sparkraven drabbar kantorerna

Pia Bengts, som är stiftssekreterare för gudstjänstliv och musik vid domkapitlet, säger att hon från fältet hört många missnöjesyttringar från kantorer som är oroade över sin arbetsbild – och för sin lön. Det är inte bara A-kantorstjänster som försvinner, också B-kantorstjänster förvandlas till C-kantorstjänster eller till deltidstjänster. Det har också hänt att lönen blivit satt i en lägre kravgrupp än vad kollektivavtalet förutsätter. Allt för att församlingarna ska kunna spara.

En del församlingar har, trots upprepade försök, svårt att få behöriga sökande till lediganslagna kantorstjänster.

Vad oroar dig mest när du ser på utvecklingen?

– Att nivån på kyrkomusiken överlag försvagas i vår stift. Nu har vi flera stora och vidsträckta församlingar i stiftet som har enbart C-tjänster. Det andra som är oroande är rekryteringen, hur kan man motivera att utbilda sig till kyrkomusiker när man kan bli anställd i princip utan formell utbildning och behörighet? Hur kan man motivera kyrkomusiker i tjänst till egen fortbildning när tjänster omvandlas och löner sänks, undrar Bengts.

– Hur ska vi i framtiden kunna garantera att vi har utbildade kyrkomusiker med gedigen musikalisk och liturgisk kunskap som kan leda musikverksamheten och musiken i gudstjänster och förrättningar?

Kyrkan fick pris av Seta

Människorättsorganisationen Seta rf har gett enheten för Kyrkans fostran och familjeärenden sitt pris för saklig information.

Enligt prismotiveringen har Kyrkans fostran och familjeärenden fått utmärkelsen för sitt tjänstfulla arbete med att sprida saklig information om kön och sexuell orientering, familjers mångfald och försvar av hbtq-personer, speciellt i församlingarnas familjearbete. Kyrkan får också beröm för publikationen *Hur mår unga hbtq-personer i församlingarna?*

Seta delar varje år ut ett pris för saklig information åt personer eller organisationer som främjar sexuella eller könsminoriteters ställning eller sprider saklig information om sexuell läggning eller könsmångfald.

Två vill bli kaplan i Houtskär

Den ledigförklarade kaplanstjänsten i Houtskärs kapellförsamling i Västabolands svenska församling har inom utsatt tid sökts av pastor **Peter Blumenthal**, tf. kaplan i Houtskärs kapellförsamling och av pastor **Janette Lagerroos**, redaktör vid Kyrkans central för det svenska arbetet.

Domkapitlet prövar de sökandes behörighet vid sitt sammanträde den 30 september.

Domkapitlet beslöt förra hösten att ledigförklara tjänsten först i år eftersom kapellrådet i Houtskär tyckte tjänstens framtid var osäker på grund av ekonomin. Houtskärborna har tidigare gjort det tydligt att de önskar att Janette Lagerroos, som tidigare varit tf kaplan i Houtskär, ska hinna göra sig behörig för tjänsten.

FOTO: ARKIV/CAROLINA HUSU

Grankulla med i pilotförsök för kollekterna

Grankulla svenska församling deltar 2022 i en försöksverksamhet där församlingen själv får välja mottagare för kollekterna från en lista som Kyrkostyrelsen gjort upp. Kyrkostyrelsen har också valt ut 29 söndagar under kyrkoåret där församlingen får påverka vem som får ta emot den insamlade kollekten.

Tio av landets evangelisk-lutherska församlingar deltar i pilotförsöket, bland dem även Grankulla finska församling. Grankulla svenska församling är den enda församlingen inom Borgå stift som deltar.

”Ur vår kristna synvinkel är måttlighet en avgörande fråga”

Sarah Tiainen är ny koordinator för Ansvarsveckan.

– Jag har en liten personlig dröm om att göra Ansvarsveckan och Ekumeniska Rådet lite mer kända på finlands-svenskt håll.

TEXT OCH FOTO: **CHRISTA MICKELSSON**

Temat för Ansvarsveckan i år är ”måttlighet”. Hur ska vi i västvärlden bli mindre cyniska gällande ansvaret vi har?

– Speciellt här i västvärlden har vi det enormt bra ställt. Vi lever i överflöd. Jag tror att kyrkornas största uppgift är att påminna oss var och en om vad som är tillräckligt, säger **Sarah Tiainen**.

»Det är inte en politisk fråga, det är en livsviktig fråga.«

– Det är egentligen ett andligt problem, det att vår värld är i det skick den är, med både orättvisor människor emellan och också det att vår natur och miljö lider. Om vi skulle bära det ansvar av förvaltarskap, som vi enligt kristen tradition menar att Gud gav oss i första kapitlet i första Moseboken, skulle vår värld inte nödvändigtvis se ut som den gör i dag.

– Bibeln är full av riktlinjer för hur vi ska behandla varandra, hur vi ska ta hand om varandra. Här behöver vi ta Jesus på orden.

Sarah Tiainen

Bor: I Karleby

Familj: Gift med Tomas, sönerna Theo och Nikolai, som är åtta och fyra.

Hobby: Musik och sång. "Jag har också fått pip-pi på träna på gymmet. Funktionell träning är min grej."

Det här handlar inte om en politisk agenda, utan det handlar ju faktiskt om vad vi vill ge i arv till våra barn och barnbarn. Det är en essentiell fråga! Jag tycker att det här ska vara kyrkornas viktigaste fokus – att påminna oss om vad som är tillräckligt, vad måttlighet är, att "enough is enough".

Sarah Tiainen kommer att sjunga med Mrs Bighill Singers och Mikael Svarvar i pingstkyrkan i Jakobstad.

Var ska man börja?

– Man behöver inte rädda hela världen. Det räcker med att man börjar behandla de som är i ens omgivning väl och naturen i ens näromgivning gott. Förhoppningsvis sprider det sig.

Vad är Ansvarsveckan?

Ansvarsveckan är en riksomfattande människorätts- och ansvarskampanj som stöds av alla kyrkor och samfund och många kristna organisationer i Finland.

Ansvarsveckan är en del av kyrkornas samhällspåverkan och ett sätt för kyrkorna att arbeta för en rättvisare värld. I år ordnas ansvarsveckan den 17–24 oktober.

Ansvarsveckan arrangeras och koordineras av Ekumeniska Rådet i Finland, kyrkornas gemensamma samarbetsorganisation.

Plock ur programmet

Den 17 oktober: Gospelgudstjänst i Andreaskyrkan i Helsingfors med gospelkören His Masters Noise.

Den 20 oktober: Konsert i Kronoby kyrka med **Sonja Bishop** och **Kristoffer Streng**.

Den 23 oktober: Konsert med **Mrs Bighill Singers** och **Mikael Svarvar** i Pingstkyrkan i Jakobstad.

»Jag tar med mig ett brett kontaktnät.«

Hur kan man delta i Ansvarsveckan?

– Man kan gå in på www.ansvarsveckan.fi och kolla in det digra material som finns där, bland annat info, bibelstudier, diskussionsunderlag med mera. Om man till exempel är anställd i en församling, kan man använda materialet för en ungdomsamling eller för andra typer av sammanhang.

– Vi kommer också att ordna några konserter till förmån för Ansvarsveckan, till exempel en konsert med **Mrs Bighill Singers** och **Mikael Svarvar** i pingstkyrkan i Jakobstad och en konsert i Kronoby kyrka med **Sonja Bishop** och **Kristoffer Streng**. Vi kommer också att samarbeta med Andreaskyrkan i Helsingfors kringen gospelgudstjänst. Där kommer gospelkören **His Masters Noise** att sjunga. Vi vill uppmuntra församlingar att göra en ekumenisk satsning under Ansvarsveckan i form av ekumeniska samlingar, gudstjänster, konserter, med mera.

Du är tjänstledig från din pastorstjänst i Metodistkyrkan i Jakobstad. Vad tar du med dig från pastorsjobbet till ditt nya jobb?

– Jag tar med mig ett brett kontaktnät. Nätverket har byggts upp genom åren. Jag har jobbat som pastor i Åbo och Jakobstad och Karleby, men jag har också kontakter från tidigare sammanhang, från studietiden och ungdomsverksamheten i tonåren.

– Jag tar också med mig en struktur för hur man jobbar självständigt – när man är pastor jobbar man ganska mycket för sig själv.

Domkapitlet får stanna i anrikt hus

Domkapitlet får stanna kvar i den anrika domkapitelshuset efter en lång kamp kring kyrkans fastighetsstrategi. – Att kämpa mot en från början missanpassad utredning tog mycket arbetstid och energi av alla domkapitel, säger Lars-Eric Henricson.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

År 2018 började kyrkans centralförvaltning arbetet med en ny fastighetsstrategi. Kyrkostyrelsen anställde en konsult för uppdraget.

– Konsulten hade en färdig agenda, som gick ut på att man i framtiden inte behöver egna arbetsrum, säger Lars-Eric Henricson, som är lagfaren assessor vid domkapitlet i Borgå.

Domkapitlets personal kände att konsulten inte lyssnade på deras önskan att få stanna kvar och jobba i det anrika domkapitelshuset från år 1759, som underhållits väl och motsvarar deras behov.

– Konsulten negligerade fullkomligt de fakta vi presenterade. Till sist var vi tvungna att beställa ett utlåtande av en professor i arkitektur för att reda ut de kulturhistoriska värdena, samt ett utlåtande av ett utomstående revisionsfirmor för att de siffror vi presenterade skulle tas på allvar, säger Henricson.

Flera domkapitlet var i samma situation. I Borgå stift hade domkapitlet ett starkt stöd i stiftsfullmäktige och centrala personer i Borgå.

Konsultens förslag antogs inte.

– Men då hade en anseelig tid och summa satts ned på ett arbete som var helt onödigt. Att kämpa mot en från början missanpassad utredning tog mycket arbetstid och energi av alla domkapitel.

Henricson påpekar att domkapitlet är skilda ämbetsverk som leds av biskopen i respektive stift. Också Kyrkostyrelsen är ett eget ämbetsverk.

– Kyrkostyrelsen kan inte bestämma över hur domkapitlet arbetar eller hur man använder de budgetmedel man tilldelats.

Lars-Eric Henricson är nöjd med att det nya förslaget till fastighetsstrategi beaktar varje ämbetsverks behov.

– Att märka att sunt förnuft och gott judicium ännu fungerar i kyrkan känns förstås bra. Att domkapitlet stannar kvar i huset vid Kungsvägen känns också rätt och riktigt. Domkapitlet i Borgå stift är det äldsta ämbetshuset i Finland som fortfarande används för sitt ursprungliga ändamål, säger han.

Domkapitelshuset i Borgå är från år 1759. FOTO: ARKIV/CHRISTA MICKELSSON

Tre orsaker att köra elbil

Tanken om miljön och ekonomin är gemensamma nämnare till varför **Simon Ekstrand** kör elbil och **Niclas Sjöskog** biogasbil. Ekstrand har ännu en tredje orsak: intresset för teknik.

– Visst känns det bra att veta att inget kommer ut ur avgasröret när jag kör, säger han.

TEXT OCH FOTO: **JOHAN SANDBERG**

Vilken typ av bil ska man satsa på i framtiden? Den frågan funderar många på just nu. De främsta alternativen till förbränningsmotorerna som vi har just nu är elbilar och biogasbilar. En av dem som funderar är trädgårdsmästaren **Marianne Bränn**, anställd av Pedersörenejdens kyrkliga samfällighet och ansvarig för samfällighetens miljödiplom.

– Vi når inte upp till målet att få en klimatneutral kyrka år 2030 genom att lista olika saker. Det måste ju ske en förändring. Men alla har inte råd med en elbil. Jag vill ha praktiska och inte filosofiska svar, säger hon under en presentation av en kommande hållbarhetsdag som Jakobstads svenska församling ska ordna.

Hon är inte nöjd med de verktyg som kyrkan gett för att uppnå målet.

– Jag är inte överens med att vi får poäng för miljödiplomet då vi bygger laddnings-

»Kyrkans perspektiv är att vara trädgårdsmästare i skapelsen. Men kyrkans perspektiv är också att vi har hopp.«

kenskap för vår Herre kommer han kanske att fråga hur korna hade det.

Teologen **Jan-Gustav Björk** håller med.

– Kyrkans perspektiv är att vara trädgårdsmästare i skapelsen. Men kyrkans perspektiv är också att vi har hopp. Greta Thunberg är en idol för mig. Men varken hon eller någon annan klimatförespråkare ger något hopp utan säger att vi måste bättra oss. Utifrån vår kristna tro är Jesus tecknet på Guds största ingripande i den här världen och att Gud verkligen vill denna värld, hela kosmos, väl. Han engagerar sig i världen genom Jesus Kristus. Bibeln slutar också med att Gud upprättar hela skapelsen, säger han.

Jimmy Österbacka, också han teolog, säger att förvaltning inte bara handlar om att se en massa resurser som kan utnyttjas. Det handlar om att vårda och bevara, som det grekiska ordet för förvalta betyder i grundtexten.

– I sin bok *Därför sörjer jorden* tar Peter Halldorf upp forskning som lägger ord på vad klimatkrisen riktigt handlar om. Han hänvisar till en ortodox teolog som säger att vi egentligen inte behöver en ny etik lika mycket som vi behöver ett nytt etos, alltså ett sätt att förhålla oss till världen. Det handlar om vår blick. Vi måste se skapelsen som Guds älskade värld. Hela verkligheten är värdefull. Hela verkligheten kan bli ett sakrament, alltså berätta om Gud.

Metallerna saknas

Men tillbaka till bilarna. Vad ska man satsa på?

– Någon har sagt att när det gäller miljö så tenderar vi att låta det perfekta bli det godas motsats. Vi lägger en enorm massa krut på att fundera på om jag ska ha en gasbil eller en elbil. Båda är goda alternativ. Huvudsaken är att vi slipper den tunga brännoljan, säger Björklund.

Det behövs alltså både elbilar och gasbilar och helst ännu flera alternativa drivmedel.

– Vi kan inte ställa om alla bilar i världen till elbilar på en gång. För två år sedan hörde jag Bolidens VD säga att det inte finns tillräckligt med metaller att bygga alla batterier som behövs. De har inte ens hittats. Skulle vi hitta dem idag så tar det tio år innan man kan utvinna dem, säger Niclas Sjöskog.

Han har valt en gasbil som han kör med i jordbruket.

– Jag konstaterade att begagnade gasbilar är väldigt billiga i Sverige. Jag köpte en VW Transporter paketbil årsmodell 2009 som är fabrikskonverterad till biogas.

Simon Ekstrand har å sin sida valt att köpa en begagnad Nissan Leaf årsmodell 2013 som familjens andra bil. Den har byggts från grunden som en elbil med batteripaket, inverter och elmotor. Från förr har familjen en laddningshybrid.

– Vi märkte ganska snabbt att det är så mycket roligare att köra på el än på bensin. Det är mjukare, skönare och tystare på alla sätt, och framförallt billigare. När vi skulle skaffa en bil till så köpte vi en begagnad elbil för att uttryckligen köra korta sträckor med.

Räckvidden och bristen på laddnings- och tankningsstationer är problem för både Nykarlebybon Ekstrand och Purmobon Sjöskog. Ekstrands elbil har en räckvidd på 100 kilometer. Sjöskog har installerat en extra gastank i sin paketbil och har ökat räckvidden från 350 till 600 kilometer. Både den närmaste snabbaddningsstationen och biogasstationen finns i Jakobstad. Det är där Sjöskog tankar på bilden på denna tidnings första sida.

– Idag sker utvecklingen inom bilindustrin absolut mest inom batteritekniken. Formen på det 24 kilowatts batteripaket som finns i min bil från 2013 är exakt samma som finns i 62 kilowatts batteripaketet i dagens modell. Det ger en räckvidd på över fyrahundra kilometer. Det paketet passar också min bil.

Elbilen kan man tanka hemma, men inte lika snabbt. Sjöskog måste däremot tanka i Jakobstad eller Jeppo. I södra Finland finns det gott om tankningsstationer för gasbilar, men ska man norrut krävs planering, den närmaste finns i Uleåborg.

– Det går ännu att köra person- och paketbilar till en tanknings- eller laddningsstation. Men till en grävmaskin eller en skogsmaskin måste man föra ut bränslet. Den frågan är ännu olöst, säger Sjöskog.

Hållbarhetsdagen med bilutställning, korta föredrag och paneldiskussion om kyrkan och klimatet ordnas vid Församlingscentret i Jakobstad den 2 oktober med början kl 12.

stationer vid kyrkorna med tanke på kostnaderna. I stället borde vi fokusera på hur vi ska uppnå målet med en kolneutral kyrka. Vi bor på landsbygden medan de flesta människor som har dragit upp riktlinjerna bor i Helsingfors och åker kollektivtrafik.

Planetens gårdskar

Mats Björklund ser att kyrkans perspektiv i klimatfrågan handlar om förvaltarskap.

– Vår primära uppgift är att vara planetens gårdskar. Miljöarbete handlar om människans förhållande till skapelsen medan kristen tro handlar om människans förhållande till skaparen. Kyrkan borde ha en egen och bättre infallsvinkel i miljöfrågan och inte upprepa det som andra säger.

Som bonde tänker han att han tar hand om det här på Guds uppdrag.

– Jag har fått en liten del av den här skapelsen som jag ska förvalta. När jag gör rä-

Simon Ekstrand kör elbil, för miljön.

Maria och **Tomas Höglund** har varit tillsammans i över 25 år. De är väldigt olika, men de är vänner. De har haft kriser i sitt äktenskap, men tillsammans känner de sig starkare. När de tävlade i Voice of Finland var det skönaste att inte vara ensam.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Vi är i det här för att vi båda vill det

De träffades i Jakobstad. Marias storebror spelade i samma band som Tomas, och 13-åriga Maria fick "på nåder" komma med och sjunga backing.

– Då var jag tretton och Tomas var nitton. Men vi blev ihop först när jag var sexton, år 1995, säger hon.

När man inleder ett förhållande som ung är man inte en färdig människa. Man kan växa åt väldigt olika håll.

– Det är en sak vi pratat om väldigt mycket, eftersom jag var så ung och ofärdig när vi blev ihop, säger Maria.

– Det måste finnas rum att få bli den man är, och att förändras. Då går det att leva tillsammans. Men om man tror att det ska vara som det alltid har varit, då går det inte.

Tomas säger att de med jämna mellanrum i livet kommit till en punkt då de känt att det varit dags för något nytt.

– Vi har stått vid ett vägskäl och valt en

ny väg, säger han.

– Ja, för egen del har jag kunnat känna att jag inte är nöjd med hur det är. "Jag vill inte ha det så här, det är inte så här jag ser dig eller mig." Det kan vara en förhandlingsfråga också. Och ibland vet man inte vad man vill, säger Maria.

Kvantitet, inte kvalitet

Musiken har varit deras gemensamma grej, ett sammanhang där de haft vänner och byggt upp en social gemenskap. De har sjungit i församlingskör och ungdomskörer, i gospelkör och band.

– När vi flyttade till Helsingfors jobbade vi båda med musikalerna *Les Misérables* på stadsteatern. Det har varit en så stor del av

»Ibland säger vi till varandra att andra måste se något vi tar för givet.«

våra liv att jag undrar om vi hållit ihop om vi inte varit i det tillsammans, säger Tomas.

Musiken har krävt mycket också i tid.

– Under tiden med *Les Misérables* hade jag precis fått min första lärartjänst. På dagarna jobbade jag i skolan och om kvällarna spelade vi. Det var tre till fem spelningar i veckan, och det höll på i ett och ett halvt år, säger Tomas.

Att musiken krävt engagemang och tid av båda betyder också att de förstår varandra.

– Jag vet hur mycket musiken betyder för Maria. Och Maria vet vad den betyder för mig. Det har varit fint att också ha möjligheten att göra en del av det tillsammans.

Båda har tidigare deltagit i Voice of Finland var för sig. I höst sändes en Voice All Stars-säsong där de deltog tillsammans.

– Det är jätteintensivt och pressande och man måste fatta blixtnabba beslut. Hela tiden ska man lära sig nya låtar. Det var så skönt att vara två, säger Tomas.

Maria påpekar att det talas mycket om

kvalitetstid när det kommer till parförhållanden.

– Men jag tror på kvantitet. Hur mycket man än tycker om varandra måste man vara tillsammans för att förhållandet ska fungera. För oss har det varit viktigt att ha mycket tid tillsammans. Då man delar man det mesta klarar man det mesta.

Självklarheterna man inte tänker på

De glömmet ofta bort vilket stöd de har i varandra.

– Folk kommer till oss och bubblar: Oj vad ni är ett härligt par! Och vi är liksom: Är vi det? Ibland säger vi till varandra att de måste se något som vi tar för givet, säger Maria.

Har ni förändrats mycket, eller är ni i grunden samma människor som ni var då ni blev ihop?

– Jag tycker Tomas är ganska mycket som han alltid har varit, säger Maria.

Tomas håller med, men tillägger att han inte tar allt som givet på samma sätt som han gjorde som yngre.

– Jag har insett att jag är dödlig, och att jag måste passa på och njuta nu för jag vet inte så mycket om morgondagen. Det som jag känner passionerat för har blivit viktigare för mig. Som ung kunde jag gå med i något bara för att någon bad mig, och det gör jag inte längre.

Maria säger att hon kämpar mycket med frågan om självständighet.

– Jag var väldigt självständig som ung, sedan lärde jag mig att också vara osjälvständig, och sedan växte jag mot större självständighet igen. Det här tycker jag hör till de svåraste sakerna i livet: att kunna vara nära varandra men också kunna ta avstånd från varandra.

Periodvis har hon dragit sig tillbaka för att jobba med saker som varit en utmaning för henne själv.

– Och sedan har jag fått kämpa med att

Maria och Tomas Höglund trivs i Bobäck, Kyrkslätt.

våga närma mig igen och be om hjälp och behöva den andra. Det är ganska slitsamt att hålla på som ett dragspel!

Hittar kompromisser

De växte båda upp i församlingssammanhang och delar samma tro. Det är något som präglat deras förhållande – och något som de lätt ser som en självklarhet.

– Jag tror att det är meningen att vi ska vara tillsammans, och då kämpar vi för det. Det kanske låter jättenaivt att säga så idag! säger Maria.

– På många sätt har det funnits en klar väg för oss, men vi kompletterar varandra och står ut med varandras dåliga sidor, säger hon.

Tomas påpekar att deras tro och värderingar kan komma in när det gäller småsaker.

Forts. på följande sida. ►

Maria och Tomas Höglund har tidigare tävlat i Voice of Finland var för sig – nu gjorde de det tillsammans. De slogs ut före finalerna men njöt ändå stort av äventyret. FOTO: VOICE OF FINLAND/NELONEN

– Som bilköp. Att vi bestämmer att vi lämnar det i Guds händer.

De ber inte tillsammans och har varsitt personliga andaktsliv.

– Men det skulle kännas hemskt att leva tillsammans med någon som tänker att ens tro är något helt galet. Jag tror inte vi fattar hur skönt det är att inte behöva slåss om den saken, säger Maria.

Om ni inte var gifta, skulle ni då vara vänner?

– Jo, jag tror det. Jag tror vi skulle hänga ganska mycket, och också bli störda på varandra, eftersom vi har så olika behov, säger Maria.

Tomas är en rutinmänniska.

– Jag är helt nöjd om jag får jobba, träna och syssla med musik i studion. Jag tycker om att det är inrutat, säger han.

Maria är mer flexibel och spontan.

– Ibland känner jag att jag måste utmana Tomas och skapa lite kaos i hans liv!

De har fått hitta kompromisser för att lösa olikheterna.

Har ni någon gång haft en kris i ert äktenskap?

– Jo, konstaterar de, flera stycken.

Det har funnits tider då de båda ifråga-

Maria och Tomas Höglund

Födda och uppvuxna i Jakobstad, bor sedan länge i Bobäck i Kyrkslätt. Marias släkt har sommarställe i Bro-marv, och de drömmer om en egen stuga där.

Barn: tre döttrar.

Jobbar: Maria som psykolog, Tomas som lärare. Musiken är både jobb och hobby.

Aktuella med: medverkan i Voice of Finland All Stars & med duetter som släpps i oktober–november.

Dialekt: Tomas talar Jakobstadsdialekt, plus lite Purmo och Munsala, Maria talar inte dialekt.

Städning: Tomas dammsuger, Maria sköter tvätt.

Kuriosa: Ibland nappas Tomas några av Marias mest underhållande berättelser och berättar dem som om de hänt honom själv.

Mer kuriosa: Musik från deras första gemensamma band går att hitta på Spotify under "Dust People".

»Jag är i det här förhållandet av fri vilja.«

satt förhållandet, kanske mest på grund av saker de själva gått igenom.

– Jag minns att vi hade en kris nångång och jag kände att nu orkar jag inte mer. Då pratade jag med pappa om det. Han sa: "Är det du som har en kris eller är det ni som har en kris?" Jag har märkt att i fyra av fem fall är det jag som har en kris, inte vi. Det

är faktiskt stor skillnad. Men man vill inte se det, säger Maria.

Tomas har jobbat med bagage från sin egen uppväxt.

– Det är sådant som kan leda till kris innan jag inser att det är något som jag måste lista ut själv.

De har också gått i parterapi.

– Det var ett jättebra sätt att lösa upp de knutar vi hade just då, säger han.

Båda tycker att parterapi borde vara obligatoriskt för alla par – och helst innan problemen hinner växa sig så stora att någondera parten redan gett upp.

– Det som har hjälpt mig, som har stort frihetsbehov, är att inse att jag är i det här förhållandet av fri vilja. Vi är båda här för att vi vill, säger Maria.

Vilken är din partners bästa sida?

– Marias ärlighet. Hon är otroligt ärlig! Hon är ärlig mot vem som helst. Det kan vara jobbigt ibland, men det är ett drag jag beundrar och älskar henne för, säger Tomas.

– Det jag uppskattar mest med Tomas är att han är så snäll. Genomsnäll. Ibland för snäll. Han vill väl och vill aldrig ha konflikter. Det skulle behövas fler människor som han, sådana som alltid ställer upp för andra, säger Maria.

Jag är uttänjd

JU MER vi utvecklas som sociala varelser, desto mer energi verkar det kräva av oss att orka upprätthålla både oss själva och alla våra relationer.

När jag nyligen träffade min bror pratade vi lite grann om trötthet, ångest och upplevelsen av att hela tiden känna sig liksom uttänjd, utdragen till en alltför tunn hinna. Min bror pratade klokt och med levd erfarenhet om hur viktigt det är att ibland, om och då det behövs, ta ut så kallade mental health days. Det är viktigt att komma ihåg att ens psykiska mående är precis lika viktigt att prioritera och påkalla uppmärksamhet på som ens fysiska hälsa.

Samma kväll som jag pratade med min bror, skrev jag åt min partner om att jag åter igen tampas med känslor av otillräcklighet. Den där gnagande rösten som säger att jag borde orka mer, vara mer, hinna med mer, utträtta mer, ta hand om fler behov bland dem jag

har runt omkring mig. Partnern svarade att jag är fullt tillräcklig som jag är. Att jag ju gör mitt bästa. Och att det är tillräckligt. Sedan påminde hon mig om att hon älskar mig. Det kändes bra att få höra just då.

FÖR SANNINGEN är den att jag fortfarande inte till fullo lärt mig var mina gränser går. Ibland går jag på stan för att uträtta ett ärende eller i en skog på en lugn eftertänksam promenad, och plötsligt gråter jag för att jag kommer att tänka på hur trött jag är. Varje dag ser jag familjemedlemmar, vänner, kolleger och bekanta som är upptagna med sin kamp om sin tillvaro – och jag vet inte riktigt hur jag ska stänga ute allt det där. Jag förstår inte hur jag ska kunna fortsätta vara en inkännande, empatisk människa om jag inte tar tag i de orättvisor jag ser och de situationer jag bevittnar där människor som betyder något för mig går igenom någonting som är svårt, tungt, ångestframkallande.

Jag har tagit min beskärda del av sjukledighetsdagar för att jag inte har

förmått jobba just då utan har behövt återhämta mig, lugna mitt sinne, stilla min ångest och försöka hitta en balans mellan allt som sliter mig och allt jag de facto orkar med. Min kloka bror sa som sagt att det borde vara socialt accepterat att då det behövs ta en dag ledigt från jobbet för att vårda sin mentala hälsa, att hitta sin balans. Jag håller med honom. Ju mer vi utvecklas som sociala varelser, desto mer energi verkar krävas av oss för att orka upprätthålla både oss själva och alla våra relationer.

TILLÅT MIG en socioekonomisk kommentar som avslutning: i år kommer den globala ekonomiska omsättningen att öka med 5,9 procent enligt statistiska projektioner. Vi torde kunna ta det lugnare i våra liv. Men när kommer vi att omvandla ökad ekonomisk tillväxt i kombination med ökad automatisering i arbetskraften till lugnare och mindre stressiga liv för oss människor?

Mathias Rosenlund är författare och bibliotekarie.

JAG HAMNADE PÅ ...

Under vinjetten ”Jag hamnade på” hamnar vi på överraskande ställen, antingen fysiskt eller mentalt.

Höststranden

Sommarnätterna när ljuset aldrig ville ta slut känns med ens väldigt avlägsna. Men skymningsljuset en tidig höstkväll kan också vara skimrande magiskt. Ulf Lundells beskrivning av hösthimlen som ”gaslågeblå” har aldrig känts mer träffande.

Nicklas Storbjörk

JAKOB EDMAN

Mikaelidagen – änglarnas dag

DET ÄR ganska sällan jag funderar på änglar. Det är konstigt, för som barn hade änglar en ganska naturlig plats i min tro. Vi färglade bilder av änglar i söndagsskolan och vi sjöng: "Glöm inte bort att änglarna finns." Men någonstans på vägen från barnatro till vuxentro tappade jag bort änglarna.

En orsak till det här är att min bild av änglar som barn var ganska barnslig och att jag därför så småningom växte ifrån den. Det här är synd, för änglar i Bibeln är verkligen inte barnsliga. Gång på gång blir människor skräckslagna i mötet med änglar. Änglarna beskrivs som himmelska varelser som strider mot ondskan, som bär Guds bud till människor och som ständigt tillber Gud inför hans tron.

»Vi förenas i gudstjänsten med änglarnas tillbedjan för att efteråt gå ut och vara änglar åt de människor vi möter.«

KAN ÄNGLARNA ha någon betydelse för oss, utöver tryggheten i att tro på skyddsänglar? Änglar är en del av vårt språkbruk på ett vardagligt sätt när vi säger "du är en ängel" åt någon. Vi försöker uttrycka att någon gjort något finare än vad vi kunnat förvänta oss av en människa. Jag tror att vi i dessa ord kan ana vilken betydelse änglar kan ha för vår tro. En av dimensionerna av att vara kyrka är att förenas med änglarnas uppgifter – att vara just "änglar" för varandra och världen. Precis som änglarna får vi förmedla Guds budskap till människorna, vi får skydda de svaga, vi får strida för det goda och vi får förenas i änglarnas tillbedjan.

Det här blir tydligt i nattvardsliturgin, när vi inför nattvarden beger oss till himlen för att stämma in i den himmelska lovsången. Som liturgen mässar i prefationen alldeles innan vi reser oss för att stämma in i Helig: "Därför vill vi med änglarna och alla de heliga prisa ditt namn...". Vi förenas i gudstjänsten med änglarnas tillbedjan för att efteråt gå ut och vara änglar åt de människor vi möter.

Jakob Edman är församlingspastor i Jakobstads svenska församling. **Han tänker idag** på änglar. **Hans tips** är att vara uppmärksam på de gånger änglar nämns i Bibeln.

SÖNDAG 3.10.2021, Mikaelidagen

Söndagen ger kyrkoåret puls. Varje söndag har ett namn och ett tema som återkommer i bibeltexterna. Den här sidan berättar vad de närmsta två söndagarna handlar om i våra kyrkor.

Den här söndagen

har sedan 400-talet varit tillägnad ärkeängeln Mikael. Senare har Mikaelidagen blivit alla änglars dag, en dag då man begrunder Guds änglars betydelse och uppdrag. Som Guds budbärare ger änglarna beskydd och ledning samt påminner om livet enligt Guds vilja. Temat för söndagen är **Änglarnas dag**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN
Jos. 5:13–15

ANDRA LÄSNINGEN
Apg. 12:5–11

EVANGELIUM
Matt. 18:1–6 (7–9) 10

"De som gör sig själva små som det här barnet är störst i himmelriket. Och den som i mitt namn tar emot ett sådant barn tar emot mig."

Läs mera i
Matt. 18:1–6 (7–9) 10.

Psalmförslag

805
810
909
222

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Gud, tack för dina änglar som ständigt kämpar för det goda. Hjälp oss att vara änglar åt varandra. Amen. Bönen är skriven av Jakob Edman.

SÖNDAG 10.10.2021, Tjugonde söndagen efter pingst

Nästa söndag

handlar om kampen mellan tro och otro. Under Jesu livstid tvivlade många på honom eller tog anstöt av honom. Också varje kristen människa känner av kampen mellan tro och otro i sitt eget hjärta. Därför måste en Kristi efterföljare kritiskt pröva sin egen trosgrund. Temat är **Tro och otro**.

Helgens texter

FÖRSTA LÄSNINGEN
4 Mos. 21:4–9

ANDRA LÄSNINGEN
Kol. 1:19–23

EVANGELIUM
Joh. 7:40–52

"Så blev hopen oenig om honom. Några ville gripa honom, men ingen lyfte sin hand mot honom."

Läs mera i
Joh. 7:40–52.

Psalmförslag

898
355
341
907

Psalmerna är valda av Dag-Ulrik Almqvist.

Saknar du någon församling? Du hittar de övriga på kyrkpressen.fi

Hösten är här!

Den för med sig regn och kyla, men också en massa nytt och roligt att gå med i efter en lång pandemi.

Kolla in din församlings annonsering på dessa sidor. Kanske vill du åka på läger, sjunga i kör eller gå med i en grupp?

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässor:

Esbo domkyrka sö 3.10 kl. 12.15: Gudstjänst med små och stora. von Martens, Brunell, Malmgren. Dagklubbssbarnen och barnledarna medverkar.

Esbo domkyrka sö 10.10 kl. 12.15: Erkko, Kronlund, Malmgren. Olars kyrka, svenska sidan, kl. 17. Kvällsmässa med Taizé-sånger. Erkko, Kronlund.

Kräksången startar: Esbo domkyrkas församlingsgård on 29.9 kl. 17.30. Kräksången är en vuxenkör för människor som tror att de inte kan sjunga. Repertoaren omfattar allt från psalmer till schlager. Ledare är Eeva-Liisa Malmgren, 040 531 1049. Inga inträdesprov, välkommen!

Konfirmandverksamhet 2022: Alla församlingsmedlemmar som är födda 2007 får ett brev med information om nästa års konfirmandgrupper och den elektroniska anmälan. Anmälan pågår 11–31.10. Mer info fr.o.m. v. 39 också på esboforsamlingar.fi/kom-med/konfirmandverksamhet

Familjeklubbar för föräldrar och småbarn: Vi träffas på följande platser kl. 9.30–11.30: Sång och lek i Sökö kapell varje ti. Esbo domkyrkas församlingsgård varje on. Imse-Vimseklubben i Mattby kapell varje to. Köklax kapell varje fre. Alla

vuxna använder ansiktsmask.

Samlingar för daglediga kl. 13–14.30:

Ti 5.10 Träffdax i Köklax kapell och Olars kyrka, svenska sidan. On 6.10 Södrick kapell. To 7.10 Karabacka kapell. Ti 12.10 Köklax kapell.

Symamsellerna: Ti 12.10 kl. 16–18 i Vita huset, Prästgårdsgr. 1.

Diakonin stöder och hjälper: Ta kontakt med diakonerna: Nina 050 432 4323, nina.wallenius@evl.fi, Taina 040 547 1856, taina.sandberg@evl.fi, Henrika 050 597 3313, henrika.lemberg@evl.fi samt WhatsApp, Facebook eller elektronisk tidsbokning asiointi.espoonseurakunnat.fi Mer info esboforsamlingar.fi/stod-och-hjalp/samtalshjalp.

Esbo svenska församlings kansli på Kyrkogatan 1: Vi betjänar per telefon må–fre kl. 9–13. Öppet för besök må och to kl. 9–13 eller enligt överenskommelse.

Bokning av dop, vigsel och jordfästning samt beställning av ämbetsbetyg och släktutredningar: Esbo regioncentralregister, betjäning per telefon och e-post må–ti kl. 9–15 och on–to kl. 9–12, fre stängt. 09 8050 2600, keskusrekisteri.espoo@evl.fi, Bokningstjänster, 09 8050 2601, varauspalvelut.espoo@evl.fi. Begravningstjänster, 09 8050 2200, hauta-toimisto.espoo@evl.fi.

Vid alla evenemang följer vi myndigheternas anvisningar. Ansiktsmask bör användas. Aktuell information får du på esboforsamlingar.fi och sociala

medier. Du kan också ringa församlingens kansli, 09 8050 3000, må–fre kl. 9–13.

GRANKULLA

Nu är det dags att anmäla sig till skriftskolan 2022:

Info skickas till hemmen vecka 40 och den elektroniska anmälan pågår fram till 31.10 på grankullaforsamling.fi/kom-med/unga/skriftskola.

Skriftskolan börjar med en gemensam gudstjänst sö 21.11 kl. 12. Efteråt föräldrasamling.

Sö 3.10 kl. 12: Mikaelidagens familjegudstjänst, Daniel Nyberg, Daniela Hildén, Heli Peitsalo. Mammakören Änglasklang. Kyrklunch i övre salen.

Kl. 19: Konsert i Grankulla kyrka. Toner från barock och romantik. Risto Lauriala, piano. Fritt inträde, programblad 10€ till förmån för Kyrkans Utlandshjälp.

Ti 5.10 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig men- talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 6.10 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre salen.

To 7.10 kl. 10–11: Lovsångs- och förbönsgrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

Lö 9.10 kl. 15–18: Stickcafé för dig som är handarbetsintresserad i Se-

bastos. Förhandsanmälan till Daniela Hildén 050 443 0045.

Sö 10.10 kl. 10: Tvåspråkig högmässa. Avskedspredikan av Maritta Kirilä, Ulrik Sandell, Mimosa Mäkinen, Anna Marte, Catherine Granlund. Kyrkkaffe i övre salen.

Ti 12.10 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

Kl. 9.30–10.30: Diakonimottagning och brödutdelning i kyrkans aula.

Kl. 13: Sångstund för pensionärer i nedre salen, Barbro Smeds.

Kl. 13.30: Tisdagsträffen i övre salen. Pastor Monica Lundgren från Metodistkyrkan, Catherine Granlund, Barbro Smeds.

Kl. 15: Glad idag – tvåspråkig men- talvårdsgrupp i Sebastos, Catherine Granlund.

Kl. 16: Ledarutbildning åk 2 i Klubb97, Sini Aschan.

Kl. 18: Graziakören i kyrksalen, Heli Peitsalo.

On 13.10 kl. 14: Kyrkosyfoöreningen i övre salen.

Kl. 17.15–19.15: Familjekväll i Grankulla kyrka med matservering, program och andakt, Daniela Hildén, Heli Peitsalo.

To 14.10 kl. 9.30: Familjelyktan i Sebastos. Daniela Hildén.

Kl. 10–11: Lovsångs- och förbö- negrupp i övre brasrummet, Catherine Granlund.

ANSVARSVESCKANS EKUMENISKA BÖNEVANDRING: med start kl. 18 i Metodistkyrkan, kl. 18.50 i Raamattuopisto och avslut kl. 19.45

med ljusständning i Grankulla kyrka. Vi vandrar tillsammans från plats till plats. Man kan också delta i bara en del av vandrigen. Välkommen!

KYRKSLÄTT

**Fredagen den 1.10 öppnas Anmälning-
en till Kvinnodygnet 29-30.10.2021**
den är öppen 1-17.10 mer info på hem-
sidan och via pastorskansliet.

Fre 1.10 kl. 13-15: Effa för åk 3-6 på
Hörnan, anmälningar till Ela

Fre 1.10 kl. 19: Konsert, Toner i ljus och
gestalt i S:t Mikael's kyrka. En kombi-
nation av gregoriansk och folkmusik.

Lö 2.10 kl. 10-14: Delta i insamlingen
av torrvaror till förmån för vår diakoni.
Insamlingspunkt K-Citymarkets aula i
köpcentret Kirsikka.

Lö 2.10 kl. 12: Slöjdgruppen träffas i
Reguel Bengtströms smedja, ledare
Rune Lith

Sö 3.10 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's kyrka

Ons 6.10 kl. 10-12: Motion & Mission:
följ med information på hemsidan för
plats, eller fråga Susanna Lönnqvist
0503761510.

Tors 7.10 kl. 10-13: Förmiddag på
Hörnan! Daglediga samlas för andakt,
gemenskap, handarbete och lunch på
Hörnan.

Fre 8.10 kl. 10-12: Motion & Mission.

Fre 8.10 kl. 13-15: Effa för åk 3-6 på
Hörnan, anmälningar till Ela

Sö 10.10 kl. 12: Mässa i S:t Mikael's
kyrka

Må 11.10 kl. 18.30: Sång och bön i S:t
Mikael's kyrka, ledare Lars-Henrik
Höglund

**Söndagen den 10.10 är det sista an-
mälningssdagen till HöstDax läger** för
elever i åk 1-6 på Räfsö. Elektronisk
anmälan på hemsidan, mer info av Ela.

Ons 13.10 kl. 10-12: Motion & Mission.

To 14.10 kl. 10-13: Förmiddag på
Hörnan! Daglediga samlas för andakt,
gemenskap, handarbete och lunch på
Hörnan.

To 14.10 kl. 18-21: Tvåspråkig regn-
bågskväll för unga på Prästängen.

www.kyrkslattsforsamlingar.fi

- tel. 040 350 8213

TAMMERFORS

Söndag 3.10 kl. 11: Gudstjänst för sto-

ra och små i Svenska Hemmet, Kim
Rantala, Paula Sirén, kyrkkaffe

Tis 5.10 kl. 10-11.45: Familjelyktan i
Svenska Hemmet, anmälningar till
barnledare Piu Heinämäki, tfn 040
804 8587

Tis 5.10 kl. 12.30-15.45: Tisdagsklub-
ben för eleverna i årskurs 3 i Svenska
Hemmet

Ons 6.10 kl. 13: Onsdagskaffe i Svens-
ka Hemmet, Kjell Nikus: Hjärtsjukvår-
dens framsteg i 40-årigt perspektiv

Sön 10.10 kl. 11: Högmässa i Svenska
Hemmet, Kim Rantala, Anna Arola

Tis 12.10 kl. 10-11.45: Familjelyktan
i Svenska Hemmet, anmälningar till
barnledare Piu Heinämäki, tfn 040
804 8587

Tis 12.10 kl. 12.30-15.45: Tisdagsklub-
ben för eleverna i årskurs 3 i Svenska
Hemmet

Ons 13.10 kl. 13: Onsdagskaffe i
Svenska Hemmet, Eeva och Ismo
Virkama: Saludos desde Perú! Häls-
ningar från Peru!

Ons 13.10 kl. 18.30: A-män bastu-
kväll i Ilkko. Om du behöver skjuts,
kontakta Kim Rantala, tfn 050 464
8460.

Fre 15.10 kl. 15: Tyskaklubben i
Svenska Hemmet. Vi träffas vid en
kaffekopp och samtalar på tyska.
Deltagarantalet är begränsat. Vi
önskar anmälan senast en dag före
samlingen paula.siren@evl.fi eller 050
433 7373

Fre 15.10 kl. 19: Flöjtkonsert i Viinikka
kyrka, "Inför inspelningen - Tre
flöjtkonserter från 1900-talet", Sami
Junnonen, flöjt & Tuomas Turriago,
piano. Fritt inträde.

23-24.10 Familjeläger i Aito: Kirjo-
niementie 15, Tammerfors. Anmäl-
ningstiden 26.9-13.10, länken finns på
församlingens hemsida. Förfrågningar
barnledare Piu Heinämäki 040 804
8587. Pris 10 €/person, barnen under
två år gratis.

VANDA

Sö 3.10 kl. 12: Högmässa, Dickursby
kyrka K. Willis, A. Ekberg

Må 4.10 och 11.10, kl. 12: "Välgost för
kropp och själ". Vi delar ut smörgå-
spåsar med en god tanke tillsammans

TAMMERFORS

Fira en dag med familjen

Familjeläger i Aito 23-24.10:
Kirjoniementie 15, Tammerfors.
Anmälningstiden är 26.9-13.10,
länken finns på församlingens
hemsida. Förfrågningar barn-
ledare Piu Heinämäki 040 804
8587. Pris 10 €/person, barn
under två år gratis.

med Tikkurila seurakunta

Ti 5.10 kl. 11: Pensionärernas Må bra
dag. Diktläsning och andakt med Rea
Anner kl. 12.30 Lunch ca kl. 13.30-14
efter luchen rundvandring i den nya
kyrkan.

Sö 10.10 kl. 12: Högmässa, Dickursby
kyrka, A. Paavola, A. Ekberg

Ti 12.10 kl. 13: S:t Martins krets

Skriba: anmälan vecka 42-43 för
personer födda 2007 eller tidigare på
www.vantaanriparit.fi

Högmässorna från Dickursby kyrka:
strömmas via församlingens YouTube
kanal.

ViAnda - kören övar kl. 12-13:30 på
onsdagar, på Helsinggård, Konungsv.
2, Dickursby. Nya sångare hjärtligt
välkomna! Info: Anders Ekberg, tfn
0503107096, anders.ekberg@evl.fi

Kursen Ekonomi i vardagen: är en
kurs som strävar till att hjälpa oss ha
bättre koll på vår vardagsekonomi.
Träff kl. 12.30 följande måndagar:

18.10 och 22.10. Vi börjar med gratis
lunch. Anmäl dig till Heidi Salminen
0503301828.

Med förbehåll för ändringar och
annulleringar i programmet p.g.a.
pandemin.

Kansliets öppettider september-
december är må-fre kl. 9-12,
tnf 09-8306 262,

epost.vandasvenska@evl.fi

Prästdejour enligt överenskommelse.

Diakonin har öppen mottagning
torsdagar kl. 10-11.30.

HELSINGFORS PROSTERI

JOHANNES

Johanneskyrkan, Högbergsgatan 12

www.helsingforsforsamlingar.fi/

johannes

GUDSTJÄNSTER

Festhögmässa: söndag 3.10 kl. 12 i
Johanneskyrkan.

Gudstjänst: söndag 10.10 kl. 10 på
Heikavägen 7 C, 4 vån.

Högmässa: söndag 10.10 kl. 12 i Jo-
hanneskyrkan.

Middagsbön: tisdagar kl. 12 i Johan-
neskyrkan. Diakonin finns på plats i
kyrkan fram till kl. 14.

Veckomässa: onsdagar kl. 18 i Johan-
neskyrkan.

För uppdaterad information, be-
sök [helsingforsforsamlingar.fi/](http://helsingforsforsamlingar.fi/johannes)
johannes. Du kan också kontakta
pastorskansliet med dina frågor
mån-tis och tors-fre mellan kl.
10 och 15 (johannes.fors@evl.fi,
09 2340 7700).

GEMESKAP

Träffpunkt: varannan tisdag med
start den 5.10 kl. 13 i Högbergssalen.
Samtal, gemenskap och kaffe/te.

Baby på väg: Samtalsgrupp för för-
äldrar som väntar sitt första barn.

Ledare är Viivi Suonto och Heidi
Åberg. Det bjuds på kaffe/te efteråt.
Varannan onsdag kl 17:30-19, start
20.10. Anmälningar senast 18.10 till
viivi.suonto@evl.fi

Stickningskvällar för alla åldrar: Var-
annan tisdag kl. 18-20 med start 5.10
i Hörnan. För nybörjare och erfarna
stickare. Ta med eget material eller
välj av det som finns på plats. Anmä-
lan görs skilt för varje gång. Frågor
och anmälningar riktas till nicolina.
gronroos@evl.fi.

Spelkvällar för unga vuxna: 12.10 kl.
18-20 i Hörnan, Högbergsgatan 10,
ingång nära A-trappan.

Typ Livet-kväll: 13.10 kl. 19-21 i
Johanneskyrkan. Tema: Hälsosam
& billig matlagning, gästtalare Lisa
Torsdatter Markussen, träningsfysio-
log & näringsexpert.

Mera info om spelkvällarna och Typ
Livet-kvällarna fås av Viivi, viivi.suonto@evl.fi eller 0504075165

BARNFAMILJER

Missa inte! Nallegudstjänst: fredag

3.10 kl. 10 i Johanneskyrkan. Nalle-
gudstjänsten riktar sig till familjens
yngsta med familjer. Vi sjunger och
rör på oss mycket. Med barnvagn
kommer du in till höger om kyrkan.
Temat för gudstjänsten är änglar.

Familjekväll: onsdagar kl. 17-18.45
i Högbergssalen. Servering (kaf-
fe och smörgås) samt möjligt att
värma egen mat, musiklek för ca
3-6-åringar tillsammans med vuxen
och samvaro för vuxna medan bar-
nen får pyssla eller leka fritt. Ledare:
Helena Hollméus, Heidi Åberg och
församlingens barnledare. Anmä-
ningar till heidi.aberg@evl.fi.

UNGDOMAR & UNGA VUXNA

Besök ungdomsarbetets hemsida
johannesungdom.wordpress.com
för senaste nytt!

MATTEUS

Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3

www.helsingforsforsamlingar.fi/

matteus

**Fysiska kansliet är stängt. Telefondit
ti och to 10-14.**

ANDLIGT LIV

Matteusmässa: I Matteuskyrkan,
söndagar kl. 10. Följ med direkt via
Matteus församlings Facebooksida
och delta i gemenskapen i kommen-
tarsfältet. Vi strömmar mässan två
eller tre gånger i månaden. I oktober
strömmas mässorna 3.10, 10.10 och
24.10. Strömningarna hittas också på
församlingens hemsida www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus. Föränd-
ringar i programmet kan ske.

Högmässa: 2.10 kl. 10 i samband med
biskopsvisitationen i Matteus För-
samling. Predikant är Biskop Bo-Gö-
ran Åstrand. Efter mässan bjuder vi på
kaffe med tårta.

MU-mässa: Matteus Ungdoms veck-
omässor är tillbaka! Välkommen med,

varje onsdag kl. 18. Förändringar kan ske enligt rådande restriktioner.

Kvällsmässa: Söndag 31.10 kl. 18. En stämningsfull mässa utan krav. Välkommen också på kvällste efteråt.

Molnet: En bönegrupp som är öppen för alla. Du kan komma en eller flera gånger. Vi träffas några torsdagar i månaden i Matteus kl. 18-19.30. Första träffen är 30.9. Välkommen! Mer info ger Gun Holmström, 040 759 6851.

Stillhet: Hämta andan i Matteuskyrkan torsdag 14.10 kl. 18-18.30. Tänd ett ljus, lyssna till musiken och dina egna tankar. Stanna upp i en minut eller 30 och tänj ut tiden och tanken i skymningen.

BARN OCH UNGA

Musiklek: På tisdagar samlas Matteus musiklek i Matteuskyrkan. Välkommen med du som är hemma med barn och vill prata och sjunga bort en stund. Klapp och Klang kl. 10 och 11, Gung och Sjung kl. 11:30. För mera info kontakta musikledare Daniela: danielastromsholm@evl.fi.

Tweentisdag: Öppet hus för barn i åk 3-6. Kom och pyssla, spela TV-spel, gör läxor tillsammans med en hjälpis, häng med dina vänner och fika. Tisdagar kl. 14-17.

Öppet hus för unga: I Matteuskyrkan varje onsdag kl. 15-18. Du kan komma och äta mellanmål, läsa läxor, mysa i soffan med en kompis, spela pingis, hänga på telefonen eller bara chilla och prata med våra ungdomsledare.

MUSIK

Matteus körer börjar igen!

Popkören: övar varje tisdag kl. 15:30

Kyrkokören: övar varje tisdag kl. 18:30

Matteus Voice: övar nästa gång söndag 17.10 kl. 15:30

Vår Ton: Håller paus under hösten. Vi börjar sjunga igen 19.1.2022.

Vi följer rådande restriktioner.

Missa inte! Biskopsvisitation i Matteus: ThinkShow med Biskop BG Åstrand 2.10 kl. 18. Temat är aktuell andlighet och expertgästerna funderar kring frågan "Vad har Matteus församling att ge nu och i framtiden?"

Stickklubben: Vi träffas torsdagar under veckor kl. 11-13. Följande träffar är 30.9 och 14.10.

Bibel för moderna tänkare: vi granskar tron och Bibeln ur ett öppet perspektiv med plats för kritiska frågor. Det du alltid undrat över men inte vågade fråga din skriftskolpräst. Bibelstudie 2021 - för dig som vill veta mer och tänka större. Vi träffas första gången 14.10 kl. 18:30. Före gruppen finns även möjlighet till stillhet och meditation i kyrkan kl. 18.

Kvinnor mitt i livet: Intressanta gäster, boksamtal eller promenader. För kvinnor i alla åldrar. Vi träffas 4.10, 1.11 och 29.11. Mer info: Helena Salenius, helena.salenius@evl.fi.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingen

anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med! Våra diakoniarbetare är Carita Riitakorpi 050-380 3986 eller Mari Johnson 050-380 3976.

PETRUS

Petruskyrkan Skogsbäcksvägen 15
www.petrusforsamling.net

GUDSTJÄNSTER

Högmässa: Sö kl. 10 i Munksnäs kyrka. Söndagskola för barn i samband med gudstjänsten. Även online via www.facebook.com/petrusforsamling. 3.10 Daniel Björk. 10.10 Thylin. Sö kl. 12 i Äggelby gamla kyrka. 3.10 Tuomas Anttila, predikogudstjänst. 10.10 Thylin.

Puls-gudstjänst: Sö kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en gudstjänstgemenskap för alla åldrar. 3.10 är speciellt nya studeranden välkomna med! Kaffe och pizza efter gudstjänsten. Välkommen med vare sig du varit med tidigare eller kommer för första gången! Barnkyrka och CoolKids för barn ordnas samtidigt. Ingen Puls 10.10.

BARNFAMILJER

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om barnverksamheten!

Barnens söndag: Sö kl. 15.30 Barnkyrka och CoolKids för barn 2-6år och 7-13år i samband med Puls-gudstjänsten. Vi lyssnar på och pratar om bibelberättelser, ber tillsammans och pysslar ibland.

Musiklek: Kl. 10 ti i Malm och to i Haga. Välkommen med i vårt glada gäng och sjunga och leka tillsammans! Vi börjar höstterminen med mindre grupper (max. 14 deltagare). Har du frågor eller vill anmäla dig? Kontakta församlingsspastor Anne Koivula (@evl.fi; tel. 050 342 9990)

EVENEMANG

Dagscafé med missionslotteri 12.10: Välkommen med på en eftermiddag med kaffe, gemenskap och litet program. Ta gärna med små lotterivinsten för missionslotteriet. Varannan tisdag kl. 13. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Bodil Sandell, tel. 09 2340 7227 / 050 3803 925

ANDAKT OCH BÖN

Förbön och Tack: Ti 12.10 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst varannan vecka i Munksnäs kyrka. Du är välkommen på plats eller att följa online via Petrus facebook. Bengt Lassus, Henrik Perret. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30-16.30, ons kl. 18-20, 09-23407171. Eller till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Morgonandakt i Petruskyrkan: Börja morgonen med rätt fokus! Tisdagar kl. 9-9.30 börjar vi dagen med lovsång och andakt. Välkommen! Lärjunga-skolan Transform leder morgonen.

ONLINE

Du hittar oss på instagram och face-

KYRKSLÄTT

Kvinnodygn – för kvinnor mitt i livet!

Kom med till natursköna Räfsö 29-30.10.2021 för ett dygn med god mat, bastu, program och trevligt umgänge. Helgen är till för kvinnor mitt i livet. Helpension 45€/person. Start från Motaleff på fre kl. 16.30 och tillbaka i Motaleff på lö kl. 15.30. Elektronisk anmälan öppen 1-17.10.2020 på hemsidan. Begränsat antal platser.

book: @petrusforsamling

Pulspodden: Lyssna på aktuell undervisning från Puls-gudstjänsterna

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

GUDSTJÄNSTER

Sö 3.10:

- kl. 10: Familjekyrka i Ekenäs kyrka, Yliportimo, Nygård, Nylund, Wikström.
- kl. 10: Högmässa i Tenala kyrka, Westerholm, Mieronkoski, Å. Westerlund. Kyrkkaffe i förs.hemmet efteråt.
- kl. 12: Högmässa i Snappertuna kyrka. Yliportimo, Nygård.

Sö 10.10:

- Högmässa med festligt kyrkkaffe efteråt i församlingshemmen m.a.a. De gamlas vecka.
- kl. 10 i Ekenäs kyrka
- kl. 12 i Bromarv kyrka

Stenmässa: sö 10.10 kl. 18 i Ekenäs kyrka, Lindström, Lindroos.

Ekumenisk höstfest: fr 8.10 kl. 16-18 i Ekenäs förs.hem. Anmälan senast torsdag 30.9 till pastorskansliet tfn 019-2411060 (vardagar kl. 9-13).

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Fre 1.10:

- kl. 18.00 Israelisk dansövning: Församlingshemmet. Viveca Unnérus.

Sö 3.10:

- kl. 10.00 Familjegudstjänst, Mikaelidagen: Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann, Nylund, Sköld-Qvarnström.

Må 4.10:

- kl. 13.15-15 Pysselklubb för barn i lägstadieålder: Församlingshemmet. Anmälningar: Noora Nylund, tel. 050-501 1755 eller e-post noora-elina.nylund@evl.fi.

Ti 5.10:

- kl. 8.30-10.00 Frukost: Prästgården. 2 €/person, barn under skolåldern gratis. Inkoon martat i samarbete med Ingå församling.

Ons 6.10:

- kl. 14.00 Missionssyfsöreningen: Prästgården. Björklöf.

To 7.10:

- kl. 11.30-13.00 Matservering (4 €/person): Församlingshemmet. Sköld-Qvarnström.
- kl. 18.00 Kyrkofullmäktige sammanträde: Församlingshemmet.

Sö 10.10:

- kl. 10.00 Skördemässa: Degerby kyrka. Hellsten, Gustafsson Burgmann.

Må 11.10:

- kl. 13.15-15 Einsteinklubb (en vetenskaps- och forskningsklubb) för barn i lägstadieålder: Församlingshemmet. Anmälningar: Noora Nylund, tel. 050-501 1755 eller e-post noora-elina.nylund@evl.fi.

Må 11.10:

- kl. 18.00 Bibelgrupp: Prästgården. Norrvik.

To 14.10:

- kl. 11.30-13.00 Matservering (4 €/person): Församlingshemmet. Sköld-Qvarnström.
- kl. 13.00 Minnestrännings- och Stödgrupp för närstående vårdare: Prästgården. Nylands minneslots i samarbete med Ingå församling. Lindell.

- kl. 18.00 Bönegrupp (tvåspråkig): Prästgården. Tanja Kakko.

Sö 17.10:

- kl. 10.00 Missionsdag i Raseborgs prosteri: Ekenäs. Högmässa kl 10 i Ekenäs kyrka samt lunch och föredrag efteråt i Ekenäs församlingshem. Lunchanmälan senast 8.10 kl 13 till Ekenäs pastorskansli, tel 019-241 1060. Ingåbor som behöver skjuts till Ekenäs, vänligen kontakta diakonissa Birgitta Lindell, tel 040-555 2090.

OBS!

- Ingå församlings kansli öppet måti kl. 9-12, ons-to endast telefonbetjäning, fre stängt.

- Ingå församlings diakonimottagning är stängd tills vidare - ta kontakt per telefon, tel 040-555 2090/Bir-

gitta Lindell (e-post: birgitta.lindell@evl.fi) eller tel 050-413 8814/Terese Norrvik (e-post: terese.norrvik@evl.fi).

KARIS-POJO

Mikaelidagen 3.10

– kl. 10 Högmässa: i Karis kyrka.

Präst Raunio och kantor Tiitu.

– kl. 12 Högmässa: i Pojo kyrka. Präst Raunio och kantor Lindroos.

Fre 8.10 kl. 10.30 Babykyrka:

Välkommen till babykyrkan i Karis kyrka! Tillfället är till för de minsta i kyrkan men självklart får stora syskon delta. Stunden räcker ca. 30 minuter. Efter det går vi till Stora prästgården på kyrksoppa för var och en och kaffe till efterrätt. Gratis för alla deltagarna! Hoppas att vi ses!

Söndag 10.10

–kl. 10 Gudstjänst: i Karis kyrka.

Präst Raunio och kantor Tiitu. Gudstjänsten strems också och kan ses via församlingens youtubekanal/ Karis-Pojo svenska församling.

–kl. 12 Högmässa: i Pojo kyrka. Präst Raunio och kantor Tiitu.

To 14.10 kl. 18 Kvällsmässa: i S:t Olofs kapell.

Närmare info om vår verksamhet hittar du på www.karis-pojoforsamling.fi

SJUNDEÅ

Mikaelidagens familjegudstjänst: i S:t Petri kyrka sön. 3.10 kl. 15.

Babygruppen i Lugnet: mån. 4.10 samt 11.10 kl. 10.

Kördagen i Pojo: lör. 9.10. kl. 14. Raaseborg kyrkosångskrets kördag.

Mässa i S:t Petri kyrka: sön. 10.10 kl. 12. Sopptisdag, diakonilunch i Capella: ti. 12.10 kl. 11.

Vänligen se mer info och uppdateringar på www.sjundeaforsamling.fi

ESBO STIFT

Lojo

3.10. kl. 12.00: Mikaelidagens familjegudstjänst i Virkby kyrka. Kyrklunch, kyrktaxi.

5.10. kl. 13.30: Samling för daglediga i Virkby kyrka. Trevlig samvaro och kaffe. Taxi.

Handarbetscafé på tisdagar kl. 17.30: i Virkby kyrkas källare. Kom med och handarbeta i glatt sällskap!

S:T MICHELS STIFT

LAHTIS FÖRSAMLINGAR

3.10. kl. 14: i Mokulla kyrka i Lahtis Mikaelidagens högmässa. Särkiö, Turunen, Hokkanen, Svenska kören. Kyrkkaffe!

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Lö 2.10 kl. 16: Babykyrka i Dagklubbtrymmena på Domprostgården, Wilman, Antila, Söderström

Sö 3.10 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan på Mikaelidagen, Ståhlberg, Wilman, Tollerander, Söderström, Borgå kammarkör

Må 4.10 kl. 11: Lunch i Mariagården, Slingervägen 1

Ti 5.10 kl. 12: Lunch i Församlingshemmet, Lundagatan 5

On 6.10 kl. 10.30: Tjejträffen, pensionerade dagklubsledare träffas i musikrummet i församlingshemmet, Carita Furu

Kl. 11.30: Lunch i Församlingshemmet, Lundagatan 5

On 6.10 och to 7.10 kl. 10-13: Café Ankaret är öppet, Runebergsg. 24, ingång från gården.

On 6.10 kl. 18: Bibeljakten, svenska församlingshemmets stora sal, Erik Vikström, Johnny Holmberg och Marina Henning. OBS! Undantagsvis på onsdag

To 7.10. kl. 9-11.30: Baby och knatteryttnik med familjeträff, Domprostgården, Finnbyvägen 6, Romberg, och Antila.

Kl. 13.30: Missionskretsen i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Kerstin Vikström.

Kl. 18: En kväll om Frivilligarbete med Heidi Juslin-Sandin hålls i svenska församlingshemmets stora sal, Runebergsg. 24

Fr 8.10 kl. 19: Kristna sånger från hela världen / Christian Songs from the Whole World i Domkyrkan, Söderström, Eisentraut-Söderström. Kom med och sjung kristna sånger på olika språk, bl.a. engelska, arabiska, finska och svenska. Alla får be på sitt eget språk. Medverkande Hanna och Eki
Sö 10.10 kl. 10: Gudstjänst i Sankt Olofs kapell, Pelling. Smeds, Tollerander
Kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan med diakonvigning, biskop Bo-Göran Åstrand, Cecilia Forsén, Lindgård, Hätönen, Cornicines Borgoensis, Färdtjänst. Strömmas - länken till Youtube hittas på webben www.domkyrkan.fi.

Må 11.10 kl. 11: Lunch i Mariagården, Slingervägen 1

kl. 13: Sjömansmissionskretsen i Café Ankaret, Runebergsg.24, Göta Ekberg
Kl. 14-16: Baby massage med Baby Kyrkan, Dagklubbtrymmena på Domprostgården, Hindsberg, Wilman.

Ti 12.10 kl. 12: Lunch i Församlingshemmet, Lundagatan 5

On 13.10. kl. 10.30: Gaudeamuskören sjunger i församlingshemmets stora sal, Runebergsg. 24, Tollerander

Kl. 11.30: Lunch i Församlingshemmet, Lundagatan 5

Kl. 13.30: Mariakretsen samlas i Café Ankaret, Inge Blom

On 13.10 och to 14.10 kl. 10-13: Café Ankaret är öppet, Runebergsg. 24, ingång från gården.

To 14.10. kl. 9-11.30: Familjeträff, Domprostgården, Finnbyvägen 6, Antila

Kl. 17.30-19.30: Nyhet! Familjekväll med temat Verktyg för att hantera småbarnsåren i Domprostgårdens klubbtrymmen (Finnbyv. 6). Anmäl er senast föregående dag till henrika.lemberg@gmail.com så vi vet hur mycket mat vi ska reservera. Maten är vegetarisk. Ingen avgift.

SIBBO

På grund av osäkerheten: gällande coronarestriktioner kan det ske ändringar i evenemang och i grupper.

Alla evenemang: hittar du på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi.

Sö 3.10 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka.

Må 4.10 kl. 14: Kyrkoby missionskrets i Kyrkoby församlingshem, Lilla salen. Möte varannan måndag. Info: Margareta Lampenius, 050 439 6332.

On 6.10 kl. 10: Frukost i Söderkulla kyrka. Inledande andakt.

On 6.10 kl. 16-18: Utdelning av förbeställd GA-middag. Kyrkoby församlingshem.

To 7.10 kl. 18.30: Kvinnor mitt i livet i Prästgården. En samtalsgrupp för kvinnor. Helena Rönnerberg.

Lö 9.10 kl. 18: Församlingskväll i Kyrkoby församlingshem. Öppen samling för alla åldrar. Kom och träffa andra församlingsbor och församlingens anställda! Tal, musik, servering och god stämning! Barnvaktning för familjens minsta.

Sö 10.10 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka.

Sö 10.10 kl. 18: Kvällsmässa i Söderkulla kyrka.

Må 11.10 kl. 19: Vikings veranda. En diskussionsgrupp för män. Patrik Frisk.

On 13.10 kl. 10: Frukost i Söderkulla kyrka. Inledande andakt.

On 13.10 kl. 11: Stoljupa i församlingshemmet, Nya salen. Sara George.

On 13.10. kl. 12: Åttaeuroslunch för daglediga. Inledande andakt.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 3.10 kl. 12: Högmässa i Pargas kyrka, Harry S. Backström, Hanna Lehtonen. Konfirmandjubileum 50 år efter konfirmationen.

– kl. 14: Familjemässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Solveig Björklund-Sjöholm, Hanna Lehtonen.

On 6.10 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

Sö 10.10 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Päivi Nuotio-Niemi, Hanna Lehtonen.

On 13.10 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Harry S. Backström, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 3.10 kl. 11: Mikaelidagens familje-

mässa i Nagu kyrka, Kjell Granström Eeva Granström, Robert Helin. Efter mässan kyrklunch i förs.hemmet.

Sö 10.10 kl. 11: Finsk högmässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Markus Ollila.

Korpo kapellförsamling:

Sö 3.10 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Sö 10.10 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 3.10 kl. 11: Mikaelidagens familjegudstjänst i Houtskär kyrka, Peter Blumenthal, Uma Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Sö 10.10 kl. 13: Högmässa i Iniö kyrka, Jussi Meriluoto.

ÅBO

sön 3.10 kl 12: Familjemässa, Domkyrkan. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi. Nurmi (pred), Björkgren-Vikström (lit), Danielsson, Juslin. Gudstjänstgrupp Rut och ÅSFs barnkör (dir. Sofia Liljeström) medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

mån 4.10:

– kl. 11.45-12: Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

– kl. 18-20: Unga vuxna, Aurelia.

tis 5.10:

– kl 14.30-18: Ungdomshålan, Aurelia.

– kl 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 6.10:

– kl 10-12: Familjecafé, Papinholma församlingshem.

– kl 13-15: Café Orchidé, Aurelia.

– kl 18: Bönegruppen, Aurelia.

tor 7.10 kl 9.30-11.30: Familjecafé, Aurelias innergård.

sön 10.10:

– kl 12: Högmässa, Domkyrkan. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirkko.fi. Björkgren (pred), Häggblom (lit), Danielsson, Juslin. Barnhörna. Kyrkkaffe. Åbo Svenska Kykokör (dir. Marjo Danielsson) medverkar och studerande till kyrkliga yrken medverkar som gudstjänstgrupp.

– kl. 18: Jubileumskonsert i Logomo tillsammans med Åbo domkyrkoförsamling, Mikael's församling och Martins församling. I konserten medverkar Gospel Gentlemen (Jaakko Löytty, Pekka Simojoki, Petri Laaksonen) samt Maria & Tomas Höglund. Festtälare är John Vikström. Kaffe och tårta. Fritt inträde.

mån 11.10 kl. 14-15.30: Missionskretsen, Aurelia.

tis 12.10 kl 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 13.10:

– kl 12: Frukostklubben, Kåren (Tavastg. 22, Åbo). "Ljusglimtar ur ett liv i kyrka, statsråd och universitet" Gustav Björkstrand. Anmälan senast 11.10 innan kl. 18 till tkurten@abo.fi, 045-125 5880.

– kl 13-15: Café Orchidé, Aurelia.

tor 14.10:

– kl 9.30-11.30: Familjecafé, Aurelias innergård.

De lokala sidorna i Borgå, Sibbo och Vanda utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Ett vardagsrum för barnfamiljer

– Det tyngsta har varit tvåbarnschocken, det bästa att se dem bli egna individer. Henrika Lemberg har själv småbarn. Hon har initierat familjekvällar i Borgå svenska domkyrkoförsamling.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

BORGÅ En kväll i månaden kommer barnfamiljer att ha en chans att träffas i Domprostgården i Borgå, äta gott och umgås. Föräldrarna få en chans att diskutera kring ett tema medan det ordnas separat program för barnen.

– För att vara helt ärlig så ville jag skapa sådan verksamhet som jag själv vill delta i. Jag upplever att det finns ett behov av det här, säger **Henrika Lemberg** som arbetar som diakoniarbetare i Esbo svenska församling.

Hon är värdinna för familjekvällarna i egenskap av frivillig i Borgå svenska domkyrkoförsamling. Hon vet att många familjer streftar på utan något nätverk.

– Jag vill skapa ett vardagsrum där familjer får mötas och med program som både barn och vuxna får ut något av. Det var ju så här som Jesus levde, han samlade familjer! Föräldraskapet kan vara ganska ensamt i Finland. Vi kämpar på i våra egna hem. Om vi kan dela med oss av det tunga och roliga orkar vi bättre. Jag tror inte vi är tänkta för att leva ensamma.

Småbarnschocken kräver sitt

Henrika Lemberg har återvänt till arbetslivet efter att ha varit föräldraledig. Hemma har hon två flickor på tre och ett halvt och ett och ett halvt år.

– Det tyngsta har varit tvåbarnschocken, och att föda barn under pandemin. Både jag och mina barn är sociala, så det var tungt att vara utan program under värsta pandemitiden.

Chocken består främst av känslan av att inte räcka till.

– Hur ska händerna räcka till när man har två barn med olika behov, viljor och tempe-

Henrika Lemberg, här med dottern Saga, tror att vi orkar bättre om vi vågar dela det tunga med att vara förälder. FOTO: PRIVAT

rament? Det kan också vara tungt med överstimulansen som följer av att ha två barn som det är mycket ljud och fart omkring.

– Det bästa är att se dem skapa en relation sinsemellan, att se dem bli egna individer och lära känna deras personligheter.

Den inledande träffen kommer följaktligen att ha temat "Verktyg för att hantera småbarnsåren". Mentaltränare **Emilia Eklund** kommer att leda diskussionen.

– Och tanken är att det ska vara en diskussion, inte bara en föreläsning. Så man får gärna fundera på förhand på konkreta saker man vill fråga om eller diskutera.

Vikarierande barnledare **Fredrik Geisor** ställer upp för barnen.

– Han är jätteomtucket och kommer att

ordna bra program för barnen. Vi kommer också att ha hjälpledare på plats.

Det gick lätt att ordna familjekvällarna.

– Genast när jag berättat om min idé så spikade vi programmet följande vecka. Jag fick jättebra stöd från församlingen.

Familjekvällar

Ordnas 14.10, 11.11 och 9.12 kl. 17.30–19.30 i Domprostgårdens klubbtrymman, Finnbyvägen 6, Borgå.

Anmälning senast föregående dag till henrika.lemborg@gmail.com.

Det bjuds på vegetarisk mat och trevligt program.

»Föräldraskapet kan vara ganska ensamt i Finland.«

DOMPROSTERIET

BORGÅ

Lö 2.10 kl. 16: Babykyrka i Dagklubbstrymmen på Domprostgården, Wilman, Antila, Söderström
Sö 3.10 kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan på Mikaelidagen, Ståhlberg, Wilman, Tollander, Söderström, Borgå kammarkör

Må 4.10 kl. 11: Lunch i Mariagården, Slingervägen 1
Ti 5.10 kl. 12: Lunch i Församlingshemmet, Lundagatan 5

On 6.10 kl. 10.30: Tjejträffen, pensionerade dagklubsledare träffas i musikrummet i församlingshemmet, Carita Furu

KL. 11.30: Lunch i Församlingshemmet, Lundagatan 5

On 6.10 och to 7.10 kl. 10-13: Café Ankaret är öppet, Runebergsg. 24, ingång från gården.

On 6.10 kl. 18: Bibeljakten, svenska församlingshemmets stora sal, Erik Vikström, Johnny Holmberg och Marina Henning. OBS! Undantagsvis på onsdag

To 7.10. kl. 9-11.30: Baby och knatteryttnik med familjeträff, Domprostgården, Finnbyvägen 6, Romberg, och Antila.

Kl. 13.30: Missionskretsen i Café Ankaret, Runebergsg. 24, Kerstin Vikström.

Kl. 18: En kväll om Frivilligarbete med Heidi Juslin-Sandin hålls i svenska församlingshemmets stora sal, Runebergsg. 24

Fr 8.10 kl. 19: Kristna sånger från hela världen / Christian Songs from the Whole World i Domkyrkan, Söderström, Eisentraut-Söderström. Kom med och sjung kristna sånger på olika språk, bl.a. engelska, arabiska, finska och svenska. Alla får be på sitt eget språk. Medverkande Hanna och Eki

Sö 10.10 kl. 10: Gudstjänst i Sankt Olofs kapell, Pellinge. Smeds, Tollander

Kl. 12.15: Högmässa i Domkyrkan med diakonvigning, biskop Bo-Göran Åstrand, Cecilia Forsén, Lindgård, Hätönen, Cornicines Borgoen-sis, Färdtjänst. Strömmas - länken till Youtube hittas på webben www.domkyrkan.fi.

Må 11.10 kl. 11: Lunch i Mariagården, Slingervägen 1
kl. 13: Sjömansmissionskretsen i Café Ankaret, Runebergsg.24, Göta Ekberg

kl. 14-16: Baby massage med Baby Kyrkan, Dagklubbstrymmen på Domprostgården, Hindsberg, Wilman.

BORGÅ Tillsammans

Inspirationsträff om frivilligarbete

Vi gör, vi skapar, vi delar! Kom med och utveckla församlingens frivilligarbete!

Brinner du för att göra den här världen till en lite bättre? Lotte Stolt vill hjälpa barnfamiljer som hamnat i trångmål under coronapandemin. Hon startade en insamling tillsammans med församlingens diakoni vilket glädde många familjer. Frivilligarbete kan vara att du får förverkliga det du brinner för.

Vi vill bli bättre på att göra och skapa tillsammans. Välkommen med för att utveckla församlingens frivilligarbete. Vi träffas torsdagen **7.10 kl. 18** i

församlingshemmet på Runebergsgatan 24.

Program och medverkande

Vi låter oss inspireras av prästen Heidi Juslin-Sandin som har lång erfarenhet av frivilligarbete från Röda Korset och av Lotte Stolt som berättar om sitt initiativ.

Vi jobbar tillsammans i grupper och umgås över en kopp kaffe eller te.

Elefteria Apostolidou är värd för kvällen. Övriga medverkande är Mikael Kokkola, Mats Lindgård och Simon Lampenius. För serveringen ansvarar Sanna Lindström och Gunvor Haddas.

Välkommen med för Du behövs!

Ti 12.10 kl. 12: Lunch i Församlingshemmet, Lundagatan 5

On 13.10. kl. 10.30: Gaudeamuskören sjunger i församlingshemmets stora sal, Runebergsg. 24, Tollander

Kl. 11.30: Lunch i Församlingshemmet, Lundagatan 5

Kl. 13.30: Mariakretsen samlas i Café Ankaret, Inge Blom

On 13.10 och to 14.10 kl. 10-13: Café Ankaret är öppet, Runebergsg. 24, ingång från gården.

To 14.10. kl. 9-11.30: Familjeträff, Domprostgården, Finnbyvägen 6, Antila

Kl. 17.30-19.30: Nyhet! Familjekväll med temat Verktyg för att hantera småbarnsåren i Domprostgårdens klubbstrymmen (Finnbyv. 6). Anmäl er senast föregående dag till henrika.lemberg@gmail.com så vi vet hur mycket mat vi ska reservera. Maten är vegetarisk. Ingen avgift.

SIBBO

På grund av osäkerheten: gällande coronarestriktioner kan det ske ändringar i evenemang och i grupper.

Alla evenemang: hittar du på Sibbo svenska församlings hemsida www.sibbosvenskaforsamling.fi.

Sö 3.10 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka.

Må 4.10 kl. 14: Kyrkoby missionskrets i Kyrkoby församlingshem, Lilla salen. Möte varannan måndag. Info: Margareta Lampenius, 050 439 6332.

On 6.10 kl. 10: Frukost i Söderkulla kyrka. Inledande andakt.

On 6.10 kl. 16-18: Utdelning av förbeställd GA-middag. Kyrkoby församlingshem.

To 7.10 kl. 18.30: Kvinnor mitt i livet i Prästgården. En samtalsgrupp för kvinnor. Helena Rönnberg.

Lö 9.10 kl. 18: Församlingskväll i Kyrkoby församlingshem. Öppen samling för alla åldrar. Kom och träffa andra församlingsbor och församlingens anställda! Tal, musik, servering och god stämning! Barnvaktning för familjens minsta.

Sö 10.10 kl. 12: Högmässa i Sibbo kyrka.

BORGÅ Mångspråkigt

Kristna sånger från hela världen!

Christian songs from the whole world - Kristna sånger från hela världen.

Kom med och sjung kristna sånger på olika språk, bland annat arabiska, engelska, spanska med mera på fredag **8.10 kl. 19** i Borgå domkyrka.

Bibelläsning och bön på olika språk. Alla får be på sitt eget språk.

Medverkande Hanna och Eki Söderström med band.

SIBBO Gemenskap

Församlingskväll för alla åldrar

Välkommen med på Församlingskväll i Kyrkoby församlingshem lördag **9.10 kl. 18**. Det är en öppen samling för alla åldrar.

Kom och träffa andra församlingsbor och församlingens anställda! Det bjuds på tal, musik, servering och god stämning. Barnvaktning för familjens minsta.

Sö 10.10 kl. 18: Kvällsmässa i Söderkulla kyrka.

Må 11.10 kl. 19: Vikings veranda. En diskussionsgrupp för män. Patrik Frisk.

On 13.10 kl. 10: Frukost i Söderkulla kyrka. Inledande andakt.

On 13.10 kl. 11: Stoljumpa i församlingshemmet, Nya salen. Sara George.

On 13.10. kl. 12: Ättaeuroslunch för daglediga. Inledande andakt.

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

VANDA

Sö 3.10 kl. 12: Högmässa, Dickursby kyrka. K. Willis, A. Ekberg

Må 4.10 och 11.10, kl.12: "Västkost för kropp och själ". Vi delar ut smörgåspåsar med en god tanke tillsammans med Tikkurilan seurakunta

Ti 5.10 kl.11: Pensionärernas Må bra dag. Diktläsning och andakt med Rea Anner kl. 12.30. Lunch ca kl.

13.30–14, efter lunchen rundvandring i den nya kyrkan.
Sö 10.10 kl.12: Högmässa, Dickursby kyrka, A. Paavola, A. Ekberg

Ti 12.10 kl.13: S:t Martins krets

Skribaanmälan vecka 42–43 för personer födda 2007 eller tidigare på www.vantaanriparit.fi

Högmässorna från Dickursby kyrka strömmas via församlingens YouTube kanal.

ViAnda – kören övar kl.12–13:30 på onsdagar, på Helsinggård, Konungsv. 2, Dickursby. Nya sångare hjärtligt välkomna! Info: Anders Ekberg, tfn 0503107096, anders.ekberg@evl.fi

Kursen Ekonomi i vardagen är en kurs som strävar till att hjälpa oss ha bättre koll på vår vardagsekonomi. Träff kl. 12.30 följande måndagar: 18.10 och 22.10.

Vi börjar med gratis lunch. Anmäl dig till Heidi Salminen 0503301828.

Med förbehåll för ändringar och annulleringar i programmet p.g.a. pandemin.

Kansliets öppettider september–december är må–fre kl. 9–12, tfn 09–8306 262, e–post vandasvenska@evl.fi

Prästdejour enligt överenskommelse.

Diakonin har öppen mottagning torsdagar kl. 10–11.30.

VANDA Kurs

Vardagsekonomi

Kursen "Ekonomi i vardagen" är en kurs som strävar till att hjälpa oss ha bättre koll på vår vardagsekonomi.

Träff kl. 12.30 följande måndagar: 18.10 och 22.10.

Vi börjar med gratis lunch. Anmäl dig till Heidi Salminen 0503301828. Välkommen!

KOLUMNEN

ULRIKA HANSSON

Det Gud och Lejonkungen lärde mig

JAG SATT en lördag kväll och såg på filmen Lejonkungen med mina barn. Jag får väl erkänna att jag slötittade lite, men jag satte mig lite rakare i soffan när en klok karaktär yttrade: "Alla är någon. Ingen är ingen." Så genialt sammanfattat, tänkte jag.

NÄR JAG tillsammans med de församlingsanställda i Borgå, Sibbo och Vanda sammanställer de lokala sidorna du just nu läser påminns jag så ofta om att alla är någon.

Jag intervjuar diakoner som ger av sin tid och sitt hjärta; för att farbrorn, som dag ut och dag in sitter ensam vid sitt köksbord, ska bli påmind om att han är viktig. Jag lyssnar till frivilliga som initierar en insamling för att barnfamiljer ska få ett mål mat utan bekymmer. Jag pratar med kyrkoherdar som grubblar över hur de ska räkna till på bästa sätt, för anställda, medlemmar och förvaltning. Äldre människor berättar levande för mig om tider jag bara har en vag uppfattning om. Jag får lyssna till ungdomsarbetsledare som satsar på gemenskap och inkludering, för att den där tolvåringen som går med sänkt huvud och för stor ryggsäck ska känna sig sedd och värdefull.

»Efter telefonintervjun sitter jag tyst ett tag.«

Ofta ringer jag lite småstressad upp intervjuobjektet och tänker att jag ska fixa intervjun på rutin. Men nästan varje gång händer samma sak: Efter telefonintervjun sitter jag tyst ett tag och känner en slags förundran, förundran över alla fina människor som lever och verkar, gläds och sörjer, delar med sig av sin berättelse och bryr sig om sina medmänniskor, genuint och aktivt. Det får mig att tänka att kyrkan inte är något jag kan ställa mig och peka på någonstans där långt borta, utan det är kanske precis det här som är kyrkan, alla vi.

ALLA ÄR någon, ingen är ingen. Det var i Lejonkungen jag hörde det. Men jag tror det var Gud som sa det först. Må våra hjärtan sjunga den sanningen, varje minut av varje dag.

Ulrika Hansson är redaktör på Kyrkpressen.

Kyrknyckeln hittade hem

Hos Gunnar Weckström har en stor nyckel hängt på väggen i många år. Det visade sig vara kyrknyckeln. Nu överlämnar han den symboliskt till kyrkoherde Kristian Willis.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

VANDA Gunnar Weckströms far, **Otto Weckström**, var i tiderna en mycket omtyckt kyrkoherde i dåvarande Helsingeförsamling. När han gick till kyrkan hade han alltid en stor nyckel med sig.

– Jag har haft på känn att det var den nyckeln som hängt så vackert på vår vägg, säger Gunnar Weckström, pensionerad gymnasierector som bor i Helsingekyrkby.

För en tid sedan bestämde han sig för att ta reda på vart nyckeln gick, och den visade sig passa låset till Helsingekyrka S:t Lars, ett par hundra meter från huset där Weckström och hans fru bor.

– Nu överlämnar jag den till församlingen igen.

Kyrkoherde **Kristian Willis** säger att nyckeln ska få en värdig plats, i sakristian eller vapenhuset.

– Jag har hört mycket gott om Otto Weckström. Han var den gamla goda tidens kyrkoherde och mycket omtyckt. Han lär ha fått tanterna att gråta med sina fina predikningar.

Gunnar Weckström tror att Kristian Willis har alla förutsättningar att bli en omtyckt kyrkoherde även han.

– Han ger akt på människor. När vi stått tillsammans och pratat så hälsar han frejdigt på församlingsbor som går förbi. Han kan ta folk.

Kristian Willis har tre månader som kyrkoherde bakom sig.

– Jag trivs väldigt bra och känner att jag blivit väl emottagen.

Båda anser att en kyrkoherde, utöver att vara människokännare, bör kunna predika på ett sätt som berör.

– Predikningarna måste komma till en nivå så att vi vanliga dödliga får ut något av dem. Det ska inte bara vara utläggningar av bibelställen utan innehållet ska kunna kopp-

Kyrkoherde Kristian Willis vill ge kyrknyckeln som hängt på Gunnar Weckströms vägg en offentlig plats, i sakristian eller vapenhuset. FOTO: JONA GRANLUND

las till dagens tillvaro, säger Weckström.

– Varje predikan ska också ha en själavårdande funktion. En bra präst känner sin församling och vet vilka teman som är viktiga för församlingsborna, fyller Willis i.

Häst och kärra

Willis har fått frågan om han ska bli den nya Otto Weckström.

– Då har jag svarat nej. Det var andra tider då, strukturerna har förändrats. Numera är det mer förvaltning och mindre tid för egentligt församlingsarbete.

Otto Weckström körde runt med häst och kärra. Till herdeuppgiften hörde också att förvalta ett litet jordbruk.

– Han hade en ko också. Det har väl inte du? säger Weckström underfundigt.

– Nej, någon ko ingick inte i arbetsförmanen.

Otto Weckström lär ha varit en dansant man, men han slutade dansa när han blev präst. Förutom en gång när han tagit sig en svängom.

– Då blev han inkallad till domkapitlet och åtalsskriften lästes upp. Otto sa: Det där stämmer ju nog. Men en förmildrande omständighet är att det var barn jag dansade ringdanser med. Det fick dem att skratta i domkapitlet, och så var ärendet överstökat.

Nya och mindre strikta tider har tagit över. Kristian Willis ser sitt uppdrag som en blomma.

– Grogrunden är förvaltningen, om den inte fungerar, fungerar ingenting. Stjälken är de anställda som bär det praktiska och blomman är församlingslivet. Jag har tecknat en blomma i ett anteckningshäfte och tittar på den då och då för att påminna mig om det.

»Nej, någon ko ingick inte i arbetsförmanen.«

Lokalsidorna för församlingarna i Helsingfors utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Erika Rönngård, erika.ronngard@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6322. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Bara?

KOLUMN
Mao Lindholm
är skriftställare,
bildskapare och
melodimakare.

ORDEN ÄR VIKTIGA. Och meningarna. Och de visuella motiven. Det vill säga det tekniska utförandet. Det som ögat ser. Det jag kallar Hjärnarbetet. Men viktigare är det som är ristat mellan raderna, det där utsagda där man också kan skymta tankens undertoner och förnimma en speciell melodi. Det som bara uppenbaras under huden. Det som ger texten liv, som berör och kanske upprör – djupdykningarna i känslorbrunnen alltså. Med andra ord: Hjärtarbetet.

JAG TÄNKER OFTA att skrivandet på många sätt påminner om skulptörens arbete. Vi har båda ett block till förfogande; skulptörens är av sten och synligt, mitt består av en oformlig ordmassa och är osynligt. Men båda vet vi att

motivet finns där fördolt, det är bara att hacka bort det som är överflödigt, fila ner det som skymmer.
"Bara"!?

ORD ÄR SMÅ verktyg, meningar mejslar och hammare. Och jag griper tag i den fragila tankebiten som knappt någon form har, känner med handen på den, skrapar lite försiktigt med min penna, knäpper på datorns tangentbord. Och anar ett obestämt sug i magbotten, känner en puls. Men jag vet aldrig vad som väntar bakom alla dessa glösor och trassliga tankar som uppenbarar sig och snabbt försvinner igen. Så

»Är detta ordbruk i själva verket bara ett sätt att försöka fånga det ofattbara?«

jag fortsätter att utmana tystnaden trots att tinnitusen överröstar örontrumpeten och väggklockan ihärdigt pockar på uppmärksamhet.

EFTER EN TIMME är jag beredd att ge upp, men fortsätter. Efter två timmar noterar jag några sammanhängande idétrådar. Efter tre timmar lägger jag en nästan färdig kolumntext åt sidan, äter min lunch, går ut på terrassen och andas in fuktigt strilregn och undrar vad livet har för mening i dag. Och jag frågar: Har de meningar jag skriver något samband med den mening jag söker i livet, av livet? Är detta ordbruk i själva verket bara ett sätt att försöka fånga det ofattbara? Och är då också alla dessa mina digitala fotografier och toner sist och slutligen bara provisoriska bandage runt en ömtålig hud?

KANSKE. MEN JAG är rädd att skriva någon på näsan. Eller, ännu värre – hugga i sten.

Hallå där Bo-Göran Åstrand!

I början av oktober kan man stöta på biskopen i skolor och församlingsverksamhet på Matteus område.

– **SKOLBESÖKEN ÄR** skojiga, de brukar få karaktären av fråge- och diskussionsstund. Eleverna brukar fråga vad jag gör som biskop och jag får också tillfälle att fråga dem om deras vardag.

Biskopsvisitationen är en flera hundra år gammal tradition som tidigare var en inspektion men som numera handlar om att stöda församlingen.

– **ÖPPENHETEN I** diskussionerna är en styrka. Jag ser mig och de andra från domkapitlet som ett bollplank, de som jobbar i församlingen vet och kan sin församling.

ERIKA RÖNNGÅRD

Skolbesök i skolor i östra Helsingfors 1.10, medverkan i Thinkshow 2.10 och högmässa 3.10 i Matteus församling.
3–5.12 är det biskopsvisitation i Petrus församling.

FÅR VARA TRYGG VUXEN

Lena Andersén tycker att det är en gåva att få följa med de sju barnbarnens uppväxt och finnas till för dem i vardagen.

TEXT OCH FOTO: **ERIKA RÖNNGÅRD**

Lena Andersén har sju barnbarn i åldrarna 6–19 år.

– Den yngsta har börjat i förskolan i höst och den äldsta är i militären.

Alla bor de i Helsingfors och det gör att hon ofta har funnits till hands och hjälpt till när det behövs – hämtat från dagis, följt med dem till tandläkaren, skjutsat till hobbyverksamhet och gått på matcher och uppvisningar.

– Jag har också stöttat dem genom förböner, både när de inte är hos mig och när de suttit i min famn. Vi har pysslat och spelat spel – samma spel som jag spelat med mina barn när de var små. Mest handlar det om att finnas till hands och vara en trygg vuxen.

På somrarna har de kommit till paret Anderséns sommarställe på en ö i Saimen.

I sovrummet hemma hos Lena Andersén och hennes man finns en stor fototavla med alla hennes barn och barnbarn.

– Den är min förbönslista. Den är det första jag ser på morgonen, då välsignar jag deras dag och innan jag somnar på kvällen tänker jag på var och en.

Barnbarnen ger henne mycket glädje.

– När de springer mot mig och ropar: Famo! När de frågar: får vi komma till er, eller: Kan du laga makaronilåda?

Fotot på barn och barnbarn fungerar som Lena Anderséns förbönslista.

Bordsbön och aftonbön

Under pandemitiden har umgänget fått andra former.

– Vi har firat födelsedagar i parken och på skridskobanan och ätit julgröt på sandstranden. Julmiddag har vi ätit tillsammans via zoom.

Också under undantagstiden har det underlättat mycket att bo nära – en del av barnbarnen har hon kunnat träffa i en lekpark på femton minuters promenad hemifrån.

– Vi har också kunnat köra en halvtimme och sedan umgås på terrassen. Vi har suttit ganska påpälsade på många terrasser.

Den förra sommaren kunde de också träffas på landstället.

– Vi åt utomhus och sov lite åtskilt.

Hon har tänkt mycket på dem som bor långt från barn och barnbarn och inte har haft samma möjlighet att ses trots pandemin.

– Jag har fått se på när mina barnbarn lärt sig skida och skrinna, och när de lärt sig simma.

När barnbarnen sovit över har paret Andersén alltid sjungit aftonbön med dem.

– Inte bara *Gud som haver*, utan också en sång som min svärfar komponerat musiken till *Mias aftonbön* av Solveig von Schoultz.

Barnbarnen vet om att i det här hemmet finns julkrubba inför julen och påskträdgård inför påsken.

– Hos oss läser man också bordsbön. Och med de barnbarn som varit mycket på Lekholmen brukar vi sjunga *Glädjens herre*, de kan den och tycker att det är bra att vi sjunger den.

»Vi har firat födelsedagar i parken och på skridskobanan och ätit julgröt på sandstranden.«

Relationerna förändras med åren

Alla de sju barnbarnen är egna personligheter. En del har velat ha mycket närhet, andra lite mindre.

– Men alla har de kommit inlindade i sina handdukar efter bastun och velat sitta i famnen och bli torkade.

När barnbarnen blir äldre och närmar sig vuxenlivet förändras relationen.

– Vi talar med varandra på ett annat sätt. Vi ber dem om råd i tekniska saker, diskuterar med varandra och de frågar oss till råds. Det blir en annan diskussion där man talar mera som med en vuxen.

Umgänget med de äldre barnbarnen ser också annorlunda ut eftersom de inte längre behöver hjälp i vardagen.

– Det blir inget förande och hämtande längre, utan vi träffar dem mest när det händer något speciellt – och så rings vi förstås.

– Vi har också förändrats och blivit äldre sedan det första barnbarnet kom. Vi springer inte längre lika snabbt, men famnen har alltid funnits.

Att ha hela sju barnbarn när vissa inte har några alls – det kan hon nästan tycka låter skrytsamt.

– Men vi har ju ingen andel i det, vi har fått dem. Det är en gåva att få följa med sju barns uppväxt, med glädjeämnen och bekymmer och att få stöda dem och vara deras föräldrar till stöd.

KYRKAN I HELSINGFORS

PROGRAMMET GÄLLER FREDAG 1.10 – TORSDAG 14.10

Matteus församling

Andligt liv

Matteusmässan: I Matteuskyrkan, söndagar kl. 10. Följ med direkt via Matteus församlings Facebooksida och delta i gemenskapen i kommentarsfältet. Vi strömmar mässan två eller tre gånger i månaden. I oktober strömmas mässorna 3.10, 10.10 och 24.10. Strömningarna hittas också på församlingens hemsida www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus. Förändringar i programmet kan ske.

Högmässa: 3.10 kl. 10 i samband med biskopsvisitationen i Matteus församling. Predikant är Biskop Bo-Göran Åstrand. Efter mässan bjuder vi på kaffe med tårter.

MU-mässa: Matteus Ungdoms veckomässor är tillbaka! Välkommen med, varje onsdag kl. 18. Förändringar kan ske enligt rådande restriktioner.

Kvällsmässa: Söndag 31.10 kl. 18. En stämningsfull mässa utan krav. Välkommen också på kvällste efteråt.

Molnet: En bönegrupp som är öppen för alla. Du kan komma en eller flera gånger. Vi träffas några torsdagar i månaden i Matteus kl. 18–

19.30. Första träffen är 30.9. Välkommen! Mer info ger Gun Holmström, 040 759 6851.

Stillhet: Hämta andan i Matteuskyrkan torsdag 14.10 kl. 18–18.30. Tänd ett ljus, lyssna till musiken och dina egna tankar. Stanna upp i en minut eller 30 och tänj ut tiden och tanken i skymningen.

Barn och unga

Musiklek: På tisdagar samlas Matteus musiklek i Matteuskyrkan. Välkommen med du som är hemma med barn och vill prata och sjunga bort en stund. Klapp och Klang kl. 10 och 11, Gung och Sjung kl. 11:30. För mera info kontakta musikledare Daniela: daniela.stromsholm@evl.fi.

Tweentisdag: Öppet hus för barn i åk 3–6. Kom och pyssla, spela TV-spel, gör läxor tillsammans med en hjälpis, häng med dina vänner och fika. Tisdagar kl. 14–17.

Öppet hus för unga: I Matteuskyrkan varje onsdag kl. 15–18. Du kan komma och äta mellanmål, läsa läxor, mysa i soffan med en kompis, spela pingis, hänga på telefonen eller bara chilla och prata med våra ungdomsledare.

Musik

Matteus körer börjar igen!

Popkören: övar varje tisdag kl. 15:30

Kyrkokören: övar varje tisdag kl. 18:30.

Matteus Voice: övar nästa gång söndag 17.10 kl. 15:30

Vår Ton: Håller paus under hösten. Vi börjar sjunga igen 19.1.2022.

Vi följer rådande restriktioner.

Missa inte! Biskopsvisitation i Matteus:

ThinkShow med Biskop BG Åstrand 2.10 kl. 18. Temat är aktuell andlighet och expertgästerna funderar kring frågan "Vad har Matteus församling att ge nu och i framtiden?"

Stickklubben: Vi träffas torsdagar udda veckor kl. 11–13. Följande träffar är 30.9 och 14.10.

Missa inte! Bibel för moderna tänkare: vi granskar tron och Bibeln ur ett öppet perspektiv med plats för kritiska frågor. Det du alltid undrat över men inte vågade fråga din skriftskolpräst. Bibelstudie 2021 – för dig som vill veta mer och tänka större. Vi träffas första gången 14.10 kl. 18:30. Före gruppen finns även möjlighet till stillhet och meditation i kyrkan kl. 18.

Kvinnor mitt i livet: Intressanta gäster, boksamtal eller promenader. För kvinnor i alla åldrar. Vi träffas 4.10, 1.11 och 29.11. Mer info: Helena Salenius, helena.salenius@evl.fi.

Behöver du hjälp eller stöd?

Du kan alltid kontakta församlingens anställda och diakoniarbetarna om du behöver hjälp eller stöd i vardagen eller bara någon att tala med! Våra diakoniarbetare är Carita Riitakorpi 050-380 3986 eller Mari Johnson 050-380 3976.

MATTEUS FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/matteus

Kansliet: Fysiska kansliet är stängt. Telefontid ti och to 10–14.

Lokaler: Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3 (Matteussalen vän. 1).

MATTEUS Profylax

Föda utan rädsla-kurs

Praktiska verktyg att använda under förlossningen. För både den födande och stödpersonen. Förbered er tillsammans och hitta er egen coping-strategi som leder till en trygg och positiv förlossningsupplevelse.

I Matteuskyrkan, Åbohusvägen 3, den 16.10 kl. 14–18. Anm. Daniela Strömsholm 09 2340 7324 / daniela.stromsholm@evl.fi senast 10.10. Begränsat deltagarantal. Kursen är kostnadsfri.

Johannes församling

Gudstjänster

Festhögmässa: söndag 3.10 kl. 12 i Johanneskyrkan.

Gudstjänst: söndag 10.10 kl. 10 på Heikasvägen 7 C, 4 vån.

Högmässa: söndag 10.10 kl. 12 i Johanneskyrkan.

Middagsbön: tisdagar kl. 12 i Johanneskyrkan. Diakonin finns på plats i kyrkan fram till kl. 14.

Veckomässa: onsdagar kl. 18 i Johanneskyrkan.

För uppdaterad information, besök helsingforsforsamling-ar.fi/johannes. Du kan också kontakta pastorskansliet med dina frågor måndis och tors-fre mellan kl. 10 och 15 (johannes.fors@evl.fi, 09 2340 7700).

Gemenskap

Träffpunkt: varannan tisdag med start den 5.10 kl. 13 i Högbergssalen. Samtal, gemenskap och kaffe/te.

Baby på väg: Samtalsgrupp för föräldrar som väntar sitt första barn. Ledare är Viivi Suonto och Heidi Åberg. Det bjuds på kaffe/te efteråt. Varannan onsdag kl. 17:30–19, start 20.10. Anmälningar senast 18.10 till viivi.suonto@evl.fi

Stickningskvällar för alla åldrar: Varannan tisdag kl. 18–20 med start 5.10 i Hörnan. För nybörjare och erfarna stickare. Ta med eget material eller välj av det som finns på plats. Anmälan görs skilt för varje gång.

Frågor och anmälningar riktas till nicolina.gronroos@evl.fi.

Spelkvällar för unga vuxna: 12.10 kl. 18–20 i Hörnan, Högbergsgatan 10, ingång nära A-trappan.

Typ Livet-kväll: 13.10 kl. 19–21 i Johanneskyrkan. Tema: Hälsosam & billig matlagning, gästtalar Lisa Torsdatter Markussen, träningsfysiolog & näringsexpert. Mera info om spelkvällarna och Typ Livet-kvällarna fås av Viivi, viivi.suonto@evl.fi eller 0504075165

Barnfamiljer

Missa inte! Nallegudstjänst: fredag 1.10 kl. 10 i Johanneskyrkan. Nallegudstjänsten riktar sig till familjens yngsta med familjer. Vi sjunger och rör på oss mycket. Med barnvagn kommer du in till höger om kyrkan. Temat för gudstjänsten är änglar.

Familjekväll: onsdagar kl. 17–18.45 i Högbergssalen. Servering (kaffe och smörgås) samt möjligt att värma egen mat, musiklek för ca 3–6-åringar tillsammans med vuxen och samvaro för vuxna medan barnen får pyssla eller leka fritt. Ledare: Helena Holmérus, Heidi Åberg och församlingens barnledare. Anmälningar till heidi.aberg@evl.fi.

JOHANNES Konfirmander

Anmälan till skriftskolan

Skriftskolanmälningen till Johannes församlings skriftskolor sommaren 2022 är öppen 3.10–31.10.

Skrifabrev till Johannes församlingsmedlemmar som fyller 15 nästa år har skickats ut per post. Mer info och anmälningslänk finns på församlingens hemsida.

Ungdomar & unga vuxna

Besök ungdomsarbets hemsida johannesungdom.wordpress.com för senaste nytt!

JOHANNES FÖRSAMLING

www.helsingforsforsamlingar.fi/johannes

Kansliet: må, ti, to, fre 10–15. Högbergsgatan 10, tel. 09–2340 7700.

Lokaler: Johanneskyrkan, Högbergsg. 12, Högbergssalen och Tian, Högbergsg. 10 E (vån. 2), Hörnan, Högbergsg. 10 (gatuplan), Folkhälsan och Majblomman, Mannerheimv. 97, Gamla kyrkan, Lönnrotsgatan 6, Bokvillan, Tavastv. 125, S:t Jacobs kyrka, Kvarnbergsbr. 1. Drumsö: Heikasvägen 7.

Petrus församling

Gudstjänster

Högmässa: Sö kl. 10 i Munksnäs kyrka. Söndags-skola för barn i samband med gudstjänsten. Även online via www.facebook.com/petrusforsamling. 3.10 Daniel Björk. 10.10 Thyllin. Sö kl. 12 i Äggelby gamla kyrka. 3.10 Tuomas Anttila, predikogudstjänst. 10.10 Thyllin.

Puls-gudstjänst: Sö kl. 15.30 i Petruskyrkan. Puls är en gudstjänstgemenskap för alla åldrar. 3.10 är speciellt nya studerande välkomna med! Kaffe och pizza efter gudstjänsten. Välkommen med vare sig du varit med tidigare eller kommer för första gången! Barnkyrka och CoolKids för barn ordnas samtidigt. Ingen Puls 10.10.

Barnfamiljer

Följ Petrus Kidz-gruppen på facebook och hör mer om barnverksamheten!

Barnens söndag: Sö kl. 15.30 Barnkyrka och CoolKids för barn 2–6 år och 7–13 år i samband med Puls-gudstjänsten. Vi lyssnar på och pratar om bibelberättelser, ber tillsammans och pysslar ibland.

Musiklek: Kl. 10 ti i Malm och to i Haga. Välkommen med i vårt glada gäng och sjunga och leka tillsammans! Vi börjar

PETRUS Puls-gudstjänst

Är du ny studerande i stan?

Söndagen den 3.10 kl. 15.30 är speciellt nya studerande välkomna med på Puls-gudstjänsten i Petruskyrkan! Kaffe och pizza efter gudstjänsten.

Välkommen med vare sig du varit med tidigare eller kommer för första gången!

höstterminen med mindre grupper (max. 14 deltagare). Har du frågor eller vill anmäla dig? Kontakta församlingspastor Anne Koivula (@evl.fi; tel. 050 342 9990)

Evenemang

Dagscafé med missionslotteri 12.10: Välkommen med på en eftermiddag med kaffe, gemenskap och litet program. Ta gärna med små lotterivinster för missionslotteriet. Varannan tisdag kl. 13. Vi ses i Petruskyrkan, Skogsbäcksvägen 15. Mer info av diakonissan Bodil Sandell, tel. 09 2340 7227 / 050 3803 925

Andakt och bön

Missa inte! Förbön och Tack:

Ti 12.10 kl. 19. Tvåspråkig förbönsgudstjänst varannan vecka i Munksnäs kyrka. Du är välkommen på plats eller att följa online via Petrus facebook. Bengt Lassus, Henrik Perret. Förbönstelefonen öppen må kl. 14.30–16.30, ons kl. 18–20, 09–23407171. Eller till pray.petrus@evl.fi, per post: Petrus församling, Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Morgonandakt i Petruskyrkan

Börja morgonen med rätt fokus! Tisdagar kl. 9–9.30 börjar vi dagen med lovsång och andakt. Välkommen! Lärjungaskolan Transform leder morgonen.

Online

Du hittar oss på instagram och facebook: @petrusforsamling

Pulsodden: Lyssna på aktuell undervisning från Puls-gudstjänsterna

PETRUS FÖRSAMLING

www.petrusforsamling.net
Kansliet: Må–ti, to–fre kl. 10–13, ons kl. 13–16, tel. 09–2340 7100. Skogsbäcksvägen 15, 00630 Helsingfors.

Lokaler: Hagasalen och Södra Haga kyrka, Vesperv. 12, Malms kyrka, Kommunalv. 1, Munkshöjens kyrka, Raumov. 3, Munksnäs kyrka, Tegelst. 6, Petruskyrkan, Skogsbäcksv. 15, Äggelby gamla kyrka, Brofogdev. 12.

Föränderliga tider

Församlingarna följer med coronasituationen och myndigheternas anvisningar. Vid behov kan evenemang inhiberas eller deltagarantalet begränsas.

Följ med Kyrkpressen och församlingarnas hemsidor för uppdaterad information. Du kan också kontakta din församling om du har frågor eller behöver prata med någon.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Korsholm utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Ulrika Hansson, ulrika.hansson@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6788. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Skäriblåset
övar varje
torsdag.
FOTO: LILIAN
WESTERLUND

Kom med och spela och sjung!

– Välkommen med i alla grupper! Vi har inte överfullt någonstans, säger kantor Michael Wargh om musicerandet i Replots församling.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

RELOT Torsdag är musikdag i Replots församling. Då övar körerna för både barn och vuxna och instrumentalisterna i blåsorkestern "Skäriblåset" fattar tag i sina instrument.

Skärikyrkans kör är en traditionell fyrstämmig blandad kör som gärna tar emot fler medlemmar. Sångarnas ålder varierar. – Man ska absolut inte tänka att man är för ung för att komma med. Här platsar alla! säger **Michael Wargh** som är kantor i Replots församling.

Repertoaren följer kyrkoåret med bland annat traditionella psalmer och julsånger.

»Man behöver inte skriva på något livstidskontrakt.«

Måste man vara bra då?

– Om man har något slags gehör, så man kan uppfatta det jag spelar och imitera, så är det förstås en fördel. Om man inte har körerfarenhet kan man komma och prova på. Man behöver inte skriva på något livstidskontrakt.

På torsdagar övar också "Unga röster", en kör för barn och unga.

Skäriblåset tar gärna emot nya

Ungdomsarbetsledare i Replot församling **Robert Kronqvist** har spelat ess-horn och trumpet i fyrtio år. Han leder "Skäriblåset" som har totalt sex medlemmar.

– Har man spelat tidigare kan man mycket bra komma med! Vi spelar inte invecklade saker; vi försöker att inte ta det så allvarligt och vi trivs på övningarna. Målet är att spela så bra som möjligt, men det viktiga är att det också är en form av gemenskap, säger Kronqvist.

Att en liten församling som Replot kan ha en egen blåsorkester grundar sig på att fyra anställda råkar behärska blåsinstrument. Det idealiska är om nya deltagare har egna instrument.

– Men jag har kontakter och kan försöka få tag på instrument om man inte

äger ett själv, säger Kronqvist.

De instrument som finns representerade är tuba, baryton, ess-horn, trumpet och klarinett.

– Men vi saknar till exempel en trombonist. Det skulle stöda de övriga och musiken skulle bli mer fylld.

Skäriblåsets repertoar styrs av de spelningar som ligger framför, såsom självständighetsdagen och De vackraste julsångerna.

Det har funnits gånger då spelandet känts motigt under de fyrtio år han varit aktiv.

– Men spellusten och inspirationen har alltid kommit tillbaka. Det har gett mig mycket att spela i olika sammansättningar, både i kyrkliga och andra kulturella sammanhang.

Övningarna!

Alla övningar infaller på torsdagar i församlingsshemmet i Replot.

Unga röster kl. 15.40–16.30; **Skärikyrkans kör**, kl. 17.30–18.30; **Skäriblåset** kl. 19–20.

KORSHOLM

Föräldra-barnträff: i Smedsby fr 1.10 kl 9.30–11.

Skriftskolstart: lö 2.10 i kyrkan. Vinter A kl 11.30, Vinter B kl 12.30 och Vårskriban kl 13.30.

De äldres kyrkodag: sö 3.10 kl 11 i kyrkan. Anna-Lena Särs, Rune Lindblom, Susanne Westerlund, Ann-Christine Nordqvist-Källström samt sånggrupp. Efteråt kyrkkaffe där Anna-Lena berättar om sitt arbete som missionär i Senegal. Kyrktaxi. För att beställa taxi, ring pastorskansliet 0400-415 008 eller korsholms.svenska@evl.fi.

Skriftskolstart: sö 3.10 i kyrkan. Digiskriban kl 13 och Sommarskriftskolan kl 14.

Motion & mission: må 4.10 kl 10. Samling utanför fg i Smedsby. Andakt, gemensam promenad och en chans att ge en slant till missionen. Ledare är Sandra Mörk.

Föräldra-barnträff: i Karperö on 6.10 kl 9.30.

”Sångarglädje”: ALLSÅNG för daglediga to 7.10 kl 13 i Smedsby fg. Med Ann-Christine Nordqvist-Källström.

Föräldra-barnträff: i Smedsby fr 8.10 kl 9.30.

Familjegudstjänst: sö 10.10 kl 11 i kyrkan med Rune Lindblom och Susanne Westerlund. Efteråt kyrksaft och kaffeservering i Sockenstugan!

Högmässa: sö 10.10 kl 13 i Smedsby fg med Emilia Kontunen och Susanne Westerlund.

Missionssyfoeren: samlas må 11.10 kl 13 i rum Glöd i Smedsby fg.

Föräldra-barnträff: i Tölby on 13.10 kl 9.30. Korvgrillning.

KVEVLAX

Höstmarknad: fre 1.10 kl. 10–17 i drängstugan.

Försäljning och lotteri till förmån för missionen. Gåvor till höstmarknaden kan lämnas till drängstugan torsdagen 30.9 kl. 18–20 eller direkt till försäljningsbordet på fredagen.

Skriftskolstart: lör 2.10. För år 2007 födda eller tidigare. Skriftskolan inleds lördagen den 2.10 kl. 15 med program för konfirmanderna i församlingshemmet. Information till föräldrar och konfirmander hålls kl. 17.00 i kyrkan.

Familjemässan Vi får säga pappa! sö 3.10 kl. 10. Kass, Andrén, Åsa Österbacka, Crichton, Ålander.

Mathjälpen: ti 5.10 kl. 10 i drängstugan. Utdelning av matkassar. (Om du inte kommit tidigare – ring diakonissan före så vi vet antal, tel.nr.

REPLIT Björkögården

Mathörnan

Missa inte Mathörnan i Björkögården hösten 2021:

Onsdag **13.10 kl. 13** med Rune Fant. Kollekt för Karelenarbetet.

Onsdag **17.11 kl. 13** med Gerd Viklund. Gäst: Silviasköterska m.m.

Onsdag **15.12 kl. 13** med Camilla Svevar & Michael Wargh. Julsänger.

Sista anmälningdagen är måndag samma vecka till Barbro Lähdesmäki tfn 044 352 0011.

REPLIT Små och stora

Familjens söndag

Välkommen till Familjens söndag **3.10 kl. 14** vid församlingshemmet!

På programmet står grillning, program för barn och mycket annat. Sång- och musikprogram med Skäriblåset, Unga röster och Skärikyrkans kör. Berndt Berg, Michael Wargh, Leif Galls och Robert Kronqvist. Kom och träffa oss anställda!

0440462312).

Karakaffe: to 7.10 kl. 9.15 i drängstugan.

Öppet hus: fr 8.10 kl. 18 i Fyren. Ihatsu.

Ekumenisk kvällsgudstjänst i kyrkan: sö 10.10 kl. 18. Ingemar Helmner, Sten-Göran Thorell, Kass, Granberg, Mikander, Andrén.

Mathjälpen: ti 12.10 kl. 10 i drängstugan. Utdelning av matkassar.

REPLIT

Familjens söndag: sö 1.10 kl. 14 vid församlingshemmet. För mer info se puff.

Gudstjänst: sö 10.10 kl.10 i Replot. Svevar, Wargh.

SOLF

Infokväll: för årets skriftskolungdomar och vårdnadshavare, samt inskrivning i skriban fr 1.10 kl 18 i kyrkan. (För mera info, kontakta Olof Jern)

Mikaelidagens gudstjänst: med Små & Stora sö 3.10 kl 11. Procession samt sång av barnkören Solfångarna och andra barn som går i försam-

lingens barngrupper. Ruth Vesterlund, Heidi Lång, Olof Jern och Annika Lumme. Efteråt kyrksaft och -kaffe i församlingshemmet!

Motion för mission: må 4.10 kl 9. Samling vid församlingshemmet.

Föräldra-barnträff: ti 5.10 med drop in från kl 9.30 i församlingshemmet. Ledare Joanna Holm och Sanna Huhta.

Koralkören: övar on 6.10 kl 18.30 i församlingshemmet. Ledare Heidi Lång.

Gudstjänst: sö 10.10 kl 18 med Ruth Vesterlund och Michael Wargh.

Söndagsskola: sö 10.10 kl 10 i församlingshemmet.

Motion för mission: må 11.10 kl 9. Samling vid församlingshemmet.

Föräldra-barnträff: ti 12.10 kl 9.30 i församlingshemmet.

Pensionärsträff: on 13.10 kl 13 i församlingshemmet. Inbjuden gäst är Anna-Lena Särs. Joanna Holm, Ruth Vesterlund och Heidi Lång medverkar också.

Koralkören: övar on 13.10 kl 18.30 i församlingshemmet.

SOLF Morgon

Kvinnofrukost

Välkomna på kvinnofrukost **16.10 kl. 9.30** i församlingshemmet i Solf!

Vi njuter av gemensam frukost och lyssnar till skådespelaren och artisten Susanne Marins. Susanne berättar om sin pilgrimsvandring till Santiago de Compostela, samt uppträder med sånger.

Priset för frukosten är 8 € (enbart kontantbetalning) och anmälan bör göras senast onsdagen 14.10 till diakon-Joanna, tel 050 541 4740 eller joanna.holm@evl.fi.

KORSHOLM Mikaelidagen

Kyrkodag & mission

På Mikaelidagen **3.10** firar vi såväl Änglarnas dag som De äldres kyrkodag med högmässa i Korsholms kyrka. Anna-Lena Särs predikar och Rune Lindblom är liturg. Kantorererna Susanne Westerlund och Ann-Christine Nordqvist-Källström står tillsammans med en sånggrupp för musiken.

Efter högmässan bjuds det på kyrkkaffe i församlingshemmet. Anna-Lena kommer då att berätta om sitt arbete som Finska missionssällskapets missionär i Senegal!

Församlingen ordnar kyrktaxi till högmässan, så vänligen ta kontakt med pastorskansliet, tel 0400 415 008 eller korsholms.svenska@evl.fi för att boka taxi!

Kvinnofrukost: lö 16.10 kl 9.30 i församlingshemmet. Vi njuter av frukost och lyssnar till Susanne Marins som berättar om sin pilgrimsvandring till Santiago de Compostela, och även uppträder med sånger. Anmälan till Joanna, tel 050 541 4740 senast onsdag 13.10!

BERGÖ

Fr 1.10 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet. Terminsstart!
Sö 3.10 kl. 14: Högmässa. Isaksson, Brunell.
Må 4.10 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.
Ti 5.10 kl. 13: Syföreningen i församlingshemmet.
On 6.10 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.
On 6.10 kl. 18: Minior-junior i församlingshemmet.
Fr 8.10 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.
Sö 10.10 kl. 14: Gudstjänst. Englund, Brunell.
Må 11.10 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.
Ti 12.10 kl. 13: Syföreningen i församlingshemmet.
On 13.10 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.

MALAX

FRE 1.10 kl. 19: Kvällsandakt i kyrkan, fredagar kl 19-20. Andakt, lovsång och förbön.
LÖ 2.10 kl. 14: Pilgrimsvandring i Åminne. Start från grillplatsen vid Dimmornas bro.
SÖ 3.10 kl. 10: Mikaelidagen. Familjemässa i kyrkan.
SÖ 3.10 kl. 17: Bön för alla i FH.
TI 5.10 kl. 9.30: Föräldra-Barngrupp i FH, ti kl 9.30-12.
TO 7.10 kl. 13: Minnescafé i KH. Arr Österbottens Minneslots.
SÖ 10.10 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan.
MÅ 11.10 kl. 10: Karacafé i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax.
MÅ 11.10 kl. 18: Ekumenisk bön i Betel, Malaxvägen 85, Malax.
TO 14.10 kl. 17: Samtalsgruppen för personer med funktionsvariationer i KH.
TO 14.10 kl. 15: Hjälpedarutbildning för åk 9 och äldre i Ladan i Petalax.

PETALAX

Sö 3.10 kl. 12: Högmässa. Isaksson, Brunell. Kyrktaxi.
On 6.10 kl. 13.30: Syföreningen i församlingshemmet.
To 7.9 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.
To 7.9 kl. 18.30: Minior-junior i ladan.
Fr 8.10 kl. 13: Fredagssamling i församlingshemmet. Taxi.
Sö 10.10 kl. 12: Gudstjänst. Isaksson, Brunell.
To 14.9 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.

KVEVLAX Musik

Sjung för GA

Som vi har väntat – nu får vi sjunga tillsammans igen! Onsdag **20.10 kl. 13** får vi sjunga allsång tillsammans med bland annat Pedersöre manskör, Kvevlax manskör och ekumeniska pensionärskören. Under konserten bär vi upp en kollekt för Gemensamt Ansvar. Efteråt blir det kaffebjudning i församlingshemmet.

Konserten är en del av Kyrkans Ungdoms seniordag där bland annat biskop emeritus **Erik Vikström** medverkar med bibelstudium och vid en mässa i kyrkan senare på eftermiddagen. Den som vill vara med på hela dagen kan anmäla sig för lunch till KU:s kansli tfn 045 234 073 eller till kansliet@kyrkans-ungdom.fi **senast 12.10.**

KOLUMNEN

LILIAN WESTERLUND

”Låt barnen komma till mig!”

TILL VARDAGS jobbar jag med barn och unga. I höst har ett av mina med neonfärg antecknade datum varit 17.9. Varför det, undrar du kanske. Jo, för den dagen publicerades resultaten av den undersökning bland barn och unga i Finland, ”Hälsa i skolan”-enkäten, som Institutet för hälsa och välfärd (THL) genomförde senaste vår. I undersökningen deltar elever och studerande i olika åldrar inom den grundläggande utbildningen och på andra stadiet. Den handlar inte bara om skolgången och teman i relation till skolan. Också fritiden och hälsan och välbefinnandet ur olika synvinklar beaktas. I Korsholm deltog sammanlagt 1 068 barn och unga i undersökningen.

»Här gäller det framtiden: våra barn och unga«

VAD ÄR det då som är orsaken till att många väntade på resultaten? Jo, resultaten har betydelse! I det hälsofrämjande arbetet poängterar vi att hälsa ska vara en av principerna man beaktar i allt beslutsfattande. Här gäller det framtiden: våra barn och unga, hem och skola och all slags fritidsverksamhet – också i församlingarna. Det är alarmerande att andelen barn och unga känner sig allt mera ensamma för varje gång undersökningen genomförs. Kanske är det ännu ett resultat av corona att många unga upplever att de har social ångest? Färre unga tycker att det ordnas intressanta fritidssysselsättningar. På många orter finns inte ställen där de kan samlas. Flera anger att de lider av psykisk ohälsa i form av ångest eller nedstämdhet än 2019. Ja, listan kan göras längre.

”**LÅT BARNEN** komma till mig”, sa Jesus. Jag vill passa på att slå ett slag för att församlingarna satsar ännu mera på att vara den plats där både barn och unga vill och kan samlas och där ett meningsfullt sammanhang erbjuds. Tillsammans med trygga vuxna och där man får vara sig själv och där vänskapen får växa! Det kommer alla åldrar till glädje!

Lilian Westerlund är mångsysslare i Replots församling.

Med talkokraft ser man till att omkullblåsta träd tas om hand och att veden kommer till nytta. Leif Galls i närbild. FOTO: PRIVAT

Veden som gläder givare och mottagare

Ibland kan en låda med ved vara det som räddar någons dag. I Replot har församlingen ryckt ut för att ingen ska behöva frysa.

TEXT: **ULRIKA HANSSON**

RELOT Förett par år sedan i Replot fanns det personer som fick trubbel med sina elräkningar av olika orsaker. Elen stängdes av och kylan under senhösten kröp närmare. Elavbrottet varade till och med i tre veckor för en del.

– Jag kom in till en person som hade tolv till tretton grader i huset, berättar diakoniarbetare **Leif Galls** i Replot församling.

Det hela blev startskottet för en lite annorlunda form av talkoarbete i församlingen. Cirka tio perso-

ner träffas sporadiskt och klyver ved som kan användas som ett slags SOS-ved om man får trubbel med att betala elräkningarna eller andra ekonomiska bekymmer. Förra vintern delades cirka 25 lådor ved ut. Och talkosatsningen har varit uppskattad.

– Jag tror det kan vara bra att hitta på något lite speciellt ibland. Alla vill kanske inte sjunga i kör, spela instrument eller dricka kaffe, fun-derar han.

– Om jag kan inspirera någon till

lite ”tokiga” idéer är jag nöjd! Det gäller också att gräva där du står: oftast finns det ett behov som behöver fyllas.

Just nu står ved för nästan två år framåt och torkar.

– Problemet är att vi inte har lag-gerutrymme för allt, säger Galls.

Rycker ut när träd blåst omkull

Det är ingen direkt regelbundenhet i träffarna på vedbacken.

– Om ett träd blåst omkull ringer kanske någon och frågar om vi kan komma, säger Leif Galls.

Han minns en talkoträff när de vanliga karlarna samlats.

– Plötsligt dök en liten, äldre dam upp, och vi höjde kanske lite på ögonbrynen. Hon hade egen motorsåg och yxa med. Det visade sig att hon var effektivare än någon annan! Hon var mycket skicklig och visste precis hur hon skulle svinga

yxan. Hon hade mest erfarenhet och var helt klart bäst i gänget.

– Kvinnor i skärgården har inte kunnat vara fina i kanten. De har varit tvungna att klara sig själva, arbetat i skogen och fiskat.

Församlingen har också fått ved till skänks.

– En präst byggde ett sommarhus ute i skärgården på 1950-talet. Till huset hörde också ett vedlidor fullt med ved. Men det blev aldrig eldat så veden fanns kvar. En släkting till prästen hade sett på Facebook att vi efterlyste ved och hörde av sig eftersom det gamla vedlidor skulle rivas.

Församlingen fick därmed ett stort lass med ved som lastades i bananlådor för att göra den hanterlig för mottagarna.

– Det var minsann torrt! Riktig antikved.

Om du har ett förrådsutrymme (gärna i skärgården) där ved kan förvaras eller om du vill skänka bort ved får du gärna kontakta Leif Galls, leif.galls@evl.fi.

»Hon hade egen motorsåg och yxa.«

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Pedersöre prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. **Redaktör:** Johan Sandberg, johan.sandberg@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 3599. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Kantorsteamet
Maria Ellfolk-Lasén,
Mikaela Malmsten-
Ahlsved och Diana
Pandey.

Omorganisering inom musiken

Körerna övar stationärt medan sångarna uppmuntras att röra på sig. Musikverksamheten i Pedersöre församling genomgår en omorganisering.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

PEDERSÖRE Pandemin har gjort att församlingen inte kommit igång på allvar efter sammanslagningen. Kantorer Diana Pandey, Maria Maria Ellfolk-Lasén och Mikaela Malmsten-Ahlsved bidrar nu på sitt håll till en nystart i höst.

– Även om körerna är stationerade på olika platser betyder det inte att bara Esseborna får sjunga i en kör i Esse. Man får komma varifrån i församlingen som helst för att sjunga i vilken kör som helst, säger Malmsten-Ahlsved.

Församlingen har en kyrkokör

som Diana Pandey leder. Den övar i Kyrkostrand. I Esse leder Malmsten-Ahlsved Församlingskören. I Purmo finns för tillfället ingen kör men Maria Ellfolk-Lasén hoppas få igång en genom att börja med en projektkör.

Men om körerna är stationära under övningarna rör de på sig när de ska sjunga. När gudstjänsten från Purmo sänds i radion i oktober sjunger Församlingskören.

Kantorer uppmärksammar intresserade sångare att prova på de olika körerna inom församlingen.

– Det är okej att komma med och testa någon gång. Man förbinder sig inte till något. Är det nåt man undrar över kan man frimodigt ta kontakt med oss, säger Malmsten-Ahlsved.

Pedersöre manskör, som leds av tidigare kyrkoherden Hans Häggblom, har redan sångare från olika delar av församlingen.

Instrumentalister och de som vill sjunga i kör utan att förbinda sig till regelbundna övningar kan anmäla sig till en musikpool på församlingens hemsida. Tanken är att samla upp dem som kan ställa upp för kortare projekt med två eller tre övningar och ett uppträdande.

– Vi hoppas att folk anmäler sig friskt till den. Vi noterar anmälan även om vi kanske inte tar kontakt genast, säger Ellfolk-Lasén.

En av nyheterna med den sammanslagna församlingen är att det nu finns tre kantorer i stället för som tidigare en eller två.

– Vi har alla olika stilar som i viss

mån präglar våra körer. Vi kompletterar varandra, säger Malmsten-Ahlsved.

Församlingen har för tillfället också tre barnkörer som övar i Benäs, Purmo och Esse.

– Om det finns behov kan vi bygga upp barnkörer i Kållby eller Kyrkostrand, säger Diana Pandey.

»Det är okej att komma med och testa.«

Barnkörerna övar för ett litet julspele med tanke på familjernas julsöknad på julaftonen.

– Möjligen kommer vi att behöva tyg och frivilliga händer som kunde sy kläder och mantlar till barnen i julspelet. Ta gärna kontakt med oss kantorer om du har tyg som du kan tänka dig ge till detta ändamål, säger Malmsten-Ahlsved.

PEDERSÖRE PROSTERI

JAKOBSTAD

FR 1.10 kl. 19.00: In da house i Församlingscentret, Nylund-Wentus, Mård.

LÖ 2.10 kl. 12-14: Framtidens bränsle – Bilutställning av fossilfria bilar vid Församlingscentrets parkering, Ebba Brahe esplanaden 2, Jakobstad. Bilaktörer och privatpersoner demonstrerar el-, biogas- och etanoldrivna bilar. Grillad ekologisk korv till försäljning.

LÖ 2.10 kl. 14-15: Bibeln o klimatet. Miniföredrag a 10 min med åtföljande pandediskussion i Församlingscentrets lekpark (inomhus vid dåligt väder), Ebba Brahe esplanaden 2, Jakobstad. Jorden går väl ändå under – så varför bry sig? Kaplan Jan-Gustav Björk. Därför sörjer jorden, församlingspastor Jimmy Österbacka presenterar Peter Halldorfs uppmärksammade bok om klimatkatastrofen och Kristushoppet. Att göra mat på ett hållbart sätt, eko-bonden Mats Björklund.

LÖ 2.10 kl. 18.30: Fokus i Församlingscentret. Bibelstudium om Sakarja, Krokfors.

SÖ 3.10 kl. 12.00: Gudstjänst med små och stora i Jakobstads kyrka, Krokfors, Borgmästars. Dagklubben och församlingsfaddrar medverkar, Haglund-Wikström. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstads-svenskaforsamling.fi.

MÅ 4.10 kl. 13.30: Mariahemmets syförening i Församlingscentret. Tema: "Vi möter en historisk person", Ulla Nyström.

TI 5.10 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 5.10 kl. 13.00: Kamratstödsträff i Församlingscentret, erfarenhetsmentor Bertel Widjeskog.

TO 7.10 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Wester.

FR 8.10 kl. 19.00: In da house i Församlingscentret, Nylund-Wentus, Mård.

LÖ 9.10 kl. 18.00: Psalmafton i Jakobstads kyrka, Wester, Borgmästars.

SÖ 10.10 kl. 12.00: Mässa i Jakobstads kyrka, Turpeinen, Edman, Wester, Borgmästars, Chorus Novus. Cecilia Åminnes gudstjänstgrupp. Sänds även via församlingens Youtubekanal. Länk finns på www.jakobstadssvenskaforsamling.fi.

NYKARLEBY Parrelationer

Höstdejter för par

I Nykarleby församlingshem ordnas under hösten tre tillfällen för par i alla åldrar. Tillfällena består av kaffe eller te med tilltugg, lättsamma föreläsningar och givande samtalsövningar tillsammans med din partner. Föreläsare är Tanja och Matti Forsblom, som tillsammans hållit äktenskapskurser och föreläsningar om parrelationer i 13 år. Teman för föreläsningarna är "Kommunikation", "Drömmar och mål" och "Att hålla kärleken levande". Första träffen hålls lördag **16.10 kl. 14-16**. Anmäl er för serveringen **senast 8.10** till Ann-Charlott Ek, tfn 040 868 7061. Välkomna med! Pris 5 e/person/gång. Mer info finns på församlingens webbplats.

TI 12.10 kl. 11-13: Jakobstads kyrka öppen för bön och samtal.

TI 12.10 kl. 12.00: Taizébön i Johanneskapellet, Borgmästars.

TO 14.10 kl. 12.00: Lunchmusik i Jakobstads kyrka, Mirkkalea Konttila.

KRONOBY

Kronoby kyrka

Sö 3.10 kl 10.00 Familjegudstjänst: (Strömmas). Inskrivning till skriftskolan.

Sö 10.10 kl 13.00 Gudstjänst

Terjärv kyrka

Sö 3.10 kl 13.00 Familjegudstjänst: Inskrivning till skriftskolan.

Sö 10.10 kl 10.00 Finskspråkig Mässa

Nedervetil kyrka

Sö 3.10 kl 10.00 Familjegudstjänst: Inskrivning till skriftskolan.

Sö 10.10 kl 10.00 Mässa: (Strömmas).

LARSMO

Gudstjänsterna och högmässorna strömmas via församlingens YouTube kanal Larsmo församling live. Förändringar i församlingens verksamhet

kan ske med kort varsel. Aktuell information finns på församlingens hemsida.

Sö 3.10 kl. 10 Gudstjänst: Lassila, Forsman, sång Marina Rintamäki m.fl. Kyrkvärd: Slussnäs, Brask, Käl.

Fre 8.10 kl. 11 De äldres dag: nattvardsgång och lunch för äldre i församlingshemmet.

Lö 9.10 kl. 19 Lördagssamling: i församlingshemmet. Viktor Asplund medverkar kring temat tack-samhet.

Sö 10.10 kl. 10 Högmässa med dop: Lassila, Forsman, sång Mathias Svenfelt.

- **kl. 18 Aftonstämningar:** konsert i kyrkan med Karita Jungar mezzosopran, Mats Käldestrom baryton och Lena Eklund piano. Fritt inträde. Arr. Larsmo församling.

NYKARLEBY

Gudstjänster

Sö 3.10 kl 10 Familjegudstjänst: Jeppo kyrka, Östman, Lönnqvist, skriftskolstart.

- **kl 12 Familjegudstjänst:** S:ta Birgitta kyrka, Smeds, Ringwall, Ek, kort babyvänlig gudstjänst, dagklubben deltar.

JAKOBSTAD Barnläger

Höstlovsläger på Pörkenäs

Lägerliv är skoj och Pörkenäs är alla årstider en fantastisk plats! I år ordnas höstlovsläger på Pörkenäs Lägergård **20-21.10**. Program är bl.a. lekar, bibelberättelsestund, pyssel och uteaktiviteter.

Anmälningar via www.jakobstadssvenskaforsamling.fi **senast 5.10**. Barn från Jakobstad har förtur. Frågor om lägret kan riktas till ansvariga ledaren Annette Tallgren tfn 040-3100419, annette.tallgren@evl.fi.

PEDERSÖRE Familjegudstjänst

Hela familjens gudstjänst

Söndagen den 3 oktober är det Mikaelidag, barnens och änglarnas dag, som firas med familjegudstjänst.

Mera sång, predikan anpassad för de yngre och en förkortad gudstjänstliturgi är några av komponenterna, plus lite mera krypan-de under bänkar än en vanlig söndagsgudstjänst. När det är dags för sången "Glöm inte bort att änglarna finns" får alla barn komma fram och sjunga med och visa rörelser. Barnkören medverkar också.

Efter gudstjänsten får alla barn som fyller fem i år, en egen bibel.

Familjegudstjänster hålls **klockan 10 i Esse kyrka, 10 i Pedersöre kyrka och 13 i Purmo kyrka.**

- **kl 15 Babykyrka:** Munsala kyrka, Smeds, Ringwall, Ek, babyvänliga sånger. Dopträdets änglar flyttar hem till barnen som döpts under året.

- **kl 18 Kvällsgudstjänst:** Munsala kyrka, Östman Lönnqvist, skriftskolstart, väl-signelse av hjälpledare.

On 6.10 kl 13 Nattvardsandakt: Jepotraf-fis, Östman, Vesternäs, Lönnqvist.

Sö 10.10 kl 10 Gudstjänst: Munsala kyrka, Östman, Ringwall

- **kl 12 Högmässa:** kommenterad, Jeppo kyrka, Östman, Ringwall.

Konsert

Sö 10.10 kl 18 Vålgörenhetskonsert: S:ta Birgitta kyrka, LC Nykarleby Älvor. Fököp av programblad vid Amalia och bokhandeln. Till förmån för Ö:bottnens cancer-förening o behövande i Nkby. Andakt Anderssén-Löf.

Grupper och samlingar

Lö 2.10 kl 10-12 Källan: Jeppo, Åkervägen 4, öppet lördagar

Må 4.10 kl 18 Kenyamissionen: Nkby fh, Ingemar Klemets

To 7.10 kl 13 Missionsmöte: Jeppo bönehus, Åke Lillas

Lö 9.10 kl 14 Tack o feedback: för församlingens medlemmar, förtroendevalda o anställda, Nkby fh, kaffe o saltbit, info o diskussion.

Må 11.10 kl 18 Kenyamissionen: Nkby fh, Lars-Johan Sandvik

To 14.10 kl 13 Missionsmöte: Jeppo bönehus, Ann-Sofi Bäck

- **kl 15 Skriftskola 2:** Nkby fh, mellanmål fr kl 14.30

Lö 16.10 kl 14 Höstdejt: för par i alla åldrar, Nkby fh, föreläsare Tanja o Matti Forsblom, anm senast 8.10 t Ann-Charlott 040 868 7061.

Vi uppdaterar annonseringen kontinuerligt. Följ med på församlingens webbplats och FB-sidan! Alla gudstjänster från Jeppo kyrka ljudströmmas. Mer info: www.nykarlebyforsamling.fi

LARSMO Utflykt

Gemenskapsdag för kvinnor

Välkommen med på gemenskapsdag för kvinnor vid Ohtakari lägergård! Tidpunkten är **lördag 16.10 kl. 11-ca kl. 16**. Tema för dagen är "Bara i Gud har min själ sin ro". Gunilla Holmberg håller samling och övrigt program består av lunch, kaffe och utevistelse alt. stickcafé. Samåkning från Holm bönehus kl. 10, via Baltic kl. 10.15. Priset är 20 €. Anmälan **senast 7.10** till pastorskansliet tfn 040 868 6956.

PEDERSÖRE

Fr 1.10 kl. 18.30. Lovsångskväll: Purmo kyrkhem. Anna-Karin Johansson.

Lö 2.10 kl. 19. Sammankomst: Lepplax bykyrka.

Sö 3.10 kl. 10. Familjegudstjänst: Esse kyrka, Portin, Malmsten-Ahlsved, barnkör. Samuel Forsblom, trumpet. Strömmas via Youtube.

Sö 3.10 kl. 10. Familjegudstjänst: Pedersöre kyrka. Österbacka, Pandey, barnkör.

Sö 3.10 kl. 13 Familjegudstjänst: Purmo kyrka. Portin, Ellfolk-Lasén, Malmsten-Ahlsved, barnkör.

Sö 3.10 kl. 18. Festkväll: Kyrkhemmet i Bennäs 35 år. Hans Häggblom, man-skören, Benita Finne, Gun-Maj Näse, Pandey.

Må 4.10. kl. 13. Symöte: Forsby bykyrka. Emet.

Må 4.10 kl. 13. Symöte: Kållby bönehus.

Må 4.10 kl. 19 Salamu: Åvist bykyrka.

Ti 5.10 kl. 9.30. Karakaffe: Bennäs kyrkhem. Varje vecka.

To 7.10 kl. 14. Sångstund: Essehemmet.

Lö 9.10 kl. 19. Möte: Purmo skola. Ingemar Helmner, Sten-Göran Thorell.

Sö 10.10 kl. 10. Högmässa: Pedersöre kyrka. Svenfelt, Pandey, Esbo sångkör dir Barbro Smeds.

Sö 10.10 kl. 10 Radierad gudstjänst: Purmo kyrka. Österbacka, Ellfolk-Lasén, församlingskören dir Mikaela Malmsten-Ahlsved.

Sö 10.10 kl. 14. Möte: Emaus bönehus. Alf Wallin, Ellfolk-Lasén.

Sö 10.10 kl. 18. Gudstjänst: Esse kyrka. Svenfelt, Pandey.

Ti 12.10 kl. 13.30. Symöte: Åvist bykyrka.

Ti 12.10 kl. 13.30. Symöte Sundby-Karby: Sundby byahem. Emet.

To 14.10 kl. 19. Veckomässa med unga: Pedersöre kyrka. Österbacka.

KOLUMNEN

DENNIS SVENFELT

Mod att leva och mod att dö

TÄNKER DU ofta på ditt dop eller upplever du dopet som en händelse så långt bak i tiden att det inte spelar någon väsentlig roll i ditt trosliv?

Dopet genomsyras av både imperfekt, presens och futurum. Som det står i Lilla Katekesen dopet ger oss mod att leva och mod att dö.

DOPVATTNET ÄR Röda havets vågor som tillsluter sig över och dränker den arvsyndstilltufsade människans fiender. Dopfunten blir den grav hon stiger ner i för att dö bort från sin arvsynsbeleckade natur, för att kunna uppstå därifrån förnyad. Över detta kaotiska hav svävar Guds Ande och skapar någonting nytt som inte tidigare fanns.

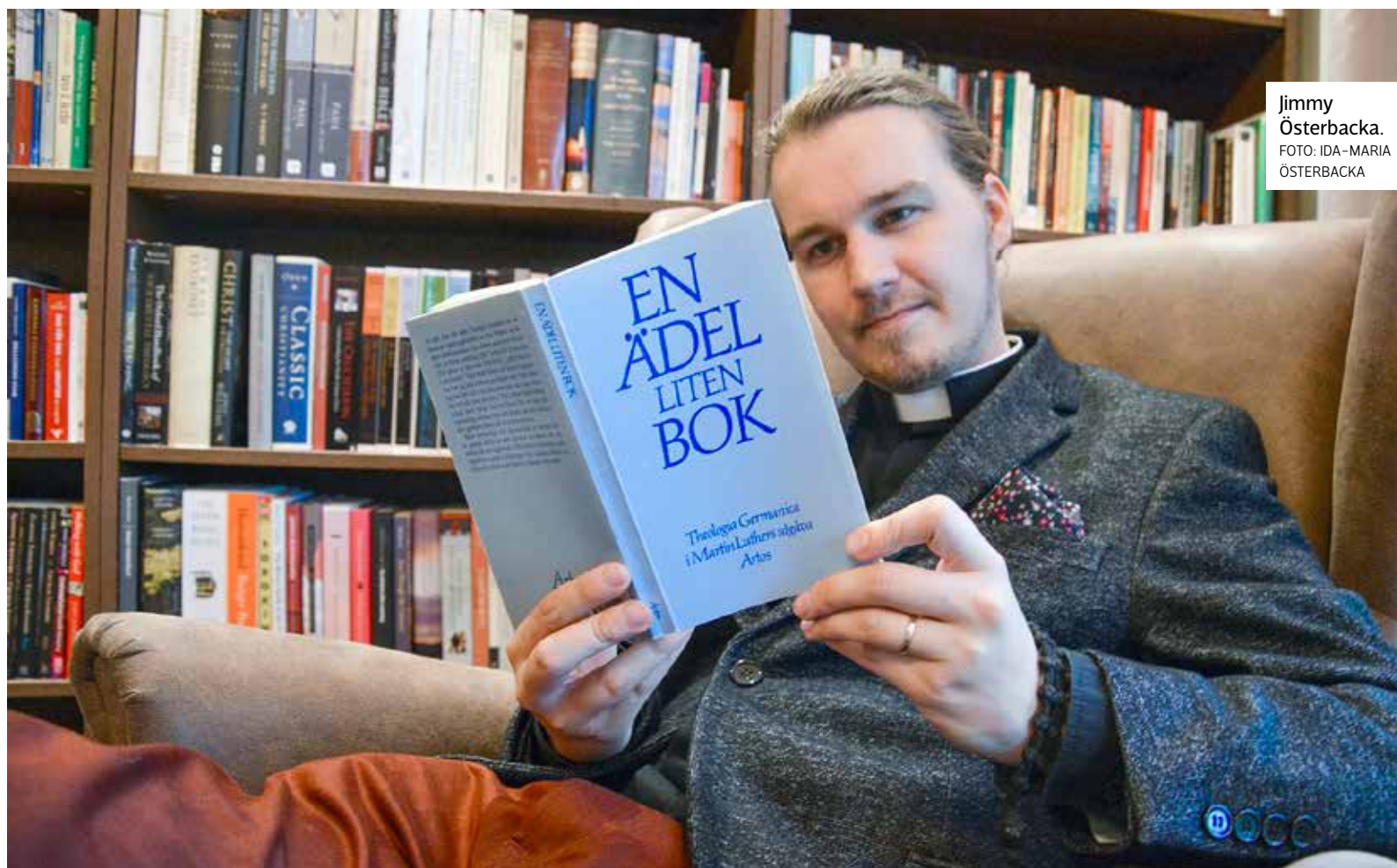
Dopvattnet är fostervattnet som omsluter den nya skapelsen vi blir i dopet. Nu har vi mod att leva, nu har vi mod att dö.

»Dopet genomsyras av både imperfekt, presens och futurum.«

DOPET GER oss mod eftersom vi nu har fått ta emot medborgarskap i löfteslandet. Vi vandrar inte mållöst, utan vandrar med blicken riktad mot det himmelska Kanaan och under färden vandrar tabernaklet i vår mitt.

Det vore gott för Guds folk att börja fira sina dopdagar, för att på så sätt meditera över det under som skett med en. Det vore gott för Guds folk att hämta mod ur dopet så vi vågar leva och dö inför Herrens ansikte. Det vore gott för Guds folk att inse sin kallelse som kommit till del i dopet. Fundera på hur du kan fördjupa dig i dopets mysterium.

Dennis Svenfelt är församlingspastor i Pedersöre.

Jimmy
Österbacka.
FOTO: IDA-MARIA
ÖSTERBACKA

En andligen ädel liten bok

Tf kaplan Jimmy Österbacka har hittat en bok med anor från 1300-talet som har ett budskap också för oss idag.

TEXT: JIMMY ÖSTERBACKA

PEDERSÖRE Det är tyvärr få som vet att det finns en liten bok om vilken Martin Luther sagt att det, näst efter Bibeln och kyrkofadern Augustinus, inte finns något verk ur vilket han har "lärt och velat lära mer om vad Gud, Kristus och alla ting betyder".

Året var 1516 då han fann den under en resa i ett klosterbibliotek. En liten skrift från 1300-talet, utan titel och författarnamn, som handlade om hur Gud verkar i människosjälens. Luther lät trycka upp den samma år och kallade den *Eyn geystlich edles Buchleyenn*, en andligen ädel liten bok.

Luther kom att återkomma till denna och

»Det finns
en Guds
avbild
i varje
männ-
iska.«

skriver senare att han här funnit vad både han och hans kritiserade Wittenbergsteologer hade sagt om tron. Det är Gud som måste vara aktiv i frälsningsverket. Luther använder sig alltså även äldre befintlig mystik tradition för att legitimera de reformatoriska insikterna. Redan här ser vi ett viktigt och underförstått ärende: Kristusnärvaron förenar Kristi efterföljare rakt igenom alla skiljelinjer. Kristus kan inte institutionaliseras, fast han ger liv åt institutionen.

Jag har läst *En ädel liten bok* eller *Theologia Germanica* i Martin Luthers utgåva i svensk översättning och med inledning av Bengt Hoffman (Artos 1985).

Vad kan jag då säga om boken? Här finns flera begrepp som har blivit främmande i luthersk tradition, men inte främmande för Luther själv. Det ena är *Grund der Seele*: själens grund. Det finns en Guds imago, en avbild i varje människa. Den är ofta dold under mycket bråte, men den finns där. Det är den förlorade sonen som kommer "till sig själv" (Luk 15:17, en översättning man tyvärr ibland missar). Det fanns hela tiden en grund, en längtan efter Gud, vårt ursprung och mål.

Men frälsningen i Kristus utesluter inte förberedelse. Boken talar mycket om för-

beredelsen som ett nödvändigt vägbygge för att ta emot Kristus. Nådens motsats är förtjänst, men inte ansträngning. Den som däremot gör förberedelsen till hela saken går miste om glädjen.

Ännu ett ord att uppmärksamma är *vergotten*, att förgudliga eller gudomliggöra. Det handlar om att den människa som överlåter sig åt Gud och låter egenviljan träda tillbaka, förändras till djupare kärlek och gudslighet. Talet om gudomliggörelse är vanligt i ortodoxa sammanhang och finns hos dem vi brukar kalla för kyrkofäderna. Gud blev människa för att människan skulle bli gudomlig. Detta har periodvis varit den bärande uppfattningen om vad frälsning egentligen syftar till. Människan skapas till Guds avbild och likhet. I Kristus finns vägen och målet.

Martin Luther uppskattade dessa tankar om det "mystiska", om "själens grund", om "övningens" betydelse i andliga ting, det "etiska ansvarets" viktiga plats i världen och om det som förenar över gränser: Kristi liv och närvaro. Både personligt och ekumeniskt kan denna ädla lilla bok även ha ett ärende till dagens kristna, fortsatt ansatta av slitningar och fortsättningsvis längtande efter vila och enhet.

PÅ GÅNG LOKALT NÄRPES, KRISTINESTAD, KORSNÄS, MALAX, PETALAX, BERGÖ

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Närpes prosteri utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Pian Wistbacka, narpes@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 5797. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Sideby distriktsråd planerar skörde gudstjänst. Från vänster Carina Jansson, Peter Nordgren, Sol-Britt Tasanko och Siv Hellman. På bilden saknas Nancy Lindberg och Lena Rosendal. FOTO: PRIVAT

Pejlar behov i Sideby

Uppdrag: planera och koordinera aktiviteter. Sideby distriktsråd är ett av tre i Kristinestads svenska församling.

TEXT: **PIAN WISTBACKA**

KRISTINESTAD – Distriktsråden är ett bra sätt att sprida på ansvaret, säger **Carina Jansson**, som är en av fyra medlemmar i Sideby distriktsråd.

Vanligen faller mycket av planeringsansvaret på de anställda. I distriktsrådet däremot är alla medlemmarna lekmän. De pejlar vilka behov och önskemål som finns och försöker hitta andra aktiva som vill ställa upp. Ibland har också diakonissan **Siv Hellman** deltagit i mötena.

En uppskattad satsning har varit temakvällarna, som snart kommer att få sin fortsättning efter pandemipausen. "Kvinnor i Bibeln", "Alla bollar i luften?" och nya psalmer är några teman som behandlats.

»Alla i församlingen ska kunna delta överallt.«

– Gudstjänstmusiken kommer att vara i fokus också på en kommande temakväll, berättar Jansson.

Under en inspirationsträff framkom ett önskemål om att kyrkkaffe kunde ordnas oftare.

– I höst vill vi försöka få igång kyrkkaffet igen. Det är viktigt att ha tid att träffas och sitta ner och prata en stund.

Sommartid turas distriktsråden om att ordna samlingar på lägerområdet Jonnsborg.

Ett sätt att se sin nästa

Ett initiativ som kommit till tack vare distriktsrådet är skörde gudstjänsterna.

– Idén kom för ungefär två år sedan, säger **Sol-Britt Tasanko**, också hon medlem i distriktsrådet.

– Vi ville hitta på ett nytt sätt att arbeta för missionen. Syföreningarna och missionsauktionerna som fanns förr är ju inte lika vanliga längre.

I samband med skörde gudstjänsten får den som vill ge av sin egen skörd: grönsaker, bär och blommor, eller andra produkter. De säljs sedan till förmån för Nådens hem, ett skyddshem som drivs av den lutherska kyrkan i Thailand.

– Det är ett sätt att se sin nästa, att arbe-

ta för dem som har det svårare, säger Sol-Britt Tasanko.

Glädjedropparna

När kyrkokören i Sideby upphörde fanns ett behov av en sånggrupp som kunde medverka i gudstjänster och andra samlingar. Så kom sånggruppen Glädjedropparna till. Carina Jansson är en av sångarna.

– Oftast är vi inte så många per gång. Vi blir riktigt förvånade själva om vi är fler än sex eller sju någon gång, skrattar hon.

Tanken är att man ska få delta enligt tid och möjlighet, utan press.

– Vi kör med devisen att vi gör så gott vi kan och ställer upp när vi kan. I skörde gudstjänsten sjunger vi inte, för då har vi fullt upp med det praktiska!

Hur går samarbetet med de andra distriktsråden till?

– Distriktsråden i Kristinestad, Lappfjärd och Sideby har en gemensam träff varje höst och vår, så att vi får en överblick över verksamheten. Då planerar vi också in kvällarna för följande termin så att de inte ska krocka med annat, berättar Carina Jansson.

– Samlingarna är ju inte till bara för det egna området, utan alla i församlingen ska kunna delta överallt.

PÅ GÅNG I NÄRPES

Vi är glada och tacksamma över att kunna välkomna alla Närpesbor till höstens olika verksamhetsformer. Det känns fint att åter få samlas till gemenskap efter en tung tid i pandemins grepp. Vi vill i detta nummer av Kyrkpressen presentera våra sektorer och vad som är på gång i församlingen under hösten.

Hoppas att du finner någon verksamhetsform som tilltalar dig!
Välkommen med i gemenskapen.

Tom Ingevesgård, kyrkoherde

DIAKONIN GER STÖD

Ordet diakoni betyder *tjänst* och man kan kort säga att diakoniverksamheten, som är lagstadgad, är kyrkans sociala ansvarstagande på olika områden. I vår kyrkoordning står det att församlingens diakoniarbete ska fokusera *hjälp särskilt till dem vars nöd är störst* och som inte får någon annan hjälp. En av diakoniarbetarnas främsta uppgifter är att inspirera alla församlingsmedlemmar att ta ansvar för sin medmänniska.

Diakoniarbetet innebär ofta samtal, självård och rådgivning samt stöd vid ekonomiska kriser. I vårt samhälle är det meningen att stat och kommun ska erbjuda hjälp när medborgarna behöver ekonomiskt stöd. Om de här stödfunktionerna inte räcker till kan man vända sig till församlingens diakoni.

Diakonins utgångspunkt är Kristus. Som kristna är vi kallade att leva med Jesus som förebild. Vi är kallade att med kärlekens och försoningens budskap möta den nöd som finns omkring oss.

I Närpes församling är vi tre diakoniarbetare som finns till just för denna uppgift. Genom vårt arbete vill vi visa på Jesu kärlek och förmedla den vidare till församlingsmedlemmarna. Vi gör hembesök, uppvaktningar, har olika samlingar och grupper, och vi har matutdelning.

Ta gärna kontakt med någon av oss!

Vi jobbar inom diakonin: Kristina Örn, Birgitta Lillbäck Engström och Anders Blomberg.

FOTO: PRIVAT

Anders Blomberg (040 7117696) och **Birgitta Lillbäck Engström** (050 3864565) är i Närpes och **Kristina Örn** (040 7117685) är i Övermark-Pörtom.

Vi finns inom barnsektorn! Ida Lagerström, Jenny Långkvist (ansvarig), Carita Stenberg och Andreas Skrifvars.

FOTO: PRIVAT

AKTIVT FÖR BARN OCH FAMILJER

För barn och familjer är mycket på gång. Det största evenemanget som sträcker sig över hela hösten är **Familjens Andrum** som ordnas åtta gånger under hösten. Det är en plats för samvaro, lek, kreativitet, måltidsgemenskap, musik och andakt. Ett andrum i vardagen där vi får tid att ägna oss åt varandra och ta en paus från disk och matlagning med gott samvete!

Varje vecka ordnas också flera olika grupper för barn och familjer runt om i församlingen.

FamiljeCafé kan man delta i varje torsdag. I **centrum** träffas vi på Kyrktåget 2 A 1 kl. 9–12 (drop in). I **Övermark** träffas vi i Församlingsstugan, Vasavägen 15 22 B kl. 9.30–11.30 (drop in).

I **dagklubben** får 3–5-åringar leka och pyssla. Varje klubbdag firar vi en andakt tillsammans och lyssnar till Bibelns spännande berättelser. Vad drar ledarna fram ur hemliga lådan just idag, tro? Anmäl via församlingens hemsida eller kontakta jenny.langkvist@evl.fi om du har frågor!

Dagklubben ordnas här:

Centrum, Kyrktåget 2 A 1, måndagar och onsdagar kl. 9–12.

Övermark församlingsstuga, Vasavägen 15 22 B, tisdagar och torsdagar kl. 13–16.

För barn i skolåldern ordnas **junior**. Hit är man välkommen efter skolan för en eftermiddag med lika delar skoj och stillhet med nya och gamla kompisar. Vi inleder med en andakt där vi utforskar Bibelns berättelser. Vi funderar också på frågor om rätt och fel, vänskap, kärlek och andra saker som är aktuellt i våra liv.

Junior ordnas här:

Centrum, Kyrktåget 2 A 1, onsdag, torsdag, fredag kl. 13–17.

Pörtom, församlingshemmet, Prästgårdsvägen 4 C, måndag kl. 12.40–14.20.

Norrnäs bönehus, Gamla landsvägen 20, onsdag kl. 18–19.

Vi har också grupper ledda av frivilliga varje vecka:

Knattemusik i Norrnäs bönehus för 4–6-åringar tillsammans med **Lillemor Enlund**, onsdagar kl. 18–18.45.

Kyrkans barntimme i Luthergården för alla åldrar tillsammans med **Katrine Skrifvars**, tisdagar kl. 18–19.

I båten finns en stor del av hjälpledarna och längst till höger Jenny Långkvist. På bilden saknas Patric Sjölander, Ulf Sundqvist och Andreas Skrifvars från ungdomssektorn. FOTO: PRIVAT

FOKUS PÅ UNGA

Som vanligt under höstterminen startas **skriftskolan** upp med en ny årskull. I år kommer vi att arbeta för att involvera våra konfirmander praktiskt i våra gudstjänster.

Fjölårets konfirmander bjuds i år in till ett uppgraderat **skribaeko**. I år kommer vi att ha en helhelg tillsammans med de färdiga hjälpledarna, den nya hjälpledarutbildningen och de ungdomar som annars är andligt intresserade. Fokus kommer att ligga på andakter, gemenskap, samtal och planering. Förhoppningsvis kommer helgen att utmynna i att vi hittar något nytt sätt att arbeta på som passar det andliga behov som våra ungdomar har här och nu. Arbetet under helgen sker i samarbete med arbetare från friförsamlingarna med flera – allt för att vi ska kunna samarbeta och nå ett så bra resultat som möjligt.

Närpes församling kommer i år att vara kompband på **höstdagarna i Toijala**, dit både ledare, hjälpledare, fjölårets och årets konfirmander inbjuds. Vi tror att vi kommer att bli minst 100 personer från Närpes. Musikerövningar kommer att ta en stor del av september och oktober.

Församlingen finns som vanligt också kontinuerligt med på ungdomscaféet **Café Alberts** ungdomskvällar.

Inom ungdomssektorn jobbar **Patric Sjölander**, ansvarig för ungdomsverksamheten, **Ulf Sundqvist**, kaplan i Pörtom (delar av tjänst), **Jenny Långkvist**, ansvarig för barn och familjeverksamheten (delar av tjänst), samt **Andreas Skrifvars**, barnledare (resurs).

Sjung med! Kantorerna är Jan-Ola Granholm, Kristiina Heikkilä och Gerd Lindén-Liljehage. FOTO: PRIVAT

MUSIK FÖR ALLA ÅLDRAR

Musiksektorn startar höstterminen med ny konstellation. **Jan-Ola Granholm** är nyvald kantor i församlingen och har sitt huvudansvar för Pörtomområdet. **Kristiina Heikkilä** ansvarar numera för Övermarkområdet och **Gerd Lindén-Liljehage** som tidigare för Närpes.

Tillsammans håller trion som bäst på med planeringen av verksamheten. Vi kommer att erbjuda något för alla åldrar över hela fältet. Av nytänk kan nämnas någon form av lågtröskelverksamhet där man får delta utan krav och utan att binda sig till regelbundenhet. Vi vill ännu vänta någon vecka och pejla in läget, därefter skapar vi grupper utifrån de behov som finns.

Musiken har en enorm betydelse för oss människor. Vi får både ta emot trygghet, tröst och glädje av Herren och dela med oss till våra församlingsbor.

Följ med annonseringen i Kyrkpressen, på församlingens hemsida och Facebook så hittar du något som passar just för dig!

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

To 30.9 kl. 09.30: Mission och Motion i Harrström. Samling vid båthuset.

To. 30.9, 7.10, 14.10: kl. 18: Kyrkokören, kl. 19 Projektkören.

Fre 1.10 kl. 08.30–09: Matutdelning vid församlingshemmet.

Lö 2.10 kl. 18: Temakväll för familjer i Lappfjärds församlingshem med Boris och Vivan Salo. Barnpassning, servering. Gemensam transport från Korsnäs, start kl. 16.45. Anmäl dig (044-4101821) senast fr. 1.10.

Sö 3.10 kl. 11: Familjegudstjänst i kyrkan. Välsignelse av förstaklassister och deras föräldrar. Inskrivning i skriftskolan. Matdonation under förbönen för de fattiga. Ta gärna med någon torrvara, t.ex. flingor, konserverburk osv. Efteråt hot dog, saft och kaffe i församlingshemmet till förmån för missionen.

Må 4.10 kl. 09.30: Mission och motion i Korsnäs. kl. 13: Vänstugan.

Ti 5.10 kl.10: Föräldra-barn träff i församlingshemmet. Baltikumvännernas loppis är öppet kl. 13–18. kl. 13: Mission&Motion i Molpe bykyrka.

To 7.10 kl. 09.30: Mission och motion i Korsback.

Fre 8.10 kl. 08.30: Matutdelning vid församlingshemmet.

Sö 10.10 kl. 11.00: Högmässa, Heikkilä, Granholm.

Ti 12.10 kl. 14: Träffpunkt i Taklax, Kyrkans barntimme kl. 18.00. Baltikumvännernas loppis är öppet kl. 13–18.

Ps. Du är välkommen att komma med på mission&motion även om du inte vill gå ut och gå/cykla.

KRISTINESTAD

www.kristinestadssvenskaforssamling.fi

To 30.9 kl. 19: Kristinestads kyrkokörs övningar inleds i Krs förs.hem.

Fr 1.10 kl. 10: Föräldrabarngrupp i Krs förs.hem varje fredag. Välkommen med!

Lö 2.10 kl. 18: Gemensam temakväll för Närpes prosteri med Vivian och Boris Salo i Lappfjärds kyrksal. Tema: "Kristen fostran". Lappfjärds distriktsråd håller inledning, Daniel Norrback håller avslutning, Anna Karin Martikainen spelar. Barnprogram utomhus under föreläsningen. Servering.

Sö 3.10 kl. 10: Högmässa i Lappfjärds kyrksal. Predikant: Boris Salo, liturg: Daniel Norrback, kantor: Anna Karin Martikainen.

Sö 3.10 kl. 12: Familjegudstjänst i Krs kyrka. Daniel, Anna Karin, Jeanette, Stina. Efteråt info åt konfirmander med föräldrar i förs.hemmet.

KRISTINESTAD Familj Mikaelihelgen

Kristinestads svenska församling satsar på familjerna under mikaelidagshelgen!

Lördag 2.10 kl. 18 ordnas temakväll i Lappfjärds församlingshem med Vivian och Boris Salo. Temat är "Kristen fostran – hur ge vidare det som är viktigt?" **Söndag 3.10 kl. 12** ordnas familjegudstjänst i Kristinestads kyrka. Medverkande är Daniel Norrback, Anna Karin Martikainen, Christina Caldén-Back och Jeanette Ribacka-Berg. Välkommen med!

MALAX Samling Föräldra-Barn

Föräldra-Barn är en öppen verksamhet för daglediga föräldrar. Du kan även komma som mor-, farförälder ifall du tar hand om barnbarn. Vi träffas **varje tisdag kl. 9.30–12** i församlingshemmet i Övermalax. Man får komma och gå hur det passar för en själv. Ca 10.30 bjuds det på kaffe/te och tilltugg.

Barnen får leka och kanske få nya kompisar medan föräldrarna får diskutera med andra vuxna. Nya föräldrar är välkomna! Ledare är barnledare Jenni Broo, tfn 050 44 18 292.

Ti 5.10 kl. 12.30: Missionsstugan i Krs förs.hem. Träff med fokus på missionen. Norrback Erica, Hellman Siv.

Sö 10.10 kl. 12: Högmässa i Krs kyrka. Engström Markus, Martikainen Anna Karin.

Sö 10.10 kl. 15: Högmässa i Sideby kyrka. Engström Markus, Martikainen Anna Karin.

On 13.10 kl. 17: Sorgegrupp i Krs förs.hem. Grupp för dig som upplevt sorg. Anm. senast 12.10 till Inga-Lene 040-5277611.

To 14.10 kl. 11.30: Pensionärsamling i Sby kyrka. För transport ring 0400-763325 dagen före.

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi

OBS! Morgonandakt i Kyrkkanalen varje vardag kl. 9.30.

Närpes:

Lö 2.10 kl. 18: Aftonmusik i S:ta Maria, Lindén

Sö 3.10 kl. 12: Familjegudstjänst. Ingvesgård, Lindén-Liljehage, Glad Ton, Arkens band.

Ti 5.10 kl. 17: S:ta Marian kuoro i Arken. Heikkilä.

Ti 5.10 kl. 18.30: Laudate i Luthergården. Lindén.

On 6.10 kl. 14.45: Sång- och musikstund i Arken för daglediga. Lindén-Liljehage.

Lö 9.10 kl. 18: Aftonmusik i S:ta Maria, Lindén.

Sö 10.10 kl. 12: Högmässa. Audas-Willman, Lindén-Liljehage.

Ti 12.10 kl. 10: Karasamling i försam-

BERGÖ Unga Ungdomskvällar – varje fredag

Varmt välkomna på ungdomskvällar på Bergö kl. 19–22 i församlingshemmet med start **fredagen den 1 oktober!**

Öppet hus och programkvällar. Kom med förslag! Ledare är Frank Isaksson och Anthon Nordling.

lingshemmet. Blomberg.

Ti 12.10 kl. 17: S:ta Marian kuoro i Arken. Heikkilä.

Ti 12.10 kl. 18.30: Laudate i Luthergården. Lindén.

On 13.10 kl. 14.45: Sång- och musikstund i Arken för daglediga.

Lindén-Liljehage.

On 13.10 kl. 18: Familjesång i Arken för vuxna tillsammans med barn och barnbarn. Lindén-Liljehage.

On 13.10 kl. 18: Om Liv & Död med Ann-Mari och Kerstin. Närpes pastor-skansli, samtalsrummet.

To 14.10 kl. 13–15: Diakonisyföreningen i församlingshemmet. Birgitta Lillbäck Engström

Övermark:

Sö 3.10 kl. 14: Gudstjänst med välsignelse av första klass. Jakobsson.

Ti 5.10 kl. 13: Tisdagskaffe. Sång, samvaro och andakt. Örn, Heikkilä.

Fre 8.10 kl. 18: Höstfest i Bodbacka bönehus. Chamilla o. Kristian Sjöbacka, Tomas Klemets, Heikkilä.

Sö 10.10 kl. 14: Högmässa. Jakobs-son.

Må 11.10 kl. 13: Syföreningen i församlingshemmet. Örn.

Ti 12.10 kl. 14: Sorgegruppen i församlingshemmet. Örn, Blomberg.

On 13.10 kl. 13.30: De äldres kyrkogångsdag. Örn, Jakobsson, Heikkilä.

Pörtom:

Sö 3.10 kl. 10: Gudstjänst med välsignelse av första klass. Sundqvist, Granholm.

Ti 5.10 kl. 13: De äldres kyrkogångsdag. Örn, Sundqvist.

Sö 10.10 kl. 10: Familjegudstjänst. Sundqvist, Granholm, Legato medverkar.

Ons 13.10 kl. 13: Karasamling i församlingshemmet. Blomberg.

OBS! Lö 2.10 kl. 18: Prosteriets familjesamling i Lappfjärds församlingshem. Vivian och Boris Salo. Obs! Barnpassning.

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Fr 1.10 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet. Terminsstart!

Sö 3.10 kl. 14: Högmässa. Isaksson, Brunell.

Må 4.10 kl.10: Familjeklubben i församlingshemmet.

Ti 5.10. kl. 13: Syföreningen i församlingshemmet.

On 6.10 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.

On 6.10 kl. 18: Minior-junior i församlingshemmet.

Fr 8.10 kl. 19: Ungdomskväll i församlingshemmet.

Sö 10.10 kl. 14: Gudstjänst. Englund, Brunell.

Må 11.10 kl. 10: Familjeklubben i församlingshemmet.

Ti 12.10. kl. 13: Syföreningen i församlingshemmet.

On 13.10 kl. 18: Kyrkokören i församlingshemmet.

MALAX

FRE 1.10 kl. 19: Kvällsandakt i kyrkan, fredagar kl 19–20. Andakt, lovsång och förbön.

LÖ 2.10 kl. 14: Pilgrimsvandring i Äminne. Start från grillplatsen vid Dimmornas bro.

SÖ 3.10 kl. 10: Mikaelidagen. Familjemässa i kyrkan.

SÖ 3.10 kl. 17: Bön för alla i FH.

TI 5.10 kl. 9.30: Föräldra-Barngrupp i FH, tisdagar kl 9.30–12.

TO 7.10 kl. 13: Minnescafé i KH. Arr Österbottens Minneslots.

SÖ 10.10 kl. 10: Gudstjänst i kyrkan.

MÅ 11.10 kl. 10: Karacafé i KH. Arr. Äldrerådet och Folkhälsan i Malax.

MÅ 11.10 kl. 18: Ekumenisk bön i Betel, Malaxvägen 85, Malax.

TO 14.10 kl. 17: Samtalsgruppen för personer med funktionsvariationer i KH.

TO 14.10 kl. 15: Hjälpedarutbildning för åk 9 och äldre i Ladan i Petalax.

PETALAX

Sö 3.10 kl. 12: Högmässa. Isaksson, Brunell. Kyrktaxi.

On 6.10 kl. 13.30: Syföreningen i församlingshemmet.

To 7.9 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.

To 7.9 kl. 18.30: Minior-junior i ladan.

Fr 8.10. kl. 13: Fredagssamling i församlingshemmet. Taxi.

Sö 10.10 kl. 12: Gudstjänst. Isaksson, Brunell.

To 14.9 kl. 18.30: Kyrkokören i församlingshemmet.

Lokalsidorna för de svenska församlingarna i Åboland-Åland utkommer i varje nummer av Kyrkpressen. Redaktör: Sofia Torvalds, sofia.torvalds@kyrkpressen.fi, tfn 040 831 6748. Dessa sidor görs i samarbete med församlingarna och materialet är beställt av dem.

Hemma överallt

För Anders Gabriel Sundström är musik en metafysisk upplevelse. – Jag är en västerländsk romantiker, hemma i kyrkor och katedraler.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

JOMALA En gång för många år sedan besökte **Anders Gabriel Sundström** Ålands musikinstitut efter ett tips han fått av en elev i Sverige. Skolan gjorde ett gott intryck på honom, och när han senare hörde att den hade en öppen tjänst sökte han den.

– På den vägen är det. Småningom träffade jag min fru och vi fick tre härliga barn. Nu har jag bott på Åland i nitton år.

Om man frågar honom varifrån han kommer säger han Värmland. Annars känner han sig hemma lite varstans.

– Jag känner mig som en gammaldags västerländsk romantiker. Jag är hemma i kyrkor och katedraler och med tankar från kristendomen och vårt antika arv.

Han är född år 1953 och växte upp i en värld som var indelat i ett fritt väst och ett ofritt öst.

– När Sovjetblocket föll var vi många som trodde att det goda skulle sprida sig som ringar på vattnet, men det känns nästan osäkrare idag.

Han tänker på krig och katastrofer, men också på kommunikationen på sociala medier. I en sådan värld behövs sådant som är bestående.

– Jag tycker kyrkan och dess tradition är värdefull och man behöver inte vara troende för att ha en god relation till kyrkan. Det finns en trygghet där.

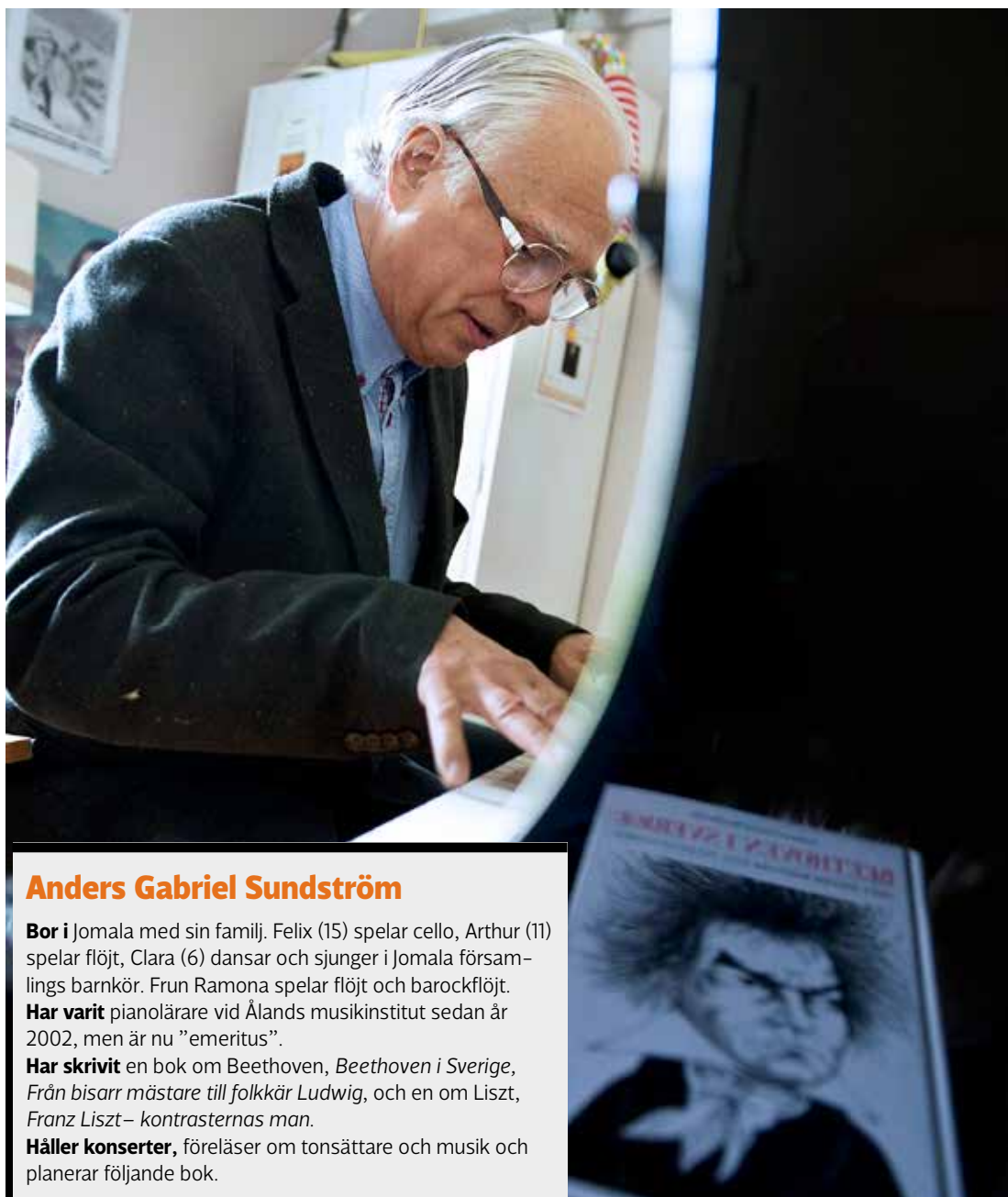
Om vi kunde välsigna varandra

Han känner ofta en tacksamhet över att finnas till.

– Vi lever i en underbar – och fruktansvärd – värld.

Till det underbara hör musiken. Den bär på en kärna av metafysik.

– Den går in i oss på ett sätt som är fullkomligt onåbart för vetenskapen. Det som händer i vårt innersta går inte att analyse-

Anders Gabriel Sundström

Bor i Jomala med sin familj. Felix (15) spelar cello, Arthur (11) spelar flöjt, Clara (6) dansar och sjunger i Jomala församlings barnkör. Frun Ramona spelar flöjt och barockflöjt.

Har varit pianolärare vid Ålands musikinstitut sedan år 2002, men är nu "emeritus".

Har skrivit en bok om Beethoven, *Beethoven i Sverige, Från bisarr mästare till folkhär Ludwig*, och en om Liszt, *Franz Liszt – kontrasternas man*.

Håller konserter, föreläser om tonsättare och musik och planerar följande bok.

Musiken bär på en kärna av metafysik, säger Anders Gabriel Sundström.

»Du har ändå den bönen.«

ra, det är som när hjärtat fladdrar av kärlek.

Han har läst *Gud som haver* med sina tre barn sedan de var små.

– Jag har sagt till dem att den bönen är vacker och värdefull – och någon gång kan du råka ut för en situation där du inte har något eller någon som kan hjälpa dig – men du har ändå den bönen.

När terrorattacken i Stockholm ägde rum för några år sedan gick hans son i skola i Stockholm.

– Efteråt berättade han för mig att han aldrig någonsin varit rädd, men att han då blev rädd och förtvivlad. Då bad han *Gud som haver* och kände sig tryggare. Jag kramade ho-

nom och sa: "Där ser du. Vad var det jag sade. Men det kan också komma en stund då du ber för att du är överlycklig."

Anders Gabriel Sundström tänker ibland på att man förr brukade säga "Gud välsigne dig".

– Det tycker jag är bland det finaste man kan säga till någon. Det finns en sådan välvilja i de orden. Kanske man inte ens behöver ha en kristen tro för att säga dem. Verkligen stora musiker får efter ett framträdande ibland höra de orden. Visst är det ett gott betyg åt musiken och åt dem som yttrar orden – när hjärtat möter skönhet tar de vanliga orden slut och den urgamla frasen väcks till liv.

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND

Pargas församlingsdistrikt:

Sö 3.10 kl. 12: Högmässa i Pargas kyrka, Harry S. Backström, Hanna Lehtonen. Konfirmandjubileum 50 år efter konfirmationen.

– **kl. 14:** Familjemässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Solveig Björklund-Sjöholm, Hanna Lehtonen.

On 6.10 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Pär Lidén, Hanna Lehtonen.

Sö 10.10 kl. 10: Högmässa i Pargas kyrka, Päivi Nuotio-Niemi, Hanna Lehtonen.

On 13.10 kl. 18: Veckomässa i Pargas kyrka, Harry S. Backström, Hanna Lehtonen.

Nagu kapellförsamling:

Sö 3.10 kl. 11: Mikaelidagens familjemässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Eeva Granström, Robert Heilin. Efter mässan kyrklunch i församlingshemmet.

Sö 10.10 kl. 11: Finsk högmässa i Nagu kyrka, Kjell Granström, Markus Ollila.

Korpo kapellförsamling:

Sö 3.10 kl. 11: Högmässa i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Sö 10.10 kl. 11: Gudstjänst i Korpo kyrka, Esa Killström, Mikael Granlund.

Houtskär kapellförsamling:

Sö 3.10 kl. 11: Mikaelidagens familjegudstjänst i Houtskär kyrka, Peter Blumenthal, Uma Söderlund.

Iniö kapellförsamling:

Sö 10.10 kl. 13: Högmässa i Iniö kyrka, Jussi Meriluoto.

ÅBO

sön 3.10 kl 12: Familjemässa, Domkyrkan. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirko.fi. Nurmi (pred), Björkgren-Vikström (lit), Danielsson, Juslin. Gudstjänstgrupp Rut och ÅSFs barnkör (dir. Sofia Liljeström) medverkar. Barnhörna. Kyrkkaffe.

mån 4.10:

– **kl. 11.45–12:** Lunchmusik med Ensemble MMXX, Domkyrkan.

– **kl. 18–20:** Unga vuxna, Aurelia.

tis 5.10:

– **kl 14.30–18:** Ungdomshälan, Aurelia.

– **kl 18:** Tyst meditation, Aurelia.

ÅBO

Jubileumsfest

Välkommen på fest!

Åbo svenska församlings 100-årsjubileum kulminerar **söndagen den 24.10.2021**. Då firar vi festhögmässa i Åbo domkyrka kl. 12.00 med efterföljande jubileumsfest i församlingshemmet Aurelia (Auragatan 18, Åbo).

I festhögmässan predikar Eero Sepönen, vid jubileumsfesten festtalar Siv Sandberg och biskop Bo-Göran Åstrand framför Borgå stifts hälsning. Därtill bjuder vi på vacker musik, god mat, festlig gemenskap, en nyutkommen festskrift samt en och annan överraskning.

Inbjudan gäller för två personer. Vi har begränsat antal platser så det gäller att anmäla sig i god tid för att rymmas med på jubileumsfesten i Aurelia.

ons 6.10:

– **kl 10–12:** Familjecafé, Papinholma församlingshem.

– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia.

– **kl 18:** Bönegruppen, Aurelia.

tor 7.10 kl 9.30–11.30: Familjecafé, Aurelias innergård.

sön 10.10:

– **kl 12:** Högmässa, Domkyrkan. Högmässan kan även ses via www.virtuaalikirko.fi. Björkgren (pred), Hägglom (lit), Danielsson, Juslin. Barnhörna. Kyrkkaffe. Åbo Svenska Kykokör (dir. Marjo Danielsson) medverkar och studerande till kyrkliga yrken medverkar som gudstjänstgrupp.

– **kl. 18:** Jubileumskoncert i Logomo tillsammans med Åbo domkyrkoförsamling, Mikael's församling och Martins församling. I konserten medverkar Gospel Gentlemen (Jaakko Löytty, Pekka Si-

Anmälning 5.10–12.10.2021 via Lyyti <https://www.lyyti.in/asf100arsjubileum> eller per telefon 040-3417458 tisdagen 5.10.2021 kl. 10.00–12.00 och kl. 13.00–15.00.

Om du önskar uppvakta församlingen med anledning av jubileet tar vi gärna emot trädplanter via Kyrkans utlandshjälps annorlunda gåvor (kua.fi).

Varmt välkommen på kalas!

mojoki, Petri Laaksonen) samt Maria & Tomas Höglund. Festtalare är John Vikström. Kaffe och tårter. Fritt inträde.

mån 11.10 kl. 14–15.30: Missionskretsen, Aurelia.

tis 12.10 kl 18: Tyst meditation, Aurelia.

ons 13.10:

– **kl 12:** Frukostklubben, Kåren (Tavastg. 22, Åbo). "Ljusglimtar ur ett liv i kyrka, statsråd och universitet" Gustav Björkstrand. Anmälning senast 11.10 innan kl. 18 till tkurten@abo.fi, 045-125 5880.

– **kl 13–15:** Café Orchidé, Aurelia.

tor 14.10:

– **kl 9.30–11.30:** Familjecafé, Aurelias innergård.

MARIEHAMN Ungdomar

VI FINNS HÄR FÖR DIG!

Mariehamns församlings ungdomsarbetsledare finns tillgängliga för individuella träffar. Kanske är du i behov av ett samtal, en fika eller en promenad?

Vi vill att tröskeln för att ta kontakt med oss ska vara låg, så tveka inte på att höra av dig.

Välkommen att kontakta en ungdomsarbetsledare:
Mikaela Johansson, tfn 0457 529 3016 eller
Lucas Gustavsson, tfn 0457 529 3006.

JOMALA Körsång

Din plats på jorden?

Torsdagen 7.10 kan du komma och prova på hur det är att sjunga i kyrkokör – kanske din plats på jorden?

Vi börjar med kaffe **kl.18.30** i Olofsgården. Anmäl dig gärna till Eva-Helena Hansen: 018-328321, eva-hele-na.hansen@evl.fi.

ÅLANDS PROSTERI

JOMALA

Församlingen och Covid-19

Ändringar kan förekomma, följ med i församlingens information på jomala.evl.ax och facebook.com/jomalafor-samling.

Mässor och andakter

Mässor och andakter firas i Sankt Olofs kyrka om inte annat anges. Församlingen följer smittläget och de anvisningar som medföljer.

Högmässa söndag 3.10 kl. 11.00 Mikaelidagen – Änglarnas dag

Högmässa söndag 10.10 kl. 11.00 Tjugonde söndagen efter pingst – Tro och otro

Barn och unga

Sjung och gung för barn ca 0–4 år. Torsdagar kl. 9–11, sångstund 9.30.

Tisdagsklubben åk. 1–4, tisdagar kl. 18–19.30.

Klubb på Frideborg åk. 1–3, torsdagar kl. 18–19.30.

Barn- och ungdomskörer

Tonikan åk. 1–2, tisdagar kl. 14–15. Pys-sel 13–14.

Kvinten åk. 1–4, onsdagar kl. 13–14 i Södersunda skola.

Dominanten åk. 3–4, torsdagar kl. 14–15.

Jomala Joy åk. 5–9, torsdagar kl. 15–16.15.

Vuxenkörer

S:t Olofs kyrkokör torsdagar 19.00.

Övrig verksamhet

Kenyamissionen: måndagar kl. 13–15.

Missionssyfsöreningen: tisdagar kl. 12.30.

Gregoriansk sång varannan måndag: (jämn vecka) kl. 19 i kyrkan.

Herrlunch: torsdag 7.10 kl. 12.00.

Helgälsvesper: lördag 9.10 kl. 18.30.

Bokcirkel: onsdag 13.10 kl. 14–15.30.

Våra sakrament och riter på vardags-språk: onsdagar 18.30–20.00, start 6.10.

Café Turné: fredagen 1.10 kl. 13.30 på Bermanstorp (stugan mitt emot Ön-

ningebyvägen 191). Församlingen bjuder på fika.

All verksamhet hålls i Olofsgården om inte annat nämns.

MARIEHAMN

FR 01.10 kl. 14.00: Önskepsalmen i församlingshemmet.

SÖ 03.10 kl. 11.00: Familjemässa i S:t Görans kyrka. Barnkören medverkar. Mässan livestreamas även på församlingens Facebooksida.

TO 07.10 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 07.10 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet.

SÖ 10.10 kl. 10.00: Ortodox mässa på Margaretagården.

SÖ 10.10 kl. 11.00: Inskriptionsmässa i S:t Görans kyrka. Kyrkkaffe. Mässan livestreamas även på församlingens Facebooksida.

SÖ 10.10 kl. 15.00: Sinnesromässa i S:t Görans kyrka. Kaffeservering i församlingshemmet från kl. 14.00.

TO 14.10 kl. 11.30: Lunchmässa i S:t Görans kyrka.

TO 14.10 kl. 12.00: Sopplunch i församlingshemmet.

Kyrktaxi till gudstjänst: tfn 018-19500.

SUND-VÄRDÖ

Fredag 1.10 kl. 10.00: Småbarnsmusik i Vårdö församlingshem. Kati Juntunen.

Söndag 3.10 kl. 11.00: Familjemässa i Sunds kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund, barnkören.

Måndag 4.10 kl. 14.30: Kyrkis i Sunds församlingshem. Kia Mansén. Anmälan till Kia, 0400 944 841.

Tisdag 5.10 kl. 10.00: Småbarnsmusik i Sunds församlingshem. Kati Juntunen.

Söndag 10.10 kl. 11.00: Högmässa i Vårdö kyrka. Outi Laukkanen, John-Adam Sjölund.

Måndag 11.10 kl. 14.30: Kyrkis i Sunds församlingshem. Kia Mansén. Anmälan till Kia, 0400 944 841.

Med reservation för ändringar.

<https://www.sund-var doforsamling.fi>

KOLUMNEN

SONJA WINÉ

Envishet, eller?

JAG VILL egentligen inte medge det, men ibland måste jag inse att vissa av mina egenskaper kan vara lite jobbigare än andra att erkänna. De flesta egenskaper är väl både positiva och negativa, beroende på situationen. Ibland kan samma egenskap ha olika namn. Just i det här fallet vill jag kalla min egenskap tålmod, men skulle man fråga min man skulle han säga att jag är envish (fast det är jag ju inte).

Ibland när jag får en utmaning eller ett problem kan jag ge mig på att få det att fungera och kan hålla på i timmar med att hitta en lösning, även om jag kanske har andra saker som borde prioriteras. Envishet eller tålmod?

»Ibland undrar jag vilken formulering Gud väljer.«

DEN SENASTE TIDEN har jag haft lite olika utmaningar, och i några av fallen har jag inte haft en endaste aning om vad jag hållit på med. Men jag gillar utmaningar och försöker vara lösningsfokuserad. Jag försöker lista ut hur jag ska göra och är inte rädd för att prova. Ibland går det fel och då får man börja om från början eller prova på ett annat sätt. Kanske resultatet blir ett annat än vad jag tänkt från början, men huvudsaken är ju att det löste sig, eller hur? Jag är inte den som ger upp i första taget med en uppgift, men ibland får den vila och så kommer lösningen senare – men jag har inte gett upp. Jag har haft ett litet stenprojekt i sommar och jag tror jag byggde om säkert tio gånger innan jag var nöjd med resultatet. Nu får det vila över vintern så får vi se om det behöver åtgärdas före nästa sommar. Ibland behöver saker och ting få mogna lite, men det betyder inte att man ger upp. Om det är envishet eller tålmod får filosoferna diskutera.

Ibland undrar jag vilken formulering Gud väljer. Är det envishet eller tålmod som gör att han står ut med mig och alla mina snedsteg? Prova på nytt, ge en push och en ny chans. Låt det mogna så kommer hon nog på rätt spår igen – får vi hoppas.

Sonja Winé är ungdomsarbetsledare i Jomala.

VÄSTÅBOLAND Familjer

Mikaelidagen med Barnens bibel

På Mikaelidagen söndagen den 3.10

kl. 14 firas traditionell familjemässa i Pargas kyrka. I år inbjuder vi särskilt alla 4-åringar med familj. Församlingen delar varje år ut Barnens bibel till alla barn som fyller fyra år under året. Eftersom palmsöndagens familjemässa inte kunde firas i år blir utdelningen av Barnens bibel på Mikaelidagen i stället. Efter familjemässan fortsätter vi med äng-lapyssel samt något smått och gott i församlingshemmet.

Brinner för att leda körer

Robert Helin är van körledare – och nu har han lärt sig spela orgel. Hans uppdrag är att utveckla församlingens musikliv i Nagu och Iniö.

TEXT: **SOFIA TORVALDS**

NAGU & INIÖ I höst börjar **Robert Helin** jobba heltid som tf församlingsmusiker i Nagu och Iniö. Tidigare har han varit tf kantor i Nagu. Nu ska han jobba 70 procent av sin tid i Nagu och 30 procent i Iniö.

– Jag studerar som bäst vid Novias öppna avdelning för att så småningom bli C-kantor, berättar Helin.

Han är född och uppvuxen i Pargas och studerade i tiden samhällsvetenskap och folkrätt vid Åbo Akademi. Men han drogs med i körvärlden, och småningom den vägen också in i församlingens verksamhet.

– Jag har inte varit församlingsaktiv under min uppväxt eller som yngre, så att jobba i församling är lite ny mark för mig, säger han.

Vad gäller tidigare musikutbildning har han en pianoexamen från musikinstitutet i bakfickan.

– Piano har varit mitt huvudinstrument och orgeln har kommit först under de senaste åren. När jag började med kyrkorgel förstod jag att jag har mycket att lära mig, säger han.

Dessutom spelar han ukulele – en talang som kan komma till pass när han musicerar i mindre grupper.

Vill starta sånggrupp

Precis hur hans arbetsliv ska se ut är fortfarande lite i planeringsstadiet.

– Verksamheten tenderar ju att vara kvällsbetonad. Man hinner bra till Iniö, men att hinna hem till Pargas till kvällen blir svårare. Det blir säkert så att jag ibland får övernatta i Iniö för att ha mer tid där.

Hans uppgift är att i första hand utveckla musikverksamheten i Nagu och Iniö.

– Jag skulle åtminstone vilja starta en sånggrupp som är öppen för alla åldrar. Jag tror också att det finns intresse för att ordna körverksamhet för barn, och kanske för fler besök till äldreboenden där jag kan spela och sjunga på plats.

Det är ny mark för Robert Helin att jobba i kyrkan. FOTO: PRIVAT

Samtidigt vet han att han måste vara realistisk.

– Avstånden är stora och underlaget är litet. Det blir ett pussel!

Vad brinner du för?

– I första hand för körsång. Jag skulle gärna se att kyrkokörsverksamheten fick en nystart. Det behöver inte heller vara så ambitiöst – redan det att vi samlas och sjunger nya psalmer är fint.

Han berättar att församlingen i Västaboland funderat mycket på hur man ska nå sina medlemmar.

– Vi vill komma närmare de vanliga medlemmarna. Jag vill gärna nå dem via musiken.

»Jag vill nå dem via musiken.«

Robert Helin

Född och uppvuxen i Pargas.

Jobbar som tf församlingsmusiker i Nagu och Iniö.

Ser fram emot kyrkomusikfesten i Åbo i mars 2022.

Gör på fritiden: Sysslar med motionslöpning. Har sprungit flera maraton- och halvmaratonlopp.

Favoritpsalm: Psalm 906, Bara i dig har min själ sin ro.

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris kl. 9.54)

Fredag 1.10 Carolin Ahlvik-Harju, Åbo (repris från 13.5.2015)

Måndag 4.10 Karl Granberg, Västerhankmo
Tisdag 5.10 Maria Sten, Helsingfors

Onsdag 6.10 Markus Linde, Sundom (repris från 13.1.2020)

Torsdag 7.10 Anette Nyman, Purmo

Fredag 8.10 Hans Växby, Vanda

Måndag 11.10 Karl Granberg, Västerhankmo

Tisdag 12.10 Minna Silfvergrén, Lovisa

Onsdag 13.10 Sara Torvalds, Karis

Torsdag 14.10 Leif-Göte Björklund, Borgå

Maria Sten pratar i Andrum tisdagen den 5.10.

Gudstjänst kl. 13.03

Söndag 3.10 Liturgi med Vasa ortodoxa kapellförsamling. Präster: Aleksej Sjöberg och Andrei Sötšov. Kantor: Jenni Hakkarainen. Liturgin sänds också i Yle Fem kl. 12.00.

Söndag 10.10 Gudstjänst med Pedersöre församling. Predikant och liturg: Jimmy Österbacka. Organist och kantor: Maria Ellfolk-Lasén. Körledare: Mikaela Malmsten Ahlsved. Kör: Esse församlingsskör. Psalmer: 355 (Frälsare du som äger läkedom), 344 (Jag skulle vilja våga tro), 337 (Ditt ord o Herre kallar oss), 901 (Gud jag undrar över livet), 905 (Mitt liv en nåd) och 913 (Bär mig över djupen). Sändning från Purmo kyrka.

Aftonandakt kl. 19.15

Fredag 1.10 Maria Sten, Helsingfors

Lördag 2.10 kl. 18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 3.10 Änglarnas dag. Textläsare: Anna Edgren och Mona Syrjälä. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 30.9.2018)

Måndag 4.10 Björn Öhman, Pargas

Tisdag 5.10 Björn Öhman, Pargas

Onsdag 6.10 Björn Öhman, Pargas

Torsdag 7.10 Björn Öhman, Pargas

Fredag 8.10 Björn Öhman, Pargas

Lördag 9.10 kl. 18.03 Ett ord inför helgen

Söndag 10.10 Tro och otro. Textläsare: Camilla Skrifvars-Koskinen och Peter Koskinen. Producent: Hedvig Långbacka (repris från 7.10.2018)

Måndag 11.10 Henna Liljeström, Borgå

Tisdag 12.10 Henna Liljeström, Borgå

Onsdag 13.10 Henna Liljeström, Borgå

Torsdag 14.10 Maria Sten, Helsingfors

Björn Öhman pratar i Aftonandakten från måndagen den 4.10 till fredagen den 8.10.

Ortodox gudstjänst i helige Nikolaos kyrka i Vasa

I Vasa firas en stillsam ortodox liturgi i helige Nikolaos kyrka. Gudstjänsten förrättas av kyrkoherde Aleksej Sjöberg och pastor Andrei Sötšov.

Liturgins kör leds av kantor Jenni Hakkarainen och som altartjänare fungerar Keijo Olmari.

Gudstjänsten sänds söndagen den 3.10 kl. 12.00 i Yle Fem och samma dag kl. 13.03 i Yle Vega.

Gudstjänsten från helige Nikolaos kyrka i Vasa förrättas av fader Aleksej Sjöberg (till vänster) som också predikar, och av fader Andrei Sötšov (till höger).

FOTO: RUFUS HEDENGREN

Andreaskyrkan i Helsingfors inbjuder till

ALLKRISTEN BÖN

på zoom 10.10 kl 19.00. Vi ber för vårt land o. aktuella bönenämnen. Du får mer information o. inloggningslänken från:

info@allkristenbon.fi

Nytt dopträd i Finström

Finströms kyrka på Åland har fått ett nytt dopträd, formgivet av konstnären Olle Törnqvist. Dopträdet invigdes den 26.9. FOTO: OLLE TÖRNQVIST

Himlaliv: Konsten att våga vara man

Yle Fem: må 11.10 kl. 18.30, repris ti 12.10 kl. 10.00

Arenan: 10.10

Det är skrämmande att gå sin egen litenhet till mötes, säger Torbjörn Anderssen. BILD: YLE/MATTI PALMU

NÄR TORBJÖRN ANDERSSÉN var liten ville han bli en riktig man, en byggare som kunde fixa det mesta. Men när han inte ens kunde spika en koja föll hela världen ihop: "Om jag inte blir en riktig man, vad blir jag istället?"

Som vuxen drogs Torbjörn till både feminismen och me-too, men inte heller där kände han sig riktigt hemma då han inte var en av kvinnorna. Som man bar han automatiskt rollen som potentiell förövare och då gick det inte att delta på samma villkor, tyckte han. Till slut blev också Gud ett problem. Gud blev en macho-gubbe och en krigarkung med alltför höga krav på Torbjörn.

REDAKTÖR: HANNA KLINGENBERG

KULTUR

”JAG KÄNNER MIG
INTE GAMMAL”

John Vikström är aktuell i höst med boken *Det handlar om frihet*. Han fyller också 90 år i oktober: – Det känns lite överkligt, men jag får finna mig i det, säger han.

TEXT: **ULRIKA HANSSON** FOTO: **NICKLAS STORBJÖRK**

John Vikströms nya bok har undertiteln "Tankar under åren som emeritus". En finskspråkig bok med liknande tema utkommer också i höst.

– Arbetet med böckerna har jag upplevt lite som en skördetid mitt i sommaren. Jag får skörda det jag har försökt så under mina tjugo år som pensionär.

Att vara människa och kristen handlar ytterst om frihet, säger han i förordet. Frihet i vardagen upplever han också.

– Jag är inte begränsad av sjukdomar. Jag kan cykla, åka skidor och promenera. Jag upplever också en frihet från ett inrutat dagsprogram, och en bekymmerslöshet; Guds barns frihet, som bottnar i att jag tror att jag är i Guds hand.

Läsaren får ta del av föreläsningar och predikningar han hållit. Han rör sig bland annat kring teman som åldrande.

– Det känns lite överkligt att fylla nittio, men jag får finna mig i det. Jag känner mig inte gammalegentligen.

I boken citerar han Paulus som skriver: Även om min yttre människa bryts ner förnyas min inre människa dag för dag. Vikström är lite osäker på om han känner igen sig i det, även om han märker att den yttre människan i någon mån blir svagare.

– Det talas vackert om det här när man pratar om åldrande, men jag skulle vara lite försiktig. Jag hoppas att min inre människa har utvecklats under de här åren. Det är viktigt att slå vakt om de andliga rötterna i ens liv, och att bevara en viss nyfikenhet på livet. Men inte vet jag hur mycket klokare jag blivit! Det ska jag inte uttala mig om.

I sin bok återkommer John Vikström ofta till Jesus kärlek till alla utstötta.

Vad skulle du bjuda på och vad skulle ni prata om ifall du fick Jesus som lunchgäst?

– Han var säkert van vid att äta fisk där vid Genesarets stränder, så jag skulle bjuda på fisk. Jag skulle vilja fråga honom lite närmare om

hur det var att vandra omkring där, möta människor och hjälpa dem.

– Och de där frestelserna i öknen: Hånde de på riktigt eller var det bara i huvudet? Och så skulle jag också fråga vad han tycker om dagens kyrka och vad han vill att vi ska göra.

Jämlikhet och människovärde

John Vikström har haft tillfälle att grundligt fundera på vad kyrkan borde fokusera på för att överleva. Han räknar bland annat upp att vi ska leva ut en glad och frimodig andlighet, satsa på verksamhet som verkligen berör människors tankar och känslor, göra frivilliga delaktiga i meningsfulla uppgifter samt fånga upp unga efter konfirmationstiden.

– Ett problem som kyrkan har i dag är att den av många uppfattas negativt när det gäller jämlikhet och människovärde. Vi behöver inte göra om kristendomen för att tydligare verka för det här.

Som biskop fick han tidvis utstå hård kritik, inte minst för sin bibelsyn och sin ståndpunkt i frågan om homosexulitet.

– Visst har jag fått kring öronen så att det känts. Jag har räknat med att det hör till naturaförmånerna som ledare, men kritiken tar på, det är inte fråga om annat.

Ett råd han tagit fasta på fick han när han skulle gå från forskarlan till att vara biskop.

– Ärkebiskop Martti Simojoki sa: Se till att din bild är hel när du tittar dig i spegeln, då orkar du. Se till att du aldrig handlar i strid med dina högsta och heligaste värden, ditt samvete!

I den avslutande delen av boken ingår flera predikningar John Vikström hållit när han har jordfäst nära vänner.

– Det har varit på en gång svåra och kära uppgifter. Vid varje jordfästning blir jag påmind om uttrycket memento mori, kom ihåg att du är dödlig. Jag blir också påmind om vad det kristna hoppet betyder för mig själv så jag inte bara pratar tomma ord.

När vandraren är väntad hem

»Stugvärden väntar på alla vandrare som har sitt namn i hans bok.«

VARJE GÅNG jag kommer ut på kalfjällen fascinerar jag av den storslagna naturen och utsikten. När landskapet öppnar sig och jag blickar ut över vidderna öppnar sig också något av Guds gränslösa nåd. Jag får en liten aning om hur långt öster är från väster. Det är ju så långt som psalmisten skriver att Gud låter våra synder vara ifrån oss.

FJÄLLANDSKAPET med dess berg och dalar påminner mig om livet. Det går uppåt och neråt. För att nå upp till toppen får jag kämpa lite, för istiden har ju malt ner de finländska fjällen till några större kullar. Ändå kan etappen höja pulsen ordentligt. Men när jag väl är uppe belönas jag med en fantastisk utsikt om vädret är vackert. Där kan jag sätta mig för att vila kroppen, ta fram kaffetermosen och bara njuta av vyn.

Men ibland, när jag tror jag kommit upp på toppen, visar det sig att den bara är ett delmål. En högre topp, som den tidigare toppen dolt, uppenbarar sig. Då gäller det att svälja besvikelsen och kämpa lite. För oavsett hur många nya toppar som dolts närmar jag mig målet för varje steg jag tar. När jag äntligen nått målet är jag så högt uppe i himlen jag kan komma. Också där kan jag känna mig nära Gud.

LIVETTILLÅTER ändå inte att jag stannar uppe på höjden. Det för mig nedåt ibland. När jag kommer så långt ner i dalen som det bara är möjligt är Gud också där. Vanligtvis har han sett till att där porlar en bäck med friskt vatten – vatten som ger liv. I den nordiska fjällvärlden är det bara att ta fram kåsan och dricka direkt ur bäcken.

Vid bäcken tar jag av mig kängorna och strumporna och låter det kalla vattnet skölja över fötterna. Fötterna känns som nya och de får ny kraft att gå den sträcka som återstår tills dagens slutmål.

VID DAGENS SLUT, när jag trött efter att ha burit på sin rygsäck under en lång dagsvandring och närmar mig stugan eller tältplatsen, känns det som att komma hem. Här finns en plats för mig att vila.

Stugvärden som finns i vissa bergsområden väntar på alla vandrare som har namnet i hans bok.

Här välkomnas jag med en färdigbäddad säng och ett mål mat. Det är så jag föreställer mig bli mött av Jesus då min vandring här på jorden är slut.

Johan Sandberg har varit på vandring i Lappland.

De sprider evangeliet

Det senaste året har medfört ett digitalt språng för många församlingar. Gudstjänster och evenemang strömmas med hjälp av personal eller inhyrda proffs. Till den senare kategorin hör Lasses ljudtjänst, som satsat på att utveckla strömning av evenemang och har många församlingar och kristna organisationer bland sina kunder.

TEXT OCH FOTO: JOHANNA GRANLUND

För att ett evenemang ska kunna genomföras digitalt spelar personerna som får strömningstekniken att fungera en avgörande roll.

För det Nykarlebybase-
rade företaget Lasses ljudtjänst vände Covid-19 på bara några veckor upp och ner på arbetsbilden. Företagets primära verksamhetsområde har varit ljudanläggningar samt ljud- och ljus teknik vid olika evenemang.

– Vi har hållit på med evenemangsteknik i tjugott år. För 1,5 år sedan föll plötsligt hundrafemtio inbokade arbetsdagar bort ur kalendern på en gång då evenemang efter evenemang ställdes in. Då började vi i stället utveckla streamingverksamheten. Jag kunde aldrig tro att vi skulle börja strömma jordfästningar, men vi har haft massor av sådana uppdrag. Vi strömmar också till exempel företagsfester, säger Lasse Backlund, som är en av bolagsmännen i företaget.

Förebygger problem med erfarenhet

Innan ett evenemang börjar brukar det gå åt en hel dag för flera personer att ställa i ordning och testa all teknik.

– Vi har en ljudanläggning med monitorer åt de medverkande, strålkastare, strömningstrustning med fyra kameror, bildmixer, flera datorer, ett digitalt mixerbord samt videokanon och skärm för att kunna följa med förhandsinspelat material, berättar Lasse Backlund.

Förutom Lasse Backlund hör också två av hans söner till företaget. De är Vilhelm Backlund som delägare och Hannes Back-

»Då får jag nörd ner mig i min uppgift helt och hållet.«

lund som ljudtekniker. Dessutom jobbar Simon Byggningsbacka för Lasses ljudtjänst.

– Ingen av oss passar framför mikrofonen, men det här är ett sätt att vara med och sprida evangeliet på teknisk väg.

För ett lyckat evenemang är det viktigt att ljudet fungerar.

– För vår del innebär det att ha bra utrustning, hålla koll hela tiden och inte slarva, säger Lasse Backlund.

Hannes Backlund fortsätter:

– Man råkar helt säkert ut för någon form av utmaningar under ett evenemang, som att nätet krånglar eller att något måste startas om.

De konstaterar att de ändå hunnit samla på sig så mycket erfarenhet av vad som

brukar krångla att de lärt sig att förebygga problem och minimera risken för olika slags tekniska störningar.

Ligger bakom ljudet i många kyrkor

Hannes Backlund fungerar som ljudtekniker. Det känns bra då all teknik runt omkring fungerar.

– Då får jag nörd ner mig i min uppgift helt och hållet, säger han.

Lasse Backlund tycker om alla människomöten som följer med arbetet.

– Det är spännande att få vara med på så många olika evenemang och en rolig utmaning att ständigt försöka utvecklas och göra arbetet ännu bättre.

Många av Svenskfinlands kyrkor är be-

med teknikens hjälp

Simon Byggningsbacka, Lasse Backlund och Hannes Backlund håller koll på ljud och bild under strömmade evenemang.

kanta för Lasse Backlund, eftersom han har varit med och installerat eller servat kyrkornas ljudanläggningar. Jomala kyrka, med krävande akustiska förhållanden och många begränsningar kring vilka byggnadstekniska ingrepp man får göra, hör till de mest intressanta som företaget jobbat i.

– Ett annat exempel på våra projekt är det nybyggda församlingsshemmet i Nederwetil, där vi står för ljudet från början till slut, berättar Lasse Backlund.

Möjliggör begravningar på distans

Lasse Backlund är troende och har sin bakgrund i Evangeliföreningen, vilket han tror ger förtroende då han jobbar med församlingar.

– Tron har också betydelse för vilka uppdrag vi tar. Vi är numera så etablerade att vi har möjlighet att sortera bort evenemang som vi tycker är för destruktiva. Idag har vi en återkommande kundkrets som räknar med att vi kommer på deras evenemang. Vi brukar till exempel alltid tillbringa en sommarvecka på Piekssämälägrät.

»Tron har betydelse för vilka uppdrag vi tar.«

Han bedömer att ungefär 70–80 procent av företagets uppdrag kommer från församlingar, väckelserörelser eller andra kristna organisationer.

En nyhet som coronaåret har medfört är strömmade begravningar. De bokas både av församlingar och direkt av anhängiga.

– Vi brukar ha med två–tre kameror och filma hela ceremonin, med mikrofoner till exempel då verserna läses. Vi undviker att ta närbilder, men annars är det meningen att de som följer med på distans ska se och höra allt som händer. Många har stora släkter och anhängiga som bor i Sverige eller USA och det här har varit väldigt uppskattat, säger Lasse Backlund.

De närvarar på de anhängigas villkor, klär sig städat och uppträder diskret.

– Vi får ofta höra att folk uppskattar just att vi är värdigt klädda och håller oss i bakgrunden. Vi brukar ordna det så att mixandet av ljud och bild sker i sakristian så att ingen ser det och vi kommunicerar sinsemellan via hörlurar, berättar Backlund.

Kyrkbänkarna gapade tomma, bortsett från stativen för strålkastare och filmkameror, då årets VårOas ordnades i Malax församling en helg i april. Tack vare Lasses ljudtjänst nådde budskapet ut till deltagarna i alla fall.

Efter 27 år som präst på Kungsholmen i Stockholm har **Jan Olov Fors** landat i Olaus Petri församling i Helsingfors. För honom var teologistudierna en resa på okänd mark och en port till ett jobb som han älskar. – Varje möte är oändligt värdefullt.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Tänk att få dela livet

Egentligen hade Jan Olov Fors tänkt jobba som präst i Hongkong. Han kunde också ha fortsatt som turistpräst på Teneriffa. Men på grund av pandemin och många sammanträffanden hamnade han i rikssvenska Olaus Petri församling i Helsingfors.

– Jag jobbade här i tre månader under pandemin, och då fick jag mersmak – både för församlingen men också för Helsingfors.

Staden är inte främmande för honom. Han jobbade i 27 år som präst på Kungsholmen i Stockholm, och ungefär två gånger per år brukade han besöka Helsingfors.

– Min mamma är från Finland, från Tornedalen, så jag pratar finska. Jag tänker

»Leverlåda är helt okej om man äter den med lingonsylt.«

På söndag återinvigs Olaus Petri kyrka efter renoveringen.

Rikssvenska Olaus Petri församlingen

Tillhör Borgå stift. Kyrkoherde Jan Olov Fors är lokalanställd av församlingen. Följer Svenska kyrkans handbok.

Firar att kyrkan återinvigs och kyrkoherdeinstallation den 3 oktober. Både Borgå stifts biskop Bo-Göran Åstrand och Visby stifts biskop Thomas Petersson medverkar.

att jag åtminstone delvis kan ha kyrkliga handlingar på två språk. Men det är också en balansgång: för den rikssvenska församlingen är språket otroligt viktigt. Om man glömmer bort att Olaus Petri ska vara en oas för det svenska språket sågar man ju av den gren man sitter på!

Hellre siklöjor än leverlåda

Tack vare hans finska bakgrund har flytten till Finland inte känts som någon större kulturchock.

– Jag klarar av leverlåda – det är helt okej om man äter den med lingonsylt. Men hellre äter jag siklöjor på Elite, skrattar han.

Han ser också fram emot att ha surströmmingsfest med Svenska gillet.

– Om någon undrar vad det är för lukt

Jan Olov Fors

Ny kyrkoherde i Rikssvenska Olaus Petri församlingen i Helsingfors.

Född i Tornedalen, har talat finska med sin mamma.

Tycker om att resa: har varit stipendiat i Jerusalem, Myanmar och Hongkong.

Gillar att sova, läsa och äta. Mika Waltari hör till favoriterna.

Finsk favoriträtt: Karelska piroger, rågbröd och siklöjor med potatismos.

som kommer från Sveaborg vet ni vad det handlar om.

Han känner sig hemmastadd med den finländska kommunikationen, som är lite rakare än den han är van med från Stockholm.

– I Norrbotten drar vi lite åt samma håll. Det var en större kulturskillnad för mig att komma till Stockholm och inte kunna koderna. De tyckte till exempel att jag var otrevlig när jag inte ringde och tackade för senast. Men jag sa ju tack när jag gick? Med åren lärde jag mig att bli lite mer mångordig.

Jan Olov Fors är född i Tornedalen men växte upp i Luleå. Församlingsaktiv blev han efter konfirmationen.

– Under gymnasiet bestämde jag att jag ville läsa teologi. Jag ville till Uppsala – staden hade ett sådant skimmer för mig.

Det var fantastiskt att läsa teologi, men i början kände han sig orolig. Han kom ju inte från en akademikerfamilj, skulle han passa in?

– Jag hade en sådan kunskapshunger. Efter första året började jag läsa finska, filosofi och historia.

Han märker att samma tvekan kommit inför varje större akademiska steg.

– Kan jag? Ska jag? Det undrade jag också inför doktorandstudierna. Alltid vid nästa steg kom en tvekan. Men i och med att jag inte har präster eller akademiker i släkten har jag heller inte behövt känna en press att prestera.

Har du tyckt om att vara präst?

– Det har varit mycket roligare än jag kunde tro! Det är alltid nya människor som man möter. Då blir varje dop och vigsel och begravning något nytt.

Han har gillat arbetet är så mångsidigt.

– Du får möta allt ifrån barnen vid öppna förskolan till äldre. Du får dela den största glädjen och den djupaste sorgen. Det har lyft fram olika bitar i mig själv. Jag har alltid hållit på med församlingsarbete vid sidan av mitt avhandlingsarbete. Jag har inte längtat efter att bli kyrkoherde i en stor församling, för då handlar jobbet så mycket om administration.

Inte tvivlat på tron men på kyrkan

Jan Olov Fors har forskat i religionsdialog,

framför allt om mötet mellan kristendom och buddhism.

– Man skulle kunna säga att det funnits en attraktion mellan kristendom och buddhism under en lång tid. Inom etiken har vi väldigt mycket gemensamt. Dialogen med buddhismen har bidragit till att kristendomen och västerlandet återupptäckt meditationen och det kontemplativa via zenbuddismen.

Har din forskning påverkat ditt eget andaktsliv?

– Jag ägnar mig inte så mycket åt meditation, men däremot åt tystnad. Den ordlösa bönen – att bara vara inför Gud – tilltalar mig.

Har du någonsin haft en livsperiod då du tvivlat på din tro eller på ditt kall?

– Tvivel har man ju hela tiden, men jag har inte haft några större kriser i mitt tros- och liv. Däremot har jag ibland känt mig trött på den kyrkliga organisationen. Den har ingett mig tvivel. Kyrkan sysslar mycket med onödigt käbbel i stället för att koncentrera sig på sitt uppdrag att i ord och handling visa att Gud möter oss i Jesus Kristus.

Han kan också känna sig trött på oförsonligheten.

– Man kan ju ha olika teologiska uppfattningar, och man måste på något sätt kunna argumentera för sin position, men man måste också respektera varandra även om man inte håller med varandra.

Han tror på en kyrka som har en bred kontaktyta till sina medlemmar.

– Varje möte är oändligt viktigt.

Hur tror du kyrkans framtid ser ut?

– Vi kan inte längre drömma om ett homogent samhälle där alla automatiskt skulle höra till kyrkan. Det var ett system som byggde på att människor var med för att de kände sig tvungna, och det kan vi inte gå tillbaka till. Att ha som mål att 90 procent ska vara medlemmar är inte realistiskt.

Däremot tror han att kyrkan kan nå en punkt där de som är med verkligen vill det. Han tror på ekumenik och religionsdialog, på att kyrkan ska vara en aktiv samhällsaktör som kan göra skillnad.

– Jag tror på personliga möten och nätverk. Där kan vi komma någonvart.

Välkommen på RETREAT

Ordet retreat (från engelska) betyder att dra sig åt sidan eller dra sig undan. En retreat innebär vanligen några dagar tillsammans med andra på en avskild plats då man koncentrerar sig på stillhet, ro och bön. Själen och andligheten står i centrum och större delen av tiden är man i tystnad. Det är ett tillfälle att hinna ta ifatt sig själv, få tid för reflektion över det som är viktigt i livet, för att lyssna till sina tankar och vara nära Gud.

Retreatens dagsprogram består av andakter, meditationer dvs. stunder av stilla bön, och måltider. Däremellan råder tystnad och egen tid för reflektion. Under retreaterna finns möjlighet till enskilda samtal med präst eller retreatledare.

Retreatgården Snoan ligger i naturskön miljö och många väljer att spendera tiden med promenader i omgivningen. Andra väljer att läsa, handarbeta, sova eller bara vara. Man gör det som känns rätt för en själv. Det kan vara en ovan men befriande känsla att inte anpassa sig efter omgivningens önskemål.

Retreatgården Snoan – en kravlös miljö, kom som du är, med de behov du har just nu och forma din tid här precis som du önskar. Du gör själv din retreat!

AKTUELLA RETREATER PÅ SNOAN

Retreat för närstående till personer med beroendeproblematik 8–10.10.2021 med Kran r.f.

Retreatledare Henrika Lemberg, diakon. Anmälningar till Kran r.f. (Fullbokat, köplatser)

Hör israel! - om att lyssna in Guds röst, så att vår kärlek väcks 1–3.10.2021

Genom alla tider har det funnits kristna, för vilka det varit angeläget att lyssna inåt, att lyssna till guds röst - och följa den. Detta tycks också bli allt viktigare i vår tid, med mångfacetterade värderingar och värden. Retreatledare är Lars-Henrik Höglund, präst, arbetshandledare och retreatledare. Retreatavgift inklusive kost och logi 200 e. (Fullbokat, köplatser)

Tio dagars ignatiansk retreat 25.10–5.11.2021

Det är återigen dags för en lång retreat och den här gången stannar vi upp i höstmörkret, vilket kan ge en god möjlighet att söka sig till sitt inre och att söka gud. Den som har deltagit i en introduktionskurs i de andliga övningarna enligt Ignatius av Loyola kan delta i retreaten. Ledare är pastor och andlig vägledare Susanna Carlsson samt Ulla Käll. Susanne är verksam i Sverige och England. Ulla är en känd och erfaren retreatledare från Norge. Retreatavgift inklusive kost och logi 650 e. (Fullbokat, köplatser)

Vila för kropp och själ – retreat för småbarnspedagoger 12–14.11.2021

En retreat som riktar sig till dem som arbetar med småbarnspedagogik, såväl inom kyrkan som inom den offentliga och privata sektorn. Retreatledare: mirva sandén, ped. Mag., lärare och sakkunnig inom småbarnspedagogik och skolfrågor vid kyrkans central för det svenska arbetet vid kyrkostyrelsen, och maria repo-rostedt, präst, retreatledare, andlig vägledare och lärare inom småbarnspedagogik. Retreatavgift inklusive kost och logi 150 e.

Retreat för lärare 19–21.11.2021

En tyst retreat kan vara en skön motvikt till lärarens vardag, som ofta präglas av hög ljudvolym och ständigt informationsflöde. I retreaten får man njuta av tystnad, vila, god mat och fridfull natur. Retreaten leds av Camilla Norkko, lärare och präst. Retreatavgift inklusive kost och logi 150 e.

Midvinterretreat med tid för bön, stillhet och handarbete 14–16.1.2022

I början på ett nytt år, får vi igen samlas till en midvintertidens retreat där vi varvar stillhet, vila och bön med stickning eller annat handarbete. Tideböner som andaktsform och morgonmässor som start på dagen inramar gemenskapen. Vi bryter tystnaden ett par gånger vid samling i brasrummet. Retreatledare Carita österberg, diakon och

Ann-Sofi Storbacka, präst, psykoterapeut och retreatledare. Retreatavgift inklusive kost och logi 200 e.

Ekofastarettreat 11–13.3.2022

Ekofastan är Evangelisk-lutherska kyrkans kampanj. Under retreaten får vi öva oss i närvaro, ta paus från vardagen, fira andakter i form av tideböner, njuta av god och näringsrik ekologisk mat och vårda kropp, själ och ande. Retreaten passar bra som förstagångsretreat om du inte deltagit i en retreat tidigare. Retreatledare Yvonne terlinden, präst och psykoterapeut. Retreatavgift inklusive kost och logi 150 e.

Kristus är uppstånden – påskretreat 14–17.4.2022

För den som vill uppleva påskens händelser i retreatens stillhet och begrundan, börjande med skärtorsdagens nattvardsgång, genom långfredagens sorg till påsk morgonens uppståndelseglädje. Retreatledare Björn "Nalle" Öhman, präst och retreatledare. Retreatavgift inklusive kost och logi 260 e.

Min tid - min väg, retreat med biskop emeritus Erik Vikström 22–24.4.2022

Tiden efter påsk, med naturens uppvaknande till nytt liv, stämmer oss att reflektera kring livets gång, och dess mångskiftande möjligheter. Retreatavgift inklusive kost och logi 200 e.

Vandringsretreat 20–22.5.2022

För dig som inte varit på retreat tidigare, är vandringsretreaten en bra början att pröva på. Vi följer den normala retreatens byggstenar med tideböner och mässor. Ett par gånger per dag ger vi oss ut på vandringar som är 1–1,5 h långa. Ledare Claus Terlinden, omsorgspräst. Retreatavgift inklusive kost och logi 200 e.

Introduktion till ignatiansk retreat 26–29.5.2022

Ignatius andliga övningar tog långsamt gestalt som en frukt av hans personliga andliga utveckling och fungerar även idag som en vägvisare för många. Introduktionsretreaten vänder sig till dig som är intresserad av ignatiansk andlighet och är öppen för att lyssna till Guds röst i bön och reflektion. Den som deltagit i introduktionsretreat har sedan möjlighet att vara med i längre retreat. Retreatledare, Maria Repo-Rostedt, präst och andlig vägledare. Retreatavgift inklusive kost och logi 240 e.

Anmälningar till retreatar och mera information: snoan.fi

Förfrågningar: retreatkoordinator
Karin Strandberg, kontakt@snoan.fi,
040-630 7771

Välgörenhetskonsert i Sankta Birgitta kyrka i Nykarleby

Det har blivit en tradition att Lions Club Nykarleby/Älvor ordnar en välgörenhetskonsert i Sankta Birgitta kyrka varje år i oktober.

Årets konsert kommer att hållas **10 oktober kl 18.00**. I år går behållningen till Österbottens cancerförening samt till hjälpbehövande inom Nykarleby.

Vi uppskattar att artister na ställer upp för behjärtansvärda ändamål trots att de varit utan inkomst under långt över ett år.

Under konserten får vi lyssna till Kristoffer Streng med Church Hill Boys,

Kristoffer Streng uppträder med Church Hill Boys.

Heléne Nyberg, Thomas Enroth, Madrigalen och Philip Järvenpää.

Programblad för kan köpas från Amalia och Herlers bokhandel.

Helsingfors Kristliga Förening av Unga Kvinnor r.f. lediganslår åtta studiestipendier å 500 euro ur Elin Uddströms minnesfond för förkovran inom det egna studieområdet.
Fritt formulerade ansökningar styrelsen tillhanda senast 31.10.2021 under adressen helsingfors.kfuk@gmail.com

Helsingfors KFUK

Har du antikviteter, arvegods, värdelösöre?

- Låt oss sköta försäljningen
- Vi köper även och betalar kontant
- Betjäning på svenska

AB GAMLAKARLEBY AUKTIONSKAMMARE

Folkskolegatan 1, Karleby
Mäklare Raul Pohjonen 044 913 8284

RESOR

Friman
RESOR • MATKAT • TRAVEL

4-5.12 Hotellkryssning till Tallinn med XPRS, Hotel Seaport
10-12.12 Kryssning till Stockholm med julmarknad i Steninge Slottsby

frimanresor.fi
Sandövägen 23, 10900 Hangö

Tel Bussar 019 - 248 1004
Tel Resor 019 - 248 1090
info@frimanresor.fi

Fastighets AB
KORSHOLMS BOSTÄDER

Behöver du en hyreslägenhet ?

Vi har radhus- eller våningshus lägenheter i Smedsby, Kvevlax, Solf, Petsmo, Jungsund och i Replot.

Tarvitsetko vuokra-asunnon ?

Meillä on rivi- tai kerrostalo asuntoja Sepänkylässä, Koivulahdessa Sulvalla, Petsmossa, Jungsundissa sekä Raippaluodossa,

Fastighets Ab Korsholms Bostäder

Centrumv 4 / Keskustie 4, 65610 Korsholm / Mustasaari
Tel / Puh 06-3277123 , 0400 188 083
www.korsholmsbostader.fi

NÅ 80 000
HUSHÅLL I
SVENSKFINLAND
MED EN ANNONS!

KP
KYRKIPRESSEN

**BOKNINGAR:
040 144 6200**

www.kyrkpressen.fi

LOCUS

**STOR EFTERFRÅGAN
PÅ HYRESLÄGENHETER**

1000-tals nöjda kunder kan inte ha fyllt
Vi står till Er tjänst under hela hyrestiden.

Visste du att vi också tar
emot försäljningsuppdrag.
Försäljningen sköter vi alltid
finkänsligt och smidigt.

Förmedling med omtanke sedan 1993

Oy N&N Locus Ab Aff [A]
Smedsgatan 13, 00150 Helsingfors

tel. (09) 17 17 44
www.locus.fi

Du har väl inte missat ...

att du hittar det lokala materialet
från alla regioner i Svenskfinland
på vår webb?

www.kyrkpressen.fi/lokalt

KP
KYRKIPRESSEN

**När döden berör, står
vi hos Lexly till din tjänst.**

Bouppteckning och arvskifte
tillförlitligt och med medkänsla.

Gratis
samtal med
vår jurist

010 3379 150

lexly.fi

LEXLY
LAW MADE EASY

20 stycken kort gratis om du köper någon av dessa CD:n

Som en härlig Gudomskälla, Amazing Grace / Oändlig Nåd, En bön i kyrkan, Stor är din trofasthet, 11 sånger

☐ CD 20€

Barnatro, Har du en vän du kan väcka mitt i natten, I Herrens händer, Därför har jag Jesus kär, 18 sånger.

☐ CD 20€

Varje dag är en gåva, I Guds hand, Den röda stugan, När vi är hemma, Min Jesus lever, 12 sånger

☐ CD 20€

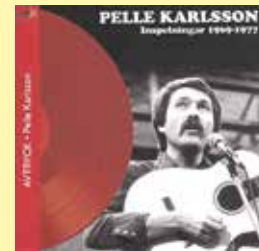
När ljusen ska tändas därhemma, Julens klockstugan, Ett litet barn av Davids hus, När ikväll jag tänder ett ljus, 14 sånger

☐ CD 20€

Herre led mig dag för dag, Det enda som bär, Jag fann en frälsning, Till en stad jag är på vandring, 12 sånger

☐ CD 20€

Han finns där, Jesu kärlek, Jesus har makt, Han ger mig kärlek, Han är min sång och min glädje, 32 sånger

☐ CD 20€

dubbla cd

- ☐ 1 st. 10 €
- ☐ 2 st. 16€
- ☐ 3 st. 22€
- ☐ 5 st. 29€

Dagens Lösen för 2022

Den Finlandssvenska andakts boken som ger uppmuntran för varje dag hela året

☐ Pris 10,50€

Finlandssvensk vägghalender 2022

vackra bilder och texter.

Foto: Christine Eliasson

"Guds änglar vill hjälpa dig"

Änglabesök, Oförklarliga Gudsingripanden och konkreta Bönesvar. De över 75 skildringarna ger uppmuntran hopp och glädje samt inspirerar till en tro som bär. Av Inger Waern ☐ 24,90€ Inb. 220 sidor

Alla Tiders kortpaket med 40 st. nya kort.

Grattis, barn, djur, tankvärda ord, bibelspråk. Även Alla Hjärtans kort

Pris 22€ ☐

40 stycken i ett Julkortpaket såsom:

Ljus, naturlandskap, änglar, barn, Jesu födelse m.fl samt 5 dubbla julkort

Värde 40€ Ditt pris 22€ ☐

Julkortpaketet + vägghalender 2022 blir priset 29€ ☐

Beställning till Sven-Erik Syrén's förlag, Norrfjärdsvägen 44, 66640 Maxmo tfn. 06-345 0190, 050-301 6598, Obs ny epost: sveneryksyren@gmail.com

Namn: _____

Adress: _____

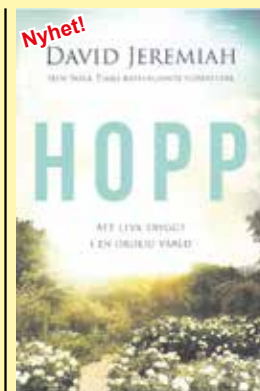
Tel: _____

Postporto, 10 dagars betalningstid

Gud talar än idag. Kan du höra hans stilla viskning? Upptäck Guds sju språk. Upptäck hur enkelt det är att höra Guds röst.

☐ 24,90€ 226 sidor

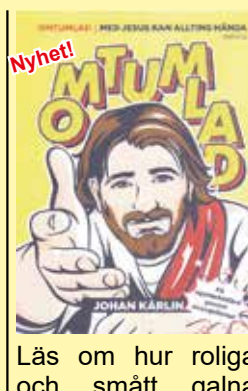
Tron ger oss hopp. Oavsett vilka omständigheter vi möter. Det finns ett hopp som inte kan skakas, Livsskildrings bok.

☐ 26,90€ Inbunden 210 sidor

Uppväxten i Karelen har svårt att anpassa sig till sitt nya liv. Il-mari får tidigt lära sig vad utanförskap är. Livsskildrings bok.

☐ 22,90€ Inbunden 152 sidor

Läs om hur roliga och smått galna evangeliets berättelser faktiskt är och varför mötet med Jesus var ordentligt omtumlande för de första lärjungarna

☐ 22,80€ 170 sidor

Kjell och Gunilla skildrar en dramatisk period där de på förunderliga sätt fått se Guds ingripande, fler gånger

☐ 26,80€ Inbunden 344 sidor

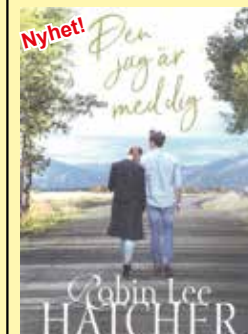
En djup personlig kris i samband med hans mammas död ledde pastor Randy till att ingående studera vad Bibeln säger.

☐ 24,90€ 236 sidor

Det hoppfulla är att om sanningen får landa i ditt inre, har den kraft att förändra din berättelse. Det river murar, läker sår

☐ 22,90€ 128 sidor

För ett brustet hjärta är ett litet steg mot kärlek ett stort steg i tro. En familjebibel. Två sårade hjärtan, och en tro som bär i generationer

☐ 25,00€ 308 sidor

Vad varje nära anhörig borde veta?

Fritt informationspaket samt kostnadskalkyl hos oss

ESBO BEGRAVNINGSBYRÅ

Esbo centrum | Esboplatzen 7

Tel (09) 7002 4828 | info@espoonhautaustoisimo.fi

www.espoonhautaus.fi

Firma K.Rusk

- Städning
- Byggstädning
- Fastighetsskötsel

046-5743685

rusk.kristoffer@gmail.com

Molpe

Handarbetsaffär
Brita

Köpmansgatan 3
21600 Pargas

tel. 041 5392512

**HELA HELA
MÄNNISKAN-
SJÄLAVÅRDSRETREAT**
(EJ TYST RETREAT)
22-24.10.2021
Inremissionshemmet,
Larsmo

Ledare: Sven Bäcksbacka
med team från HgK
Anmälan senast 14.10. till
www.helhetgenomkristus.fi,
tfn: 044 2525269 eller
epost: erica.nygard@live.com

Arrangör:
Helhet
genom
Kristus i
samarbete
med SFV.

Byggnadsarbeten

BYGGFIX

Utför även dränerings- och
regnvattensarbeten för byggnader

Bygg.ing. Ulf Österback

0400-867 368 www.byggfix.fi

STENHUGGERI LEVANDER

- nya gravstenar
- gravering
- borttagning av gravsten
- återmontering av gravsten
- förgyllning/försilvring
- rätning
- slipning

- EN MINNESVÅRD VISAR
VÖRDNAD OCH VÄRDIGHET
Rönnebackav. 32 A
00710 Helsingfors
tel. 09 387 6284

WWW.KYRKPRESSEN.FI

KYRKODAGAR i Mariehamn 12-14.11.2021

Medverkande: Britta Hermansson,
Charlotte Frycklund, Kent Wisti,
Bo-Göran Åstrand, Emma Audas,
Albert Häggblom, Daniel Björk,
Maria Björkgren-Vikström, Rolf
Steffansson, Karin Erlandsson m.fl.

Dagarna fylls av intressanta samtal,
givande workshops och varierande
kulturinslag med bl.a. körerna *Amigo
Choral*, *Tomas Gospel* och *Good News
Gospel*. Kören *Magnificat* uppför
Stabat Mater i S:t Görans kyrka.

Söndagens mässa sänds i Yle Vega från
S:t Görans kyrka i Mariehamn.

Anmäl dig senast 15.10!

Deltagaravgift: 105 € inkl. mat, kaffe och program

Resor och logi ingår inte i deltagaravgiften.

Plats: Alandica Kultur och Kongress

Anmälningar senast 15.10: <https://www.lyyti.in/kyrkodagar2021>

Kyrkodagarnas program finns på

evl.fi/kyrkodagarna

Britta Hermansson

Charlotte Frycklund

Kent Wisti

EV.LUTH.
KYRKAN
I FINLAND

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Ingenjörstuderande önskar hyra en enrummare i centrala Helsingfors eller Brändö/Degerö. Tel. 045 77319355 -Laura

Hej, Jag heter Sofia, 21 år (från Italien). Jag önskar hyra en lägenhet i Helsingfors Ring 044 9133072

UTHYRES

Tvåa (48 m²) med inglasad balkong nära metron på Brändö, H:fors. Hyra 980 €. T. 0405134785

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (cirka 30 m²) i Nordsjö, Hfors, ej serviceboende. 0505903780 tis-to kl. 10-12.

En fin tvåa, 45m², med öppet kök. Utmärkt läge i Rödbergen i centrum av Helsingfors. Gångavstånd till bussar, spårvagnar och metro. Lämplig för ett rök- och djurfritt par eller en person. Ledig fr.o.m 15.10. 2021. Hyra 1200 euro/ mån. 045 8336299/ Kristina Palmgren

Liten tvåa med inglasad balkong nära åstranden i Åbo. Gott skick. Hyra 700€ + vatten och el. Nät ingår. Tel.050 345 1419

Etta + kokvrå + balkong 26 m² på Trädgårdsgatan 46 Åbo Tel. 0400646398

SÄLJES

Seniorbostad i Folkhälsanhuset i Brunakär.

Kombinerat vardagsrum och kök, separat sovrum, rymligt badrum och stor inglasad balkong. 40 m². Folkhälsanhuset har lunchrestaurang, simbassäng, tvättstuga, läkarmottagning samt mångsidig hem- och annan service. Fp 309.000 €. Förfrågningar och visning: Kristina Månsson tel. 0400-449324.

Din marknadsannons lämnar du enklast in via vårt webbvärktyg som finns på **www.kyrkpressen.fi**. Priset är 4,50€ per rad.

OPINION

Skicka insändaren till: Kyrkpressen/opinion, Tölötorggatan 2 B vän. 8, 02600 Helsingfors. **E-post:** redaktionen@kyrkpressen.fi. **Glöm inte** namn, adress och telefonnummer. **Standardlängden** för de kortare insändarna är 1 200 tecken. **Redaktionen** förbehåller sig rätten att förkorta insändarna.

Frimureri

Döm inte frimureri på lösa grunder

Hurudant är det frimureri jag upplevt inom Svenska Frimurarorden? Det har min broder i Kristus, Bo Holmberg, ingen aning om utgående från hans insändare i KP 19/21. Jag fick min I:sta grad 1970 och har nu varit medlem i 51 år. Jag har grad X. Som Ordförande Mästare i den skotska S:t Andreas Logen Phoenix ledde jag logens 1700-tals ritualer och förmedlade i otaliga föredrag deras tolkning till människans vardag i dagens värld. Jag vet således vad jag talar om.

Frimureriet är det kristna livets etiska skola för vuxna män. Etiken bygger helt på Jesu ord: "Älska din Gud över allting, och din nästa såsom dig själv" samt "Vad helst ni vill att människorna skall göra eder, det göra ni också dem". Kristen bekännelse är kravet för medlemskap. Bibelns Gamla och Nya testamente bygger upp gradernas ritualer. I dem finns ingenting ockult, djävulskt eller makabert. Men de är hemliga. I studentexamen får man inte veta uppgifterna på förhand. I det verkliga livet ställs vi alla inför nya och oväntade prövningar. Fyller vi då i praktiken de krav Jesu evangelium ställer på oss som kristna? Hur tänker och handlar vi? Är det egennyttan eller omsorgen om nästan som styr? Gradgivningen är ett sätt att under ordnade förhållanden ställa oss inför oss själva. "Känn dig själv" var de antika filosofernas ideal. Vi dömer i logen själva vårt handlande. Men Ordens hopp är att vi skall

"I ritualerna finns ingenting ockult, djävulskt eller makabert. Men de är hemliga. I studentexamen får man inte veta uppgifterna på förhand."

ta lärdom och bli mogna som människor.

Livets skiften är födelse, barndom, vuxenliv, ålderdom samt sist döden. Gradgivningarna ger en bild av dessa skeden. I den kristna kyrkokonsten har som symboler för döden använts benrangel och kranier. Se på freskerna i Tamerfors domkyrka. Äldre krucifix är utformade så att Kristus står på en döds-skalle ovan korslagda ben. Genom Kristi offerdöd övervanns döden. Denna symbolik används i ritualerna. Vi skall alla en gång dö och stå inför den Treeniges domstol. De skallar och knotor i Stockholm som broder Bo nämner är inte inhandlade utan så vitt jag vet kom de ursprungligen fram när frimurarhusets källare renoverades, samt blev förvarade där. Saken utreddes av Sveriges myndigheter. Stora delar av Stockholms centrum har varit begravningsplatser liksom också Helsingfors Senatstorg. Dödben hittades då torget måste öppnas för gatuarbeten.

Vi frimurare tror att den lekamliga döden icke är slutet på existensen. Evangeliet är det "Glada

budskapet" om att vi fått rätt till evigt liv i Guds gemenskap. För att nå därhän bör man under jordvandringen söka lära känna Guds plan med just vårt eget liv, höra Hans röst och följa den. Fullkomlighet är för människan omöjlig att uppnå. Vi kristna frimurare tror att Jesus genom sitt lidande och sin offerdöd visat oss vägen till saligheten. Vårt val står mellan den breda och den smala vägen. Men det är endast Guds nåd som gör det möjligt för människan att nå det slutliga målet, Evigt Liv.

Broder Bo anser att präster som är frimurare förverkligat sitt kall, och närmast tjänar djävulen. Då dömer han även biskop Karl-Erik Forssell, som i många år var den ledande "klerikern" för prästerna i logerna i Finland. Orden har ingen sakramentsförvaltning, är inget "kyrkosamfund". Däremot "hör den Herren till" (grek. kyrike). Klerikernas uppgift är att förmedla "Ordet", dvs förklara den kristna trons utformning i ritualen. Vi lekmän kan i dag dåligt teologi och bibelkunskapen är eländig. Vid varje loge hålls en utläggning av "Talmannen", som

helst bör vara teolog. Utan kunskap om kristendomens uppbyggnad är logerna oförståeliga.

Påven Clemens XII bannlyste de engelska och skotska frimurarna år 1738. I bullan "In eminenti" anges orsaken vara "hemligheter för kyrkan" och "särskilda orsaker". Det var en politisk bannlysning i kampen mellan protestanter och katoliker om Englands och Skottlands tronföljd. Bannet är ännu i kraft och utesluter därmed katolskt medlemskap i Orden. Broder Bo och jag är som protestanter båda bannlysta genom Luthers bann. Så vitt jag vet kan en frimurare vara ortodox präst men inte biskop. Biskop emeritus Ambrosius avsåg sig medlemskapet vid sitt tillträde men håller nu årliga seminarier med våra frimuraresällskap i sitt ekumeniska center Sophia.

Frimureriet betonar några "dygder" som man särskilt vill att medlemmarna beaktar. Kärleken till Gud och barmhärtighet mot nästan är de främsta.

Frimureriet har under hela sin månghundraåriga tillvaro ständigt varit utsatt för spott och spe. Speciellt aktiva har ateistiska despoter som Hitler och Stalin varit. Jag hoppas och tror att de kristtroga i vårt land inte skall lockas ge sig in på den vägen.

PETER ELG, Vanda
Broder i Kristus och
frimurarebroder.

Betala kollekt med bankkort – en viktig fråga för kyrkibesökare

I **Kyrkpressen** (KP) nr 21, 15.10.2020 lyfte Ann-Britt Olenius Steffansson och Gösta Steffansson upp den angelägna frågan om att man borde kunna erlägga kollekt med bankkort. I KP nr 23, 12.11.2020 svarar Pekka Asikainen i egenskap av ordförande för arbetsgruppen för mobilkollekt-

ter att två nyss bildade arbetsgrupper skall utarbeta förslag gällande utvecklandet av kollektverksamheten. Konkreta resultat förväntades grupperna kunna presentera i början av 2021.

Sedan dess har ingenting hörts i frågan, vilket jag tycker är synd. I dagens läge är det många människor

”Sedan dess har ingenting hörts i frågan, vilket jag tycker är synd.”

som inte använder kontanter, och särskilt för en sporadisk kyrkibesökare kan det upplevas genant att få en kollektbrev framför näsan och inte kunna delta i kollekten fast man vill. Det kan göra att en konfirmations- eller julgudstjänst plötsligt blir ett mindre glatt minne än den borde vara.

Därför hoppas jag, både som kyrkibesökare och som viceordförande i församlingsrådet, att vi omgående får ta del av arbetsgruppernas resultat och höra på vilket sätt Kyrkostyrelsen för ärendet vidare.

ANDERS BACKSTRÖM

Sibbo

Efter pandemin

Öppet brev till beslutsfattare och samarbetspartners – För barns och ungas väl

Samhället öppnar upp och vi vill framföra våra tankar om det vi upplevt under pandemin. Barn och unga har drabbats hårt av alla begränsningar och behöver nu mer stöd än någonsin. En lång tid av begränsningar och isolering har satt spår i oss. Mångas vardag har präglats av distans och avsaknad av trygg kontakt till andra människor. Vi behöver därför tillsammans skapa förtroende för varandra igen och återupprätta sociala relationer eftersom känslan av ensamhet kan leda till nedstämdhet och depression.

I konfirmandverksamheten deltar över 70 procent av en åldersgrupp. Vi som arbetar med konfirmand- och ungdomsverksamhet i församlingarna får därför varje år ta emot största delen av en årskull, på vissa orter t.o.m. 100 procent av årskullen. I sommar har det varit tydligt att upplevelserna varierat mellan två diken. Vi har upplevt grupper som varit svältfödda på fysisk och social närvaro och knappt kunnat få nog av varandra. Deltagarna klamrade sig fast bå-

”Resurserna minskar inom många sektorer samtidigt som hjälpbehoven ökar.”

de vid varandra och ledarna. Vi har å andra sidan också länge sett hur illamående ökat bland ungdomarna och denna sommar har vi upplevt fler sociala utmaningar under konfirmandlägren. Till exempel vågade unga i vissa grupper knappt se på varandra och hade stora svårigheter att delta i gemensamma aktiviteter som lekar. I Magmas publikation ”Bara någon skulle ha sett mig” kan man läsa att antalet suicidfall bland unga kvinnor ökar. Vi församlingsanställda kan också vittna om mer ångest, fler panikattacker och ökat självskadebeteende hos deltagarna på läger. Barns och ungas illamående märks också i en ökad mängd barnskyddsanmälningar. Inom diakonin har man sett hur hjälpbehovet ökat drastiskt i hela landet och bland de hjälpbehovande finns många av dessa unga och deras familjer.

Konfirmandlägret är ett koncentrat av livet. Vi umgås intensivt med varandra – både vuxna och unga – dygnet runt i ungefär en vecka. I diskussioner utgår vi ofta från deltagarnas funderingar och inga ämnen är tabubelagda eller irrelevanta. På läger är tröskeln lägre att diskutera det som annars blir glömt. Miljön och situationen ger tid och utrymme för allt det vi vanligtvis tiger om eller inte har ord för. Vi får därför på en kort tid väldigt mycket information om de unga och deras liv. Under konfirmandtiden lägger vi vikt på att skapa goda relationer med ungdomarna. Förtroende skapas och många anställda skulle gärna samarbeta med skola, hälsovård och andra aktörer i samhället för att dessa unga och deras familjer ska må bättre. För det är inte bara de unga, utan också deras föräldrar som behöver stöd. Då de unga lever med

isolerade föräldrars illamående försvagas de sociala färdigheterna och den psykiska resiliensen. Omsorg om dessa utsatta unga är enorm och alla vi som arbetar med barn och unga behöver samarbeta för deras bästa. Resurserna minskar inom många sektorer samtidigt som hjälpbehoven ökar. Förutom ökade resurser efterlyser vi också ökat samarbete mellan alla aktörer.

Varje barn och ung behöver åtminstone en trygg vuxen hen kan lita på och en plats som känns trygg och meningsfull. Därför får barns och ungas tillvaro inte begränsas. Skolor och daghem får inte stängas, hobby-, fritids-, eftermiddags-, idrotts-, klubb- och annan verksamhet för barn och unga måste få fortsätta och vi behöver samarbeta för att barnen och ungdomarna ska hitta just sin trygga vuxna och sitt trygga sammanhang. Vi hoppas därför att beslutsfattare på alla nivåer ser begränsningar av barns och ungas liv som en sista utväg och att alla aktörer på fältet utvidgar sitt samarbete.

LINDA WAHRMAN, ungdomsarbetsledare, Borgå svenska domkyrkoförsamling

JENNY AIRAKSINEN, barn- och ungdomsdiakon, Kyrkslätt svenska församling

MARI NURMI, ungdomsarbetsledare, Åbo svenska församling

JOHANNA HÄGGBLOM, ungdomsarbetsledare, Lemland-Lumparlands församling

MIKAELA JOHANSSON, ungdomsarbetsledare, Mariehamns församling

LUCAS GUSTAVSSON, ungdomsarbetsledare, Mariehamns församling

JENNI BROO, barnledare, Malax församling

ANNETTE ENGSBO, ungdomsledare, Malax församling

SARA GRÖNQVIST, sakkunnig, själavård och kyrkans samtalstjänst, Kyrkostyrelsen

HELENA SALENIUS, sakkunnig, konfirmandarbete och skolsamverkan, Kyrkostyrelsen

REBECCA STRÄHLMAN, sakkunnig, ungdomsfrågor, Kyrkostyrelsen

CHRISTINA RÅSTEDT, ungdomsarbetsledare, Karis-Pojo svenska församling

ANNA LAASIO, ungdomsarbetsledare, Kyrkslätt svenska församling

<https://www.kirkontilastot.fi/viz.php?id=124>

JOHN VIKSTRÖM:

Det handlar om frihet

– Tankar under åren som emeritus

Det handlar om frihet! Den här tanken har kännetecknat John Vikströms livssyn genom alla år. Tanken gav honom motivation och kraft i arbetet som biskop i Borgå stift och som ärkebiskop. Under tiden som pensionär har visionen inte bleknat.

I den här boken samlas tal, texter och predikningar från de senaste två decennierna. Det är texter som utmanar, som inspirerar och tröstar.

Angelägna tal vid olika högtidsdagar och jubileer ingår, liksom minnesord hållna vid livets slut, bland annat talen vid Vivica Bändlers, Göran Schildts och Göran Hellbergs jordfästningar.

Häftad med flikar 26,90

Vilket är det vackraste ordet du vet? Det ord som väcker de vackraste tankarna och känslorna, de vackraste minnena, de vackraste drömmarna och visionerna, den bästa inspirationen och motivationen? Det ord som bäst motsvarar dina högsta ideal och värden?

Ska jag själv svara på den frågan, blir det nog ordet frihet.

Ur boken

tfn 040 831 5897 • www.fontanamedia.fi
Tölötorggatan 2 B vån. 8, 00260 Helsingfors

Fontana Media

KURIREN GRATIS RESTEN AV 2021

till **NYA** prenumeranter som betalar sin prenumeration i höst

TILL SAMMA FÖRMÅNLIGA PRIS

89€

kuriren
KNOTPUNKT FÖR SVENSKFINLAND ÖVER 60 ÅR

VI LOTTAR UT ETT PRESENTKORT

Prenumerera och delta i utlottningen!

Nu har du möjlighet att vinna ett presentkort à 100 euro till någon av S-gruppens butiker. Sänd in kupongen senast 30.11.2021.

JA TACK!

- ☒ JAG VILL PRENUMERERA PÅ KURIREN
- ☐ För resten av 2021 och hela 2022 för 89 € (inom Norden).
- ☐ Fem (5) provnummer för endast 26,50 €.
- ☐ Ett halvt år för endast 46,50 €.

- ☒ JAG DELTAR I KURIENS UTLOTTNING AV PRESENTKORTET TILL NÅGON AV S-GRUPPENS BUTIKER.

SÄND KURIREN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

SÄND RÄKNINGEN TILL:

NAMN	
ADRESS	
	TEL.

- ☐ **Nej tack**, jag vill inte prenumerera på Kuriren. Jag deltar endast i utlottningen av presentkortet till någon av S-gruppens butiker. Jag returnerar beställnings- och utlottningsblanketten försedd med frimärke. Var snäll och stryk över den färdigtryckta adressen på kupongen och skriv: Kuriren, PB 12, 65101 VASA.

Erbjudandet gäller till 30.11.2021

Kan sändas
ofrankerat
inom Norden
Kuriren betalar
portot

kuriren

PB 12
SVARFÖRSÄNDELSE
KOD 5005430
65103 VASA

KP 29.9